

Бойко Борисов вече с отрицателен рейтинг

Църквата е единствената институция, която събира повече доверие, отколкото недоверие

През последните 4 месеца рейтингът на премиера Бойко Борисов е станал отрицателен. Това означава, че българите, които нямат доверие в него, са повече от онези, които му вярват. През март данните са сочили обратната тенденция, показва представително социологическо проучване от юли на Центъра за анализи и маркетинг. Те бяха обявени вчера от социолога Юлий Павлов.

Недоверието в кметската Йорданка Фандькова и в шефката на НС Цеца Чачева също е нараснало в периода от март до юли. С рекордно малко доверие пък се ползват Волен Сидеров, Ахмед Доган, Яне Янев и Иван Костов. Над 80 на сто от българите не им вярват.

БПЦ е единствената институция с положителен рейтинг, сочат данните на центъра. 44 на сто от българите й вярват, около

32 на сто нямат положително мнение за нея. Най-голям спад в доверието отбелязва Народното събрание, което е на последно място по рейтинг сред институциите. Рекордно малко българци - едва 14 на сто, изразяват позитивната си позиция за депутатите като цяло.

Около 3,5 милиона души вероятно ще пуснат бюлетина на предстоящите избори, прогнозираха социолозите. Повече

хора заявяват, че ще гласуват на местния вот - над 58% на сто, което означава, че ще се вдигне активността и за президент.

От проучването става ясно и че ако Росен Плевнелиев стане кандидат на ГЕРБ за президент, той ще получи 18,7 на сто от гласовете. На второ място е Ивайло Калфин с 12,4 на сто, следван от Меглена Кунева.

Стр. 2

България в топ 10 за приключенски туризъм

Нивото на безопасност и инфраструктура са сред основанията на университета „Джордж Вашингтон“ да препоръча страната ни на склонните към експерименти американци.

Стр. 6

Имаш, Вадиш!

Веселка ВЕНКОВА

Бъркането в Държавния резерв стана втора природа на кабинета „Борисов“. „Разблокирането“ днешните управници превърнаха като да бръкнеш в левия си джоб, ако не откриеш пари в десния. Е, кой да им каже, че „резерва“ е френска дума и преводът ѝ - „запас“, би трябвало да ги подсети, че не е за всекидневна употреба. Резервата!

На гузната отново е Трайчо Трайков и както да ни разправа: „Гориво има, колкото искате!“, колегите му решиха „само в случай на нужда и по преценка на Трайчо Трайков“ да се прибегне към освобождаване на допълнителни количества реактивно гориво. Направиха го вчера, след като на 31 юли - в неделя, деблокираха първите 1800 тона авиационно гориво, уж за седем дни. Според браншовици то трябваше да стигне за 4-5 дни, а Държавният резерв разполагал с бензин и дизел за около 60-80 дни, а не за 6 месеца, както твърди Трайков.

Към узаконената опция, която в никакъв случай не била застраховка, трябвало да има бланково решение, за да не се събират подписи по нощите, както стана преди няколко дни. А така ще се избегне и търчане по курортите - у нас и в чужбина, защото правителството излиза в отпуск.

Две били условията, за да се посегне в следващите десет дни към задължителните запаси от нефт и нефтопродукти: да е изчерпано „първото освободено количество“ и да не са регулирани (все още - б.а.) доставките. За регулацията се госята как ще става - по телефона от борда на луксозна яхта, закътан плаж или баровско заведение.

Хубаво нещо са резервите: имаш - бъркаш - вадиш. Какво обаче ще намерят в прокъсания държавен джоб следващите, все едно кои управници?

Сега е лято, лазурът маме, а социолозите са щедри...

Мажг Алгафари за застоя в държавата

Бюджетът не бива да се управлява от некадърници, от това най-много страдат инвалидите, казва пиар специалистът.

Стр. 11

Трайков готов да пусне булдозери в „Белене“

Преговорите с „Атомстройекспорт“ ще продължат до 12 август, смятам, че ще се споразумеем, заяви министърът на икономиката.

Стр. 6

МОНД дипломатик

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

В САЩ медици, власт и пари се сливат окончателно

Политическата власт на парите се засилва пропорционално на срива на някогашната независима и критична журналистика.

Стр. 13

Снимка Мариета ТОМОВА

Импровизиран протест пред Министерството на икономиката срещу проучването и добива на шистов газ у нас се проведе във вторник късно вечерта. В него се включиха над 50 души, които запалиха свещи, за да пародират думите на Трайчо Трайков, че хората из страната трябвало „да палят свещи в техния край да има шистов газ“

„Видеохолика“ за IV път във Варна

Международният арт фестивал отново е богат на филмови прожекции, премиери и изложби

Стр. 25

Разследват „Лукойл“ за злоупотреба

КЗК подозира споразумение или съгласувана практика между участниците в пазара на горива

Стр. 6

ЕЧЕТ-ТРАПО NSST

9 770861 134015

България

www.duma.bg

Изборите ще ни излязат 35 млн. лв.

Весела СПИРОВА

Подготовката и произвеждането на изборите за президент и вицепрезидент на България и за общински съветници и кметове на 23 октомври ще излязат 35 млн. лв., които кабинетът одобри вчера.

За възнаграждения на членовете на общинските и секционните изборителни комисии и на специалисти са заделени 18,5 млн. лв. За материално-техническо осигуряване и възнаграждения за ЦИК е предвиден 1 млн. лв., а обработката на данните от гласуването и издаването на бюлетин с резултатите ще струва на бюджета 2 млн. лв. Логистичното осигуряване на изборния процес от централната, областните и общинските администрации трябва да се побере в 6 896 000 лв., а за разяснителната кампания на ЦИК по права-

та и задълженията на гражданите и за начина на гласуване - 200 000 лв.

В зависимост от задълженията си някои ведомства също ще получат средства - 800 000 лв. за МРРБ, 4 млн. лв. за МВР, 500 000 лв. за МВнР, 80 000 лв. за МО, 14 000 за МОМН и 150 000 лв. - за Сметната палата. С тях ще се финансира подготовката и отпечатването на изборителните списъци, осигуряване на гласуването в чужбина, в т.ч. и на българските военни контингенти на мисии, охранителните мероприятия на МВР, организирането на изборни места в държавните училища и пр.

За разходите по провеждането и отразяването на изборите на БНТ, БНР и БТА са отделени съответно 500 000 лв., 200 000 лв. и 160 000 лв. Първостепенните разпоредители с бюджетни кредити трябва да представят отчет за изразходваните средства до 30 ноември.

Снимка Мариета ТОМОВА

От сметките на кабинета се оказва, че изборите ще излязат с 8 млн. лв. по-скъпо от предварително плануваните

Кадиев с план как да пребори бездомните кучета

Кандидат-кметът пое ангажимент да организира референдуми по важни за столичани проблеми

С план как столицата да реши проблема с бездомните кучета излезе левият кандидат за кмет на София Георги Кадиев. Нови приюти и кастрация на бездомните кучета ще са изходът от ситуацията, обобщава вчера социалистът.

“Ако за вас бездомните кучета са тези, които ви хапят, то в общината има хора, които печелят доста добре от проблема с кучетата. 100 лв. се плащат за улавяне, кастрация и превоз на куче до приюта. Нали разбирате, че за тези пари можем да натоварим кучето на самолет и да го пратим в Барселона на екскур-

зия”, анализира ситуацията Кадиев.

На среща с граждани от столичния квартал “Дианабад” кандидатът за кмет коментира наболелите проблеми на София. Кадиев разкритикува начина, по който се управляват столичните финанси. Той припомни, че от 2003 г. досега бюджетът на София е нараснал близо 3 пъти и вече е 1,3 млрд. лв. Въпреки това в нито един сектор не се вижда трикратно подобряване, а проблемите само се задълбочават, категоричен бе социалистът.

Кадиев припомни, че в София все още има райони, в които липсва водопровод и пое ангажимент да работи по изграж-

дането на водните съоръжения. Той се заклани да използва позицията си като общински съветник, за да съдейства на гражданите при молбата им трасето на автобус 294 да бъде съобразено с достъпа до метрото в района.

За проблемите, които касаят повече граждани, би трябвало да се провеждат референдуми, категоричен бе кандидат-кметът. Кадиев обеща да работи по налагането на тази практика в София. Той се ангажира и да спре опитите за промяна в собствеността на читалищата в столицата, какъвто вече е имало и с читалище “Добри Чинтулов” в “Дианабад”. “До-

като аз съм кмет на София, читалищата на столицата ще бъдат общинска публична собственост”, заклани се кандидатът за кмет от БСП.

ДУМА припомня, че срещата с граждани в “Дианабад” е поредната част от обиколката на Кадиев из София. Кандидатът за кмет от левицата ще проведе цикъл от срещи със столичани, за да се запознае с проблемите във всички райони. Днес от 18 часа социалистът ще се посети село Кокаляне, където заедно с жителите ще обсъди възможностите за решение на проблемите в района на “Панчарево”.

София официално си взе Борисовата градина

Министерският съвет официално даде Борисовата градина на Столична община. Както ДУМА вече писа, столичният кмет Йорданка Фандъкова заяви, че паркът трябва да мине под шапката на общината.

33 хектара, които до днес бяха държавни, вече

ще се стопанисват от софийските чиновници. Преди дни Фандъкова обясни искането си с теорията, че така общината щяла да се грижи по-добре за парка. Кметицата си направи сметка и че с новата придобивка бюджетът на общината ще се увеличи покрай наемите от заведения в Борисова-

та градина.

След като се отърва от софийския парк, правителството реши вчера да започне процедура за отдаване на два имота на община Варна. Единият е част от историческото ядро на Морската градина, другият пък е край Аспаруховия мост в морската столица.

БНТ получи допълнително 950 000 лева

Българската национална телевизия получи с решение на кабинета допълнителна субсидия в размер на 950 000 лв. за 2011 г. “Средствата ще бъдат осигурени чрез реструктуриране на разходите по централния бюджет”, информира от пресслужбата на МС. 450 000 лв. отиват за доставка на интегрирана система (хардуер и софтуер) за въвеждане на съвременни технологични решения за визуализиране на изборните резултати в реално време. За финансово обезпечаване на програмата “БНТ региони” се предвиждат останалите половин милион лева. С тази сума се поставя началото на програма за София и обединяване на програмите на регионалните телевизионни центрове, както и за заплащане на авторски и сродни права за излъчване на рубрики, игрални и документални филми, за студийно оборудване и снимачна техника.

Медиа: ГЕРБ продължават да губят доверие

Партия ГЕРБ продължава да губи доверие сред изборителите, въпреки че летният сезон забавя тези темпове. Заради отпуските, по-ниските сметки за ток и парно и ваканционното настроение традиционно сред хората нараства оптимизмът. Затова през лятото спадът при ГЕРБ е стопиран на определени нива. Не се знае обаче докога хората ще имат надежда, че след хилядите обещания нещо реално ще се случи. Това коментира социологът Кольо Колев, който разкри малки подробности около проучване за електоралните нагласи на агенция “Медиана”.

Според него нормално е всяко правителство да трупа негативи по време на криза. Качва се осезаемо и подкрепата за БСП, която е близо 20% при 25 на сто за ГЕРБ.

Гореща законодателна есен ще има МС

Веселка ВЕНКОВА

Законите за здравно осигуряване, за лечебните заведения, за оптичните носители, за народните читалища, за кредитните институции, за платежните услуги и системи, за комисията за финансов надзор, Кодекса за социално осигуряване и още 32, ще бъдат изменени и допълвани според усилната законодателна програма на кабинета през втората половина на 2011 г. Тя беше одобрена на правителственото заседание вчера.

Редом с 10 ратификации МС ще подготви 18 чисто нови законопроекта, сред които за туризма, за военното разузнаване, за виното и спиртните напитки, за въздухоплаването, за трансфера

на осъдени лица, за българите и българските общности извън България, за иновациите. Законопроектът за държавния бюджет през 2012 г. е предвиден за септември. Полугодият обаче се очертава като връх в законотворчеството на МОМН. Трябва да бъдат подготвени и одобрени закони за младежта, за науката и висшето образование, за предучилищното и училищното образование, за детето. Пише се и закон за физическото възпитание и спорта, сочи още законодателната програма на МС.

Културата не е оставена по-назад - чисто нов закон за сценичните изкуства се подготвя за трети или четвърти път, както и законопроект за фонд “Кино”.

ЗОВ ЗА ПОМОЩ

НАПРАВИХА ЖИВОТОСПАСЯВАЩАТА ОПЕРАЦИЯ НА ВИКТОР АНГЕЛОВ

Животоспасяващата операция на журналиста Виктор Ангелов бе направена в нощта срещу събота във ВМА. Колегата ни имаше аневризъм в мозъка, която е можела да се спуска във всеки момент. Екипът хирурзи не е дочакал събирането на сумата от 35 000 лева, която е нужна за консумативи.

Интервенцията е била под ръководството на д-р Мирослав Лилков, началник на Ангиографското отделение във ВМА, и доц. Тихомир Ефтимов, началник на клиниката по неврохирургия. В операцията се е включил и европейският специалист по интервенционална рентгенография проф. Роберт Южкат.

Кампанията за събиране на средства за лечението на Виктор Ангелов продължава.

Откритите банкови сметки са в СИБАНК
BIC: BUIB BG SF: IBAN

В лева BG25BUIB98884029347600

В евро BG07BUIB98884429347600

Лично аз смятам да поработя, защото този месец ми е много важен да си направя онова, което ми е професията. Тази година навършвам кръгли 60 и трябва да направим една или две изложби.

Вежди Рашидов разкрива тежестта на министерския жезъл

Левицата най-активна в парламента

1137 питання и въпроси са отправили депутатите от КБ за две години, Борисов е отговарял 94 пъти

Депутатите от левицата са били най-активни в парламентарния контрол и за две години са отправили общо 1137 питання и въпроси към различни министри от кабинета "Борисов". Останалите партии са значително "по-тихи" по време на контрола, става ясно от статистиката, изнесена вчера от пресцентъра на НС. Де-

путатите от Синята коалиция са задавали въпроси 531 пъти, от "Атака" - 301 пъти, от ДПС - 87, от ГЕРБ - 125, а независимите са препитвали министри 128 пъти.

Росен Плевнелиев и през последната парламентарна сесия остава най-питаният министър. Отговарял е общо на 241 питання и въпроси. След него се нареждат Мирослав

Найденев и Трайчо Трайков. Премиерът Борисов съвсем не е сред рекордьорите - общо 94 пъти се е отзовавал на депутатски въпроси. Далеч пред него е вицето му Дянков със 185 отговора. Цветан Цветанов пък е заставал на трибуната 167 пъти. Най-малко депутати-те са се интересували от дейността на Томислав Дончев (18) и Свилен Нейков (14).

В топ 10 на най-питащите депутати влизат сини, червени и един Яне Янев. Води Иван Николаев Иванов със 184 въпроса; Ваньо Шарков - 121; Лъчезар Тошев - 100; Корнелия Нинова - 93; Яне Янев - 87; Мая Манолова - 84; Антон Кутев - 73; Петър Курумбашев - 70; Меглена Плугчиева - 69; Михаил Миков - 68.

От началото на мандата си 41-ото Народно събрание е приело 352 закона, 303 решения и 6 декларации. Парламентът е имал 279 пленарни

заседания, като 18 от тях са били извънредни. Постъпили са общо 561 законопроекта, като 319 от тях са внесени от Министерски съвет.

Само през шестата сесия парламентът е приел 48 закона, 47 решения и една декларация. От началото на май до края на юли са внесени общо 77 законопроекта - 41 от тях от народни представители, а 36 от Министерския съвет. Парламентът е имал 39 пленарни заседания, като две от тях са били извънредни.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Хасковската общественост и военните от местния гарнизон почетоха паметта на жертвите от Илинденско-Преображенското въстание с поднасяне на венци и цветя пред Паметника на неизвестния воин и с тържествен концерт на площад "Свобода"

Прокуратурата връща кмета на Гълъбово

Христо ХРИСТОВ

Пловдивската окръжна прокуратура отменя наложената мярка "отстраняване от длъжност" за кмета на Гълъбово Николай Тонев, причината е в отпаднала необходимост и предстоящо изтичане на законовия 2-годишен срок за действие, съобщил говорителят на магистратите от града под тепетата Гавраил Гавраилов. По думите му все още не се знае кога материалите по делото за организирана престъпна група с ръководител кмета на миньорската община ще бъде внесено в съда.

Причината е, че към момента са представени материалите единствено на градоначалника, а предстояло да бъдат представени на още 9 длъжностни лица. Сред тях са зам.-кметът Пламен Барков и секретарят на общината Пенчо Стоянов.

Делото за отмяна на мярката е насрочено по молба на Тонев за днес в Старозагорския окръжен съд, но по всяка вероятност то ще се гледа само формално. От прокуратурата отричат реше-

нието им да е свързано с проблема около предстоящите местен и президентски вот, които не могат да бъдат организирани без титулярят на длъжността да е върнат на работа.

В разговор по телефона Николай Тонев изрази надежда, че най-после е надделял разумът и че след две години е станало ясно, че по никакъв начин не може и не желае да влияе върху хода на разследването. "Радвам се, че хората, които ми вярваха през цялото време, останаха заедно с мен. Ако все пак това скъпено дело влезе в съда, ще лъснат твърде много неща и ще стане ясно кой и защо искаше да бъдем отстранени от работа. Възнамерявам да се кандидатирам отново за трети мандат по простата причина, че повече от половината на втория на практика не можахме да работим пълноценно. Тепърва ще обявя каква форма за кандидатиране ще избира, дали отново като независим или като издигнат от определена политическа формация", каза той. ОбС на БСП - Гълъбово, вече обяви, че ще подкрепи Тонев на местните избори.

Стефан Димитров още мисли гали га е вице

Композиторът Стефан Димитров потвърди, че към него има отправена покана да е вицепрезидент на синия кандидат Румен Христов. Още не съм решил, добави обаче той.

Предложението е и от СДС, и от ДСБ, но още мисля, защото това е много отговорно, каза Димитров. Аз съм в правото си да приема или откажа, както и от Синята коалиция имат право да предложат на други, добави композиторът, който в момента е директор на

програма "Христо Ботев" на БНР.

Преди два дни от Синята коалиция обявиха, че решението за вице на Христов ще се вземе до края на август. Водеща роля щели да имат ДСБ, защото кандидат-президентът е от СДС.

Очакваше се вицепрезидент на Христов да бъде Светослав Малинов, който загуби предварителните отворени избори на Синята коалиция през юни. Той обаче отказа с лични мотиви.

СИНТЕ ВЪВ ВАРНА БОЙКОТИРАТ МАТИН ДИМИТРОВ

Всички 50 членове на организацията на СДС във варненския район "Приморски" обърнаха гръб на лидера си Мартин Димитров. Те заявиха, че не са съгласни с решенията на централното ръководство за кандидат-кмет на сините в морския град. Затова местните седесари ще помагат в кампанията на аптекарския бос Веселин Марешки. Причината е, че те искали партията да го подкрепи, но градското ръководство ги пренебрегнало в решенията си.

Новината за бламирането на партийните решения от страна на членовете на СДС в район "Приморски" излезе на пресконференция, на която Марешки официално обяви своята кандидатура, въпреки че за нея се знаеше отдавна. На предишните местни избори той отново бе кандидат, само че с подкрепата на РЗС. В момента е независим, подкрепен от няколко малки партии.

ПОДКРЕПА ЗА ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ХРАНИТЕЛНО-ПРЕРАБОТВАТЕЛНАТА И ГОРСКАТА ПРОМИШЛЕНОСТ

ЕВРОПА ИНВЕСТИРА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА

От 15 август до 16 септември ще се приемат проекти по мярка 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти“ от ПРСР. Мярката е насочена към инвестиции, свързани с преработка и/или маркетинг на земеделски и горски продукти, с цел подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на предприятията. В хранително-преработвателната промишленост се подкрепят инвестиции в определени сектори, които са упоменати в Наредба № 18/26.06.2008 г.

Кандидати могат да бъдат еднолични търговци или юридически лица, които са микро, малки или средни предприятия, включително и междинни предприятия. Кандидати от горския сектор могат да бъдат микропредприятия единствено за инвестиции, свързани с използване на дървесината като суровина, преди индустриалната преработка и без производството на мебели. Финансовата помощ е в размер на 50% от общите допустими разходи, а за междинни предприятия - 25%. Минималният размер на тези разходи за периода 2007-2013 г. е левовата равностойност на 10 000 евро, а максималният размер - 4 000 000 евро.

Финансират се инвестиции, свързани с изграждане и/или модернизиране на производствени сгради, закупуване на нови машини и съоръжения, оборудване на лаборатории за нуждите на производствения процес, закупуване на земя за изграждане на недвижими активи, нематериални инвестиции за покриване на международно признати стандарти, закупуване на софтуер и други.

Повече информация за мярката и условията за кандидатстване може да намерите на интернет страницата на Програмата www.prsr.government.bg.

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделството и
храните

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони:
„Европа инвестира
в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРНИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“

България Петиме сме в света по темп на застаряване

До 2050 г. хората над 60 г. ще са близо 1/3 от населението на страната ни

Според прогнозите на много национални и международни институции до 2050 г. се очакват драстични промени във възрастовата структура на населението в България. Това посочи Емилия Войнова от дирекция “Жизнено равнище и социална сигурност” на МТСП на кръгла маса за демографските предизвикателства и добрите европейски практики. Тя е категорична, че демографската ситуация в България е най-кризисната в сравнение с всички останали държави-членки на ЕС. Сред негативните демографски тенденции са ниската раждаемост, висока обща смъртност, ниска средна продължителност на живота, големите миграционни потоци. Областите с най-застаряващо население са Видин (30,5% от хората са над трудоспособна възраст), Габрово (28,8%), Монтана (28,1%).

Очаква се до 2050 г. относителният брой на населението в страната на възраст над 60 г. да достигне над 30% от общия брой. Според експертите държави, в които демографските процеси се развиват в тази посока, са застрашени всички социални системи, затруднено е функционирането им и те започват да се разпадат.

Като изключително тежък проблем експертът определи ранната смъртност сред мъжете, като посочи, че той води до това, че често жени, чиито съпрузи починали, остават сами, което води до проблема на т.нар. женска бедност в по-високите възрастови групи.

Общо населението в ЕС е

Населението в страната застарява, а младите все по-често гледат встрани и се чудят как да избягат

Ефект върху пазара на труда

През 1990 г. делът на населението под трудоспособна възраст е 21,6 процента, а през 2010-а - 14,6%. В момента имаме застаряваща работна сила и нямаме шанс да я подмладим, разчитайки единствено на раждаемостта в България, смятат експертите. През 2001 г. на всеки 100 души, излизащи от трудоспособна възраст, в пазара на труда са влизали 124, през 2011 г. съотношението е 100:70.

над 500 млн. души. България е с малко над 7 млн. население - за сравнение населението на съседна Румъния е над 21 млн. души, а на Гърция - над 11 млн. Въпреки различията в отделните страни от ЕС, проблемите са сходни,

коментира Войнова.

За разлика от останалите държави в ЕС, темповете на застаряване на населението в България са много по-високи. По данни на доклад на ООН, валидни от 1 януари 2010 г., България е на пето

место по темп на застаряване на населението в света. Средната продължителност на живота за населението на 27-те страни от ЕС е 76,4 г. при мъжете и 82,4 г. при жените. За България тя е 70,1 г. при мъжете и 77,4 г. при жените.

В системата на здравеопазването в ЕС също се очакват промени и сериозни предизвикателства. До 2060 г. се предвижда публичните разходи за здравеопазване да нараснат с 1,5 процентни пункта от БВП. Очаква с 1,24% повече да са публичните разходи за дългосрочни грижи, защото хората на възраст над 80 г. ще са най-бързо растящата възрастова група в ЕС.

БЪЛГАРСКИТЕ ВУЗОВЕ ИЗВЪН ТОП 100 НА ЕВРОПА ПО ПРОГРАМАТА „ЕРАЗЪМ”

Нито един български университет не намира място сред първите 100 вуза в Европа по брой на студенти в програмата на ЕС за обмен “Еразъм”. ЕК обяви статистиката на най-успешните висши училища за учебната 2009/2010 г. “Еразъм” дава стипендии над 200 000 студенти от 32 държави годишно. Първата стотица на вузовете, изпратили и приели най-много студенти на курсове и стажове, се оглавява от испански училища. Сред 10-те най-популярни чужди университети в Европа има 7 испански и 3 италиански вуза. Най-престижният в Източна Европа е Кар-

ловият университет в Прага, класиран на 13-о място с 997 студенти по “Еразъм”. Два вуза от новите страни членки се класират сред първите 10 по “Еразъм” - Варшавският университет е шести, а Карловият университет е девети. На 69-о място е румънският университет “Александър Йоан Куза” в Яш, а 99-и е Истанбулският технически университет. България е сред страните, към които се проявява най-малък интерес по програма “Еразъм” спрямо населението ѝ. През миналата учебна година нашите вузове са приели общо 627 чужденци, а 1687 български студенти са получили

европейски стипендии. Зад нас са само Лихтенщайн, Люксембург, Исландия и Кипър. Много е жалко че българските университети отсъстват от топ 100.

Това е оценка за конвертируемостта и качеството на висшето образование у нас, което не е достатъчно открито към европейското образование, коментира евродепутатът Ивайло Калфин. Той призовава кабинета да насърчи вузовете да разкриват повече курсове на чужди езици, а банките да бъдат ангажирани в отпускането на нисколихвени кредити за стипендиантите на “Еразъм”.

НОВ БУМ ЗА ИЗДАВАНЕ НА ЛИЧНИ КАРТИ

Напливът за издаване на лични карти през юли отново е бил изключително голям, отчетоха от МВР вчера. Статистиката сочи, че над 100 000 души са останали с изтекли документи през изминалия месец. Просрочилите датата за подмяната на личните си карти ще бъдат глобени, а освен това няма да могат да ползват услугите на институциите и банките.

Заявленията за нови документи само през изминалата седмица са с 4400 повече в сравнение с тези, издадени по същото време миналата година. Макар за седмица 31 637 души да са поискали да подменят личните си карти, все още е твърде голям броят на недобросъвестните граждани, оплакаха се от дирекция “Български документи за самоличност”. Според ведомството, за да не бъде затруднено обслужването на гражданите през зимните месеци, тази седмица би трябвало да се приемат 38 000-40 000 заявления.

Униформените призоваха хората да се възползват от спокойната обстановка пред гишетата и да подменят личните си документи през лятото. За улеснение по-големите организации, ведомства и учреждения могат да подменят документите на служители си на място благодарение на мобилни групи.

ГЪРЦИЯ НИ ВЪРНА ЖИВ СКЕЛЕТ ОТ ГУРБЕТ

Изтезаван, измъчен и държан без храна 34-годишен българин бе върнат вчера от Гърция. Кадир Мехмед от разградското село Голямо вода е предаден на българските власти на ГКПП “Илинден - Ексохи” край Гоце Делчев. Оттам мъжът веднага бил откаран с линейка в спешното отделение на гоцеделчевската болница. Състоянието му било твърде тежко и бил транспортиран в Благоевград. Лекарите в Благоевград били изумени от състоянието на гурбетчията. “Такъв гръден кош съм виждал само в учебник”, коментираха медиците в болницата. За 4 месеца в странство Кадир отслабнал с около 30 кг. В момента 34-годишният мъж тежи едва 45 кг. Остлаването му се дължи на дългото гладуване, на което е бил подложен. Човекът бил толкова изнемошлял, че не могъл да даде точно обяснение какво се е случило с него и къде са му причинили това страдание. Успял да промълви само, че заедно с още трима мъже е държан затворен някъде в Гърция. Кадир разказал, че тримата му колеги успели да избягат от пленничеството един по един. Накрая и той се измъкнал и ходил пеша, докато не припаднал. Гърци го намерили и откарали в болница, оттам българинът бил откаран до границата. По непотвърдена информация човекът заминал през пролетта да работи като пастир в селата в близост до Драма.

ФИЛМ РАЗКАЗВА ИСТОРИЯТА НА ШИПЧЕНСКИТЕ ПАМЕТНИЦИ

Христо ХРИСТОВ

Нов документален филм, разказващ историята на 26-те паметника на територията на национален парк-музей “Шипка-Бузлуджа”, ще бъде показан в навечерието на тазгодишното честване на боевете при прохода Шипка по време на Руско-турската освободителна война. Лентата със заглавие “Паметници на признателността” е по сценарий на музейните работници и заснет от казанлъчанина Тодор Ковачев, съобщава зам.-директорът на културния институт Мая Миланова. Паметниците и паметните знаци са по местата, където са загинали и изчезнали безследно в лятото на 1877 година повече от 3000 руски, финландски, румънски войници и български опълченци. Жертвите от страна на армията на Сюлейман паша са двойно повече, сочат историческите сведения. Специално място между паметниците, пръснати из целия Шипченски проход, е отделено на Паметника на Свободата на върха. Филмът е част от редовната продукция на музея, който редовно попълва своята филмотека с цел посетителите на паметника на връх Шипка да получат повече информация за славните боеве. Дискът с “Паметници на признателността”, в бъдеще ще се продава и на посетителите на обектите на НПМ “Шипка-Бузлуджа”.

Възрастен мъж блъснат от ДАИ

Възрастен пешеходец почина в Бургас, след като бил блъснат от автомобил на Държавната автомобилна инспекция (ДАИ). Около 6,45 часа вчера сутринта на бургаската улица “Иван Вазов” лек автомобил “Фиат Пунто”, със софийска регистрация, собственост на Изпълнителна агенция “Автомобилна администрация”, управляван от 59-годишния К.П. от Бургас блъснал 80-годишния Т.Н. Възрастният мъж пресичал неправилно пътното платно.

Канабис иззет от частен двор

Канабис бил иззет от частен двор в плевенското село Търнене. При извършена проверка в двора на 21-годишен в селото плевенските полицаи открили 15 засадени в градината канабисови стръка, достигнали височина от 150 до 250 сантиметра. Изсечените растения имат общо тегло 19 килограма. Проверка изяснила, че притежателят им е осъждан за кражби и има криминални регистрации за притежаване на наркотици, кражби и грабежи.

Дърво премаза мъж

Дърво уби 23-годишен мъж на място във вторник. В местността Гюлер Кидик в землището на село Борино при добив на дървен материал и повяляне на дърво, то пада и удря по главата 23-годишния Георги от село Змеица. Друг негов колега също е ударен и е с фрактура на крака и цялостна контузия на тялото.

Задържаха петима души за лихварство

Задържаха петима души заподозрени за лихварска дейност. Операцията на служителите на сектор “Противодействие на икономическата престъпност” е проведена във вторник. Час преди обяд бил задържан 55-годишният Ш.К., за който разследващите имали данни, че развил незаконната лихварска дейност. При последвалото претърсване в жилището и това на сина му Р.Ш. са открити и иззети множество тефтери, пълномощни, договори за залог на моторни превозни средства и за покупко-продажби. Намерени са още регистрационни талони на автомобили, дебитни и кредитни карти и документи за самоличност. Иззети са левове и валута на обща стойност около 20 000 лева, както и около килограм и 700 грама златни накити.

България Ракитово пред избор - шосе или вода

Жителите са готови на бунт, ако Пътната агенция не даде средства, за да се оправи водопроводът

Павлета ДАВИДОВА

На протест срещу липсата на вода са готови хората от Ракитово. От началото на седмицата жителите на града са изправени пред водна криза. Проблемът е станал особено остър, след като се наложи градът да поеме част от трафика за Велинград.

Жителите на градчето обаче се оплакват, че и без това остарялата ВИК-мрежа съвсем ще се съсипе под напора на големия пътнически поток, който се очаква да мине през Ракитово. Околовръстният път на града също е в лошо състояние и трудно ще поеме натоварения трафик за Велинград, коментират местните.

За проблем с водопровода призна пред ДУМА и кметът на общината Емилия Еленкова. "Помисляхме от областната пътна агенция да поеме финансирането на част от подмяната на водо-

проводната мрежа. До края на седмицата очакваме решението им", обясни Еленкова. Тя допълни, че трафикът определено може да увеличи аварийите във водопроводната система. Не е приемливо в сезона на летните горещини да оставим хората без вода или пък да има аварии всеки ден, категорична бе кметицата.

Жителите на родопския град коментират, че друг обходен маршрут няма, така че и алтернатива трудно може да бъде намерена. Ако околовръстното шосе край Ракитово бъде затворено, коли, автобуси и камиони ще трябва да минават през центъра, недоволстват хората в града. Кметицата призова да се изчака до края на седмицата, когато пътната агенция ще се произнесе по въпроса с финансирането. Едва тогава ще стане ясно какво ще предприеме община Ракитово по въпроса с трафика.

Въпреки това обаче хората в

града предупреждават, че са готови на протест, ако останат без вода. Според тях за ненормалната ситуация вина носи пътната агенция, която не е преценила състоянието на пътя и проблемите, до които ще доведе увеличеният трафик.

Пътят Велинград-Варвара е затворен от началото на седмицата. Очаква се превозните средства отново да преминават по него едва след първи октомври, когато би трябвало да е приключен ремонтът на участъка. Само преди седмица хотелиери от Велинград се обявиха против затварянето на трасето точно през лятото. Като мотив за протестите си те изтъкнаха, че затварянето на участъка в този момент ще донесе загуби на туризма в района. От пътното управление в Пазарджик пък се оправдаха, че трасето през обходните маршрути нямало да затрудни туристите повече, отколкото лошият път през дефилето.

Снимки Мариета ТОМОВА

Работниците почистиха внимателно шагрavana пред Народния театър

СЕЗОННИТЕ РАБОТНИЦИ НАЙ-ЧЕСТО РАБОТЯТ НА ЧЕРНО

"Санкцията за всеки, който работи без договор, трябва да е по-голяма от пропуснатите осигурителни и здравни вноски. Осигурителните права на такъв работник не бива да бъдат възстановявани автоматично, както предлагат синдикатите". Това заяви изпълнителният председател на БСК Божидар Данев във връзка с предложение на синдикатите да бъдат глобявани не само работодателите, наели работник без трудов договор, но и самият нает работник. Според Данев глобата трябва да бъде най-малко размера на пропуснатите ползи за съответните фондове и върху тях да бъде добавена и някаква малка санкция, каквито са санкциите на самия работодател, когато закъсне с плащанията.

Във времето на сезонната заетост мно-

го от работниците са заинтересовани да нямат трудови договори и самите те притискат работодателите си да заобикалят правилата, коментира експертът. Причината е, че мнозина от сезонните работници са регистрирани в бюрата по труда и не искат да загубят обезщетенията си за безработица. Други са завърнали се от гурбет в чужбина, които не искат да загубят обезщетенията си в европейската държава, където са регистрирани като безработни и биха загубили и високите помощи за деца, които получават в Европа.

С неподписването на трудов договор се нарушават 4 закона - Кодекса на труда, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване и Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Глоба до 5000 лв. за баня в софийските фонтани

Столичани и гостите на София могат да отнесат глоба от 1000 до 5000 лв., ако решат да се изкъпят в някой от софийските шадравани. За санкциите предупреди зам.-кметът на София Ирина Савина.

Докато извършваше инспекция относно почистването на действащите фонтани, Савина изтъкна, че около всеки от тях са били поставени табели, забраняващи влизането във водата. Зам.-кметът обаче се оплака, че повечето предупредителни табели вече били изпочупени. Тя коментира, че към момента на всичките 10 фонтана на територията на Столичната

община имало обследвания и вече били изготвени технически паспорти. Оставало само и фонтанът пред НДК да получи своя технически паспорт.

Според Савина до средата на август щял да започне ремонт на фонтана в Южния парк. В момента тече процедура по избор на изпълнител. В проектобюджета на София за 2012 г. управляващите се заканват да предвидят пари за основни ремонти на 8 фонтана. Обновяването на водната конструкция пред НДК пък щяло да остане за след 2013 г., защото бил свързан и с ремонта на прилежащата територия.

ИЗВЕХА АНТИКИ ОТ НЕЗАКОННИ АРХЕОЛОГИЧЕСКИ РАЗКОПКИ

Голямо количество културни ценности, придобити от незаконни археологически разкопки, са иззели антимафиотите. Служители на отдел "Борба с организираната престъпност" в София и колегите им от СДВР са открили антиките в антиквариат, собственост на 63-годишния С.Д. Тането. Той е регистриран нееднократно за аналогични престъпления и е излежаващ присъда. Операцията на антимафиотите е реализирана след сигнал за мъж, който изкупувал и продавал движими културни ценности, придобити при незаконни археологически разкопки.

След като установили самоличността на незаконния търговец, известен с прякора Тането, служителите са го наблюдавали два месеца. Станало ясно, че античните предмети се съхраняват и укриват в антиквариат, стопанисван от фирмата му. При претърсване антимафиотите открили близо 1550 антични монети - римски, византийски, средновековни и османски. В антиквариата имало и 605 апликации, фибули, пръстени, ламти накити, 7 старинни икони, както и 17 църковни вещи - кръстове, обкови за икони. Тането укривал два старинни, но годни за употреба пистолета, три пълнителя, кобур, 35 патрона, боеприпаси, дълкоцевна пушка и сабя "ятаган".

Делян Пеевски купил вестник „Стандарт“

Вестник "Стандарт" официално смени собствениците си, съобщи агенцията "Крос". Според агенцията новите шефове на изданието ще са Делян Пеевски и председателят на Надзорния съвет на Корпоративна банка Цветан Василев. Още през 2009 г. се появиха слухове, че "Нова Българска медийна група", която е на пряко подчинение на Пеевски, има апетити да закупи ежедневника. Досегашният собственик на "Стандарт" Тодор Батков е потвърдил пред "Крос", че продажбата на 34,5% от вестника е финализирана, купувачът е фирма "ГМ прес". Сделката се потвърждавала и от информация в Търговския регистър. Собственик на дружеството е президентът на волейболния клуб на ЦСКА Георги Георгиев, а компанията в ръководството му правят Галина Пеева и Кирил Захариев. Захариев и Георгиев имали еднакъв дял - по 40% от акциите, а Пеева притежавала останалите 20%. Дружеството е вписано в Търговския регистър в началото на април тази година. Информационна агенция "Крос" обаче твърди, че сделката е била осъществена чрез Корпоративна банка.

Инвалид в Русе ще паркира без пари в „синята зона“

Валентин Колимечков стана първият инвалид в Русе, който вече ще паркира безплатно на така наречената "синя зона" в града. Това му право се гарантира от специална европейска карта, с която той се сдобил вчера.

Докато получи документа обаче, Колимечков се е борил с бюрокрацията в града повече от 6 месеца. Русенецът се придвижвал със

стар Фолксваген, но имал големи затруднения, докато търсел къде да паркира. От познати в чужбина научил, че всяка държава, членка на ЕС, е длъжна да издава документ, който да гарантира на инвалидите облекчено паркиране на определени места.

"В общината никой не знаеше, докато не им показвах Закона за движение по пътищата, където всичко е

описано. Те трябва да ми дадат такава карта, която важи за целия ЕС. А те го чуха за първи път от мен", възмущава се русенецът.

От общината дори му заявили, че този закон не важи за Русе. Според чиновниците в града действала разпоредба на Общинския съвет и правото за безплатно паркиране се доказвало от инвалида чрез стикер на колата и експертно реше-

ние от ТЕЛК.

Колимечков и юристи убедили общинарите в правата му, но се наложило да чакат, докато се отпечатат съответните бланки. След 6-месечни разправи и инвалидът получил заветния документ, който му дава право да не плаща за паркинг. Въпреки това все още се налага да обяснява на инкасаторите за какво точно служи въпросният талон.

ПРОСТРЕЛЯХА МЪЖ НА „ХАИНБОАЗ“

Мъж от ръководството на "Булсатком" бе прострелян вчера, докато пътувал в района на великотърновското село Въглевци. 45-годишният Атанас Атанасов бил покосен от куршумите около 10 часа сутринта близо до прохода "Хаинбоаз".

Неизвестни до момента нападатели засеки колата на бизнесмена и започнали да стрелят с автоматично оръжие. Бандитите открили огън и по шофьора, както и по гумите на лекия автомобил. Атанасов е в болница, опериран е, но състоянието му е критично и има опасност за живота му.

Стрелците са избягали с червен автомобил, който се издирва от полицията. Входно-изходните артерии на Велико Търново по посока Хаинбоаз бяха блокирани в търсене на нападателите.

Икономика

www.duma.bg

Трайков готов да пусне булдозери в „Белене“

Преговорите с „Атомстройекспорт“ продължават до 12 август, заяви министърът на икономиката

Веселка ВЕНКОВА

Снимка БГНЕС

Ако има съд, това не означава автоматично точка на проекта, но може в един момент да пуснем булдозера и да разчистим терена, може да започнем да строим и нещо ново, може да го заселим. Това бяха част от коментарите по темата „Белене“ на министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков пред БНТ вчера.

По-късно, след заседанието на Министерски съвет, той обясни, че преговорите между НЕК и „Атомстройекспорт“ за оттегляне на иска за 58 млн. евро срещу НЕК заради АЕЦ „Белене“ ще

Министър Трайков вчера по време на правителственото заседание

продължат до 12 август.

На срещата миналата седмица сме поискали от руската компания до по-неделник да ни кажат дали ще си оттеглят иска, обясни последното развитие на сагата Трайков, защото в този случай и ние нямаше да внасяме наш, за да се прихванат сумите или не, и това си е тяхно право. Нашият иск не е контраиск. Това е иск по суми, които НЕК има да получава, поясни министърът.

В понеделник руснаците уведимили НЕК, че ще отговорят до сряда, а във вторник изпратили писмо, с което канят НЕК на преговори по въпроса. По темата има движение и според Трайков въпросът ще се реши

именно с разговори. Междувременно НЕК подготвяла внасянето на своя иск, което също отнема технологично време и в зависимост от това как ще се развие ситуацията, НЕК също ще предяви претенции, заяви Трайков.

Според публикации в руските медии, цитирали източници от „Атомстройекспорт“, се казва, че НЕК им дължи пари само при сключен договор за строежа за АЕЦ „Белене“, но Трайков попита: „Как така НЕК дължи пари, след като няма сключен договор, а те не дължат пари“. Министърът пожела и в българските медии да се появяват статии, цитиращи анонимни източници.

Кабинетът позволи да се пипа резервът при нужда

Запасите от керосин в Държавния резерв не са изчерпани, заяви министър Трайков пред журналисти вчера и обясни, че взема повод от мотивите в решението на съда за „Лукойл“. Там се цитирало писмо от български компании, според които спирането на рафинерията заплашва доставки от холандската „Лукойл Авиэйшън“. Моят сигнал към КЗК и въпрос е дали този акт, провокиращ паника в авиопревозвачите, не представлява злоупотреба с господстващо положение, коментира министърът.

Междувременно кабинетът одобри ползването при необходимост на допълнителни количества реактивно гориво от задължителните запаси от нефт и нефтопродукти, обезпечавачи

необходимото потребление за 10 дни, информира правителствената пресслужба.

Решението било във връзка с необходимостта от регулиране на доставките на реактивно гориво от керосинов тип Jet-A1 за нуждите на гражданската авиация. Количествата щели бъдат ползвани само в случай на нарушаване ритъма на доставка на керосин.

Вчера стана известно и че на 2 август Агенция „Митници“ е депозирала в Административен съд София-град две жалби срещу определения на съда, с които е спряно предварително изпъление на решенията на шефа на агенцията за прекратяване лиценза за управление на данъчен склад на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД.

РАЗСЛЕДВАТ „ЛУКОЙЛ“ ЗА ЗЛОУПОТРЕБА С ГОСПОДСТВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) е приела секторен анализ на конкурентната среда на производството и реализацията на бензин и дизелово гориво, съобщава КЗК. Анализът е открил два проблема - от една страна, се забелязва сходно движение на цените на едро, което би могло да е следствие от наличието на забранено споразумение или съгласувана практика между участници на пазара, а от друга страна, загриженост будят опреде-

лени договорни условия и прилагани търговски практики между „Лукойл България“ ЕООД и неговите контрагенти - търговци на едро. Поради това КЗК е образувала производство за установяване на евентуално извършени нарушения по Закона за защита на конкуренцията и злоупотреба с господстващо положение от страна на „Лукойл България“ ЕООД, съобщават от комисията. Според КЗК поведението на предприятията на пазара може да засегне търговията между държавите членки

на ЕС, поради което производството ще бъде водено и по отношение на текстовете от Договора за функционирането на ЕС. КЗК ще информира и Европейската комисия за започналото производство, както и останалите органи за защита на конкуренцията на държавите членки чрез Европейската мрежа по конкуренция. КЗК е информирала министъра на финансите за необходимостта да се предприемат мерки за подобряване на конкурентната среда.

ОБЩИНА СРЕДЕЦ

Община Средец, гр.Средец, област Бургас, обявява на основание Заповеди №458, 459, 460, 461 от 2.08.2011 г. на кмета на община Средец, че ще се проведат публични търгове с тайно наддаване за продажба на следните общински земеделски имоти:

- имот **№051014** в землището на с.Г.Буково, с начин на трайно ползване - изоставена нива, с площ 1,831 дка, V категория, в м. Бента, при начална тръжна цена 732,00 лева и депозит за участие 73,20 лева;

- имот **№051015** в землището на с.Г.Буково, начин на трайно ползване - изоставена нива, с площ 1,904 дка, V категория, в м. Бента, при начална тръжна цена 762,00 лева и депозит за участие 76,20 лева;

- имот **№051016** в землището на с.Г.Буково, начин на трайно ползване - изоставена нива, с площ 0,753 дка, V категория, в м. Бента, при начална тръжна цена 301,00 лева и депозит за участие 30,10 лева;

- имот **№051017** в землището на с.Г.Буково, начин на трайно ползване - изоставена нива, с площ 6,217 дка, V и IX категория, в м. Махалата, при начална тръжна цена 2486,00 лева и депозит за участие 248,60 лева;

- имот **№010014**, с площ 1,572 дка, начин на трайно ползване - нива, VII категория, в землището на с.Варовник, м. Край село, при начална тръжна цена 550,00 лева и депозит за участие 55,00 лева;

- имот **№021055** с площ 4,682 дка, начин на трайно ползване - нива, VII категория, в землището на гр.Средец, м. Белия камък, при начална тръжна цена 3511,00 лева и депозит за участие 351,10 лева;

- имот **№000234** с площ 1,000 дка, начин на трайно ползване - друга селищна територия, IX категория, в землището на гр.С.Дебелт, м. Отуля, при начална тръжна цена 1920,00 лева и депозит за участие 192,00 лева.

Търговете ще се проведат на 12.08.2011 г. от 10,30 часа в зала 2 в сградата на общинска администрация гр.Средец. При неявяване на поне двама кандидати за участие повторни търгове ще се проведат на 19.08.2011 г., от 10,30 часа в зала 2 при същите условия.

Необходимите документи за участие в търг с тайно наддаване са публикувани в сайта на общината: www.obshtinasredets.bg

Лице за контакти Ю.Иванова, тел. 05551/7690

Мирослав Найденов:

Имаме техника да ожънем и в Румъния

Не вярвам да се стигне до протести на зърнопроизводителите, заяви земеделският министър Мирослав Найденов преди заседанието на Министерския съвет вчера. Той повтори отново, че заради „драмата“ с „Лукойл“ финансовият министър Симеон Дянков не е могъл да присъства на срещата със зърнопроизводителите и да обсъдят възможността за връщане на акциза за горивото за земеделските производители. Стана ясно още, че ЕК е върнала нотификацията за акциза на горивата, защото в нея не са включени животновъдите и оранжерийните производители. Трябваше да я поправим и да я върнем, изтъкна Мирослав Найденов.

На 100% са прибрани ечемикът и рапицата. Така министърът отговори на журналистически въпрос има ли опасност част от зърното да не бъде ожънато заради липса на комбайни. Въпросът бе във връзка с заявеното от зърнопроизводителите във вторник, че у нас има три пъти по-малко комбайни, отколкото колегите им в другите страни на ЕС. Над 90% е прибрана пшеницата, допълни още Найденов. Ние имаме техника да ожънем и в Румъния, категоричен бе той.

Тенденцията е цената на пшеницата да върви надолу и няма причина хлябът да поскъпне, смята министър Найденов. Така той опроверга очакванията на зърнопроизводи-

телите в Добричко, че пазарът на пшеницата ще се отвори на нива от 320-350 лв. за тон, което е с близо 100 лева повече от миналата година. Прецедент тази година е, че ечемикът е по-скъп от пшеницата, заключи Мирослав Найденов.

България в топ 10 за приключенски туризъм

България попада в топ 10 на най-добрите дестинации за приключенски туризъм сред развиващите се страни. Това сочи специализирано проучване на университета „Джордж Вашингтон“ във Вашингтон, което е съвместна разработка с американската Асоциация за приключенски туризъм и голяма консултантска компания.

Шест от 10-те страни на челни позиции в изслед-

ването са от региона на Централна и Източна Европа (ЦИЕ). Освен родината ни, която се препоръчва на любопитните и склонни към експерименти американци, в списъка влизат още Словакия, Чехия, Словения, Румъния и Латвия. Извън региона към тези страни се присъединяват и Израел, Чили, Естония и Йордания.

Индексът, представен в доклада, не отразява броя

туристи, които посещават съответните дестинации. Класацията е формирана по-скоро на базата на редица други критерии, сред които са устойчивото развитие, безопасността, природните ресурси, ресурсите за приключенски дейности, инфраструктурата и начинът, по който държавата се възприема по света.

Сред страните в Централна и Източна Европа най-напред по всички тези

показатели се класира Словакия. В цялата група от десетте страни с развиващи се икономики тя е под номер 2, а първа е Израел. България се намира на шеста позиция.

Отделно внимание е обърнато на държавите с развити икономики. Сред тях на любителите на приключенията се препоръчва на първо място Швейцария, а след това Исландия или Нова Зеландия.

Практично земеделие

www.duma.bg

СТАТИСТИКА

9,75 хектара е средното стопанство у нас

През 2010 г. на територията на страните от ЕС, вкл. и в България, беше проведено регулярното преброяване на земеделските стопанства.

Във всички страни от ЕС се отчита намаление на броя на земеделските стопанства, но България е водеща в това отношение. През 2010 г. в страната функционираха 371.13 хил. стопанства и това представлява намаление с 44 на сто спрямо 2003 г.

В Румъния през 2010 г. са функционирали 3856.25 хил. стопанства, като е отчетено намаление с 14 на сто спрямо 2003 г. В Германия през 2010 г. функционираха 300.7 хил. стопанства и техният брой намалява с 27 на сто спрямо 2003 г.

Страната ни е водеща в европейската статистика относно тенденциите в обработването на земята, която подлежи на подпомагане. През 2003 г. страната ни е отчела ИЗП в размер на 2904.5 хил. ха, а през 2010 г. този показател е 3620.96 хил. ха и това представлява ръст с 25 на сто.

В съседна Румъния от-

четената през 2010 г. площ за подпомагане е в размер на 13 298.18 хил.ха и това представлява спад с 5 на сто спрямо 2003 г. В Германия и Англия също е отчетен спад в размера на

земята, която се подпомага с 1 на сто. В Германия този показател за 2010 г. е 16 772.3 хил.ха, а в Англия - 15 918.4 хил.ха.

На базата на тези два показателя може да се из-

числи какъв е средният размер на стопанство. За България през 2010 г. стопанствата притежават средно по 9,75 ха земя, което е сравнително добър показател спрямо останалите страни-членки на ЕС и особено за 10-те присъединили се. В Румъ-

ния средният размер на стопанство е 3.45 ха. За сравнение, в Германия средният размер на стопанствата е 55.7 ха, а в Англия - 78.6 ха.

Проблемите в зърнопроизводството през 2007 г., което доведе до дефицит в снабдяването с фуражи и

съответно високата себестойност на животновъдната продукция, е довело до намаляване на броя на животните във всички страни-членки на ЕС.

През 2010 г. се отчетат 589.28 хил.говеда в страната и това представлява спад с 15 на сто спрямо 2003 г.

За наблюдавания период най-голям срив в говедовъдството е отчетен в Румъния. По данни от преброяването през 2010 г. броят на говедата в страната е 1985.18 хил.бр. и това представлява спад с 37% спрямо 2003 г. В Германия е отчетен спад със 7% и към 2010 г. броят на говедата е 12 638 хил.брой. В Англия през 2010 г. са преброени 10 042.51 хил.говеда и отчетеният спад спрямо 2003 г. е с 4%.

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

През изминалата седмица жътвата на ечемика и рапицата приключи. По данни на МЗХ към 22.07.2011 г. са ожънати 99,2% от площите, полученото производство е 677,5 хил.тона при отчетен среден добив от 376 кг/дка. Прибирането на пшеницата е в разгара си. По данни на МЗХ към 22.07.2011 г. са ожънати 65 на сто от площите, полученото производство е 2809 хил.тона при отчетен среден добив от 407 кг/дка. За периода изключително е активна търговията с ечемик и рапица, докато все още тази с пшеница от новата реколта не е интензивна. Предпоставка за това е добрата запасеност на преработвателните предприятия със стара реколта, от една страна, и все още слабия износ, от друга. На двете основни черноморски пристанища във Варна и Бургас се складира количества и от трите култури - пшеница, ечемик и рапица. Следва да се отбележи и активното товарене на баржи с рапица на дунавските пристанища главно за страни от ЕС.

През последната седмица на месец юли търговията с ечемик и рапица е активна в Северозападна България и слаба при пшеницата. Достигнатите цени са както следва: ечемик - 300/320 лв./тон; рапица - 840 лв./тон; пшеница - 290/300 лв./тон.

През седмицата се наблюдаваше активизиране на търговията в Северния Централен район на страната. Ечемик се изкупува активно в широк ценови диапазон - 270/320 лв./тон, а пшеницата от новата реколта стартира от нива 280-320 лв./тон.

В Североизточна България зърненият пазар е активен. Изкупуването е на по-високи цено-

ви равнища /от +2 до +3 на сто/. В област Добрич хлебна пшеница се търгува в ценовия диапазон 330-340 лв./тон, а във Варна не са отчетени сделки. Рекордни стойности достигна цената на фуражния ечемик - 330-350 лв./тон. На магазинаж се събира и изкупува рапица за 900 лв./тон с цел износ.

Раздвижване на зърнения пазар има в Югоизточна България. Активно се търгува ечемик на ценови равнища от 300-310 лв./тон. Цената на хлебната пше-

ница отчете спад и сделки се сключват в диапазона от 290 до 300 лв./тон.

Търговията с пшеница в Южния Централен район се движи в границите от 300 до 340 лв./тон, но сделките са малко. Ечемикът се изкупува на цена от 280 до 340 лв./тон, а рапицата вече втора седмица се стабилизира на равнище от 800 лв./тон.

По данни на САПИ средната цена на хлебната пшеница за изминалата седмица е 306 лв./тон без ДДС и това представля-

ва спад с 1.7 на сто спрямо предходната седмица. Средната цена на фуражната пшеница е 285 лв./тон и също се отчита спад с 1%. Фуражният ечемик продължава да повишава цената си и за седмицата е отчетена средна цена от 306 лв./тон без ДДС /+1.5%/. Пивоварният ечемик се търгува ограничено в страната, но цената също плавно се повишава. За седмицата средната цена е 330 лв./тон /+1.5%/. През седмицата се отчете повишение на цената на царевичата и причината е в изчерпване на количествата в много региони на страната. По данни на САПИ средната цена за последната седмица на месец юли е 422 лв./тон без ДДС /+4%/. Маслодайният слънчоглед се търгуваше на ниво от 824 лв./тон /+0.6%/.

МЕЖДУНАРОДНИ И РЕГИОНАЛНИ ПАЗАРИ

Цените на основните зърнени култури през последната седмица на месец юли останаха стабилни, а търговията умерена. В Европа прибирането на реколтата беше забавено от дъждовното време през последните дни. Това даде отражение върху фючърсите. В рамките на изминалата седмица ноемврийският контракт за хлебна пшеница се търгуваше на борсата в МАТИФ с 5 евро/тон по-скъпо и достигна до 200 евро/тон. На борсата в Лондон ноемврийският контракт се търгуваше при ръст от 0.25 GBP/тон и достигна до 165 GBP/тон. През седмицата беше отчетено и поскъпване на фуражно зърно, като фуражната пшеница /East Anglia- ноември/ поскъпна с 4.50 GBP/тон до 167.50 GBP/тон. На борсата в МАТИФ ноемврийският контракт 2012 г. за маслодайна рапица

затвори в петък на ниво от 369 GBP/тон.

В доклада на Американския департамент по земеделие от 12 юли са изнесени оценки за балансите на основните зърнени и маслодайни култури.

Пшеница - оценката за световния добив от пшеница е намален с 2 млн.тона в сравнение с доклада от м.юни /до 662 млн.т/. В същото време световното потребление се оценява с 3 млн.тона повече и се счита, че ще достигне до 670 млн.тона. Песимистичните прогнози са в резултат от корекцията на данните за Украйна и Канада.

Ечемик - оценката и за производството с 1.2 млн.тона повече в сравнение с прогнозата от м.юни. Очакваното предлагане се оценява на 131.7 млн.тона, но то е далеч от равнището на 2008/2009 г., когато достигна до 155 млн.тона.

Царевица - прогнозира се повишение на обема на световното потребление и то да достигне до 877.6 млн.тона, а очакваното производство се оценява на 872.4 млн.тона. Това вероятно ще доведе до намаляване на преходните запаси.

Слънчоглед - повишена е оценката за производството с 800 хил.тона и се очаква то да достигне до 34.6 млн.тона. Това се дължи на увеличеното производство в Русия - 8.3 млн.тона /+2.9 млн.тона/. Прогнозата за Украйна също е подобрена с 500 хил.тона и се очаква то да достигне до 7.5 млн.т.

Рапица - оценката за производството в световен мащаб на рапица е влошена с 400 хил.тона в сравнение с доклада от м.юни и се очаква то да бъде 58.8 млн.тона. Това се дължи на по-слабата реколта в страните от ЕС

Икономика

www.duma.bg

Защо инфлацията удържа бедните повече от богатите?

Най-големи са поскъпванията при храните и сметките за ток, а те са голямата тежест в бюджетите на хората с по-ниски доходи

Институтът за фискални изследвания във Великобритания (IFS) публикува наскоро свое изследване, в което показва, че представителите на бедните слоеве на населението са по-засегнати от инфлацията, спрямо по-богатите, въпреки че индексът на общото поскъпване на цените е еднакъв за всички. Причината, на кратко, се корени във факта, че най-големи са поскъпванията при храните и сметките за ток, които заемат по-голяма тежест в бюджетите на хората с по-ниски доходи.

Институтът проследява процесите, като се връща 10 години назад и установява, че разликата особено се изостря през

2008 и 2009 година. Приемайки официалните данни за равнището на инфлацията във Великобритания, IFS обобщава, че за по-бедните хора тя е била средно 4,3% в периода 2008-2010 година, докато за богатите инфлацията в същото това време е била 2,7%.

През последното десетилетие цените на горивата и електроенергията са се увеличили двойно, като по този начин бездната между двете групи - на бедните и богатите - се е увеличила. За храна хората с ниски доходи харчат около 19,6% от заплатите си при 9,4% при богатите. За отопление и ток харчовете са съответно 9,4% при бедните и 4,4% при богатите, което показва, че първите харчат близо

два пъти повече за най-поскъпналите стоки и услуги.

Най-тежък ударът на високите цени е бил върху пенсионерите и хората, които живеят на социални помощи, като особено трудни за тях са били последните 3 години. Средногодишната инфлация за пенсионер, разчитащ на социална пенсия, е била 4,6%, докато инфлацията за пенсионер, разчитащ на собствените си спестявания, е била 4,3%.

В същото време от института посочват, че решението на централната банка на Великобритания да свали основния лихвен процент от 5,5% на 0,5% през 2008-2009 година, се е отразил най-добре отново на богатите.

Онова, за което богатите се оказва, че харчат повече от бедните, са плащанията по ипотеки, където съотношението е 8,7% към 1,7%. В същото време обаче хората с високи доходи харчат повече за отдих и развлечения, което може би обяснява защо от 2000 до 2010 година евтината потребителска електроника като компютри и мобилни телефони отчита драстичен спад като дял в разходите с 23,8%.

В заключение анализаторите от института за финансови изследвания посочват, че резултатите, които разкриват, че инфлацията удържа по-тежко бедните и старите хора, трябва да се възприемат като предизвикателство за държавните икономисти. Изследователите намекват за възможностите, които предоставят възобновяемите енергийни източници, с помощта на които зависимостта от изко-

паемите горива би следвало да се промени и тежестта на по-високите цени да се демократизира така, че да няма това голямо разделение между най-бедните 20% от обществото и най-богатите 20%.

Конкретният пример, който анализаторите дават, е с цената на петрола от 2008 година. Когато барел петрол струваше 147 долара, това вдигна инфлацията на 4%, а цените на горивата скочиха с 18,9%. За бедните това е добавило 1,8% върху ин-

флационното бремене, а за богатите това се е отразило с 0,8%.

Наг 19% доходност от среброто през юли

Въпреки че среброто не постави нови ценови рекорди, инвеститорите в по-евтиния блатовъд на златото регистрираха през юли внушителна доходност от 19.1 процента, измерена в евро, отбелязват анализаторите.

Златото подобри ценовите си рекорди в редица валути като щатски долар, евро, британски паунд, канадски долар, южноафрикански ранд и индийска рупия. Само за месец цената на златото се покачи с 9.9 на сто в евро, съобщават от борсата за благородни метали "Тавекс".

Както при всяка друга борсова суровина цените на златото и среброто се определят спрямо търсенето и предлагането. И докато

среброто има доста по-широко приложение в индустрията, то златото има малко по-различен инвестиционен статут от останалите метали. Инвеститорите гледат на златото като "сигурно убежище" срещу инфлационните процеси. Среброто също има подобен статут, но цената му е в по-голяма степен повлияна от индустриалното търсене. Златото и среброто не носят риска от фалит на държавата - емитент, както е при "книжните" валути, посочват експертите.

Търсенето на златото и среброто от началото на финансовата криза се определя от две основни човешки емоции: страх и привързаност. Златото придобива все по-голяма популярност като инвестиционен продукт. Свидетели сме на нарастващото търсене от така наречените борсово търгувани фондове (ETF). Това са фондове, създадени с цел да осигурят на инвеститорите експозиция към определен борсов индекс, сектор на икономиката или суровина, както е в случая с борсово търгуваните фондове, занимаващи се със злато. Само за последните три седмици тези фондове са купили около 2 милиона трой унции, или около 60 тона злато. Една тройунция е малко над 31,103 грама.

Този тип фондове не са единствените инвестиционни схеми, които са открили доходността на златото.

Централните банки също представляват фактор в покачването на цената на златото. Централните банки, които бяха нетни продавачи на злато преди десетилетие, сега купуват ценния метал, за да намалят зависимостта си от долара като резервна валута. Това търсене на жълтия метал може да удължи рекордното му поскъпване. Банките са купили повече злато през първата половина на 2011 г., отколкото за цялата 2010 година.

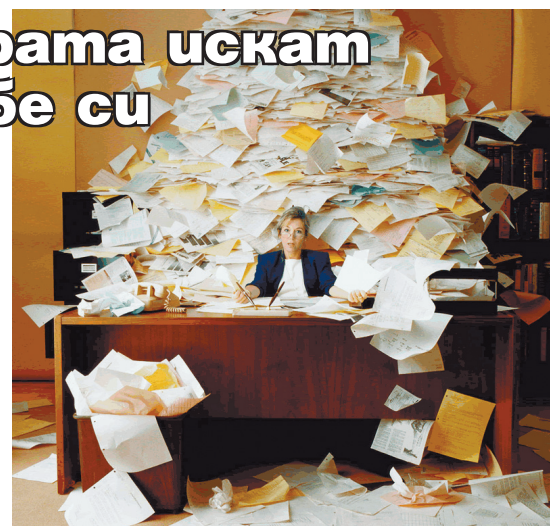
Въпреки че златото и среброто са с рекордни цени, възможно е да има корекционен спад в краткосрочен план, твърдят анализаторите. Те посочват, че в дългосрочен план проблемите около финансовата и дълговата криза, както и засиленото търсене от страна на азиатските инвеститори, са фактори, които ще подкрепят високата цената на двата метала.

В кои гържави хората искат да работят за себе си

В някои държави процентът на хората, които предпочитат да работят за себе си, е много по-голям, отколкото в други. Изследване на ЕК, в което са участвали 25 000 души на възраст между 15 и 64 години в 35 държави по света, проведено през 2009 година, показва, че най-много хора искат да имат собствен бизнес в Китай. Процентът на желаещите да нямат шеф варира между едва 25.6% в Словакия до 71.4% в Китай. България се нарежда на 12-о място с 50.3%, като изпреварваме Германия, Япония, Холандия и др. САЩ са на 4-о място с 54.8%.

ПЪЛНИЯТ СПИСКЪК:

1. Китай - 71.4%	13. Полша - 49.2%	25. Финландия - 40.9%
2. Кипър - 66.3%	14. Ирландия - 48.7%	26. Австрия - 40.8%
3. Гърция - 60.3%	15. Литва - 48.5%	27. Германия - 40.4%
4. САЩ - 54.8%	16. Словения - 47.4%	28. Испания - 39.3%
5. Исландия - 52.2%	17. Великобритания - 45.6%	29. Япония - 38.3%
6. Румъния - 51.8%	18. Латвия - 45.4%	30. Унгария - 35.5%
7. Южна Корея - 50.9%	19. Люксембург - 44%	31. Малта - 32.2%
8. Франция - 50.8%	20. Естония - 43.1%	32. Швеция - 32.1%
9. Португалия - 50.8%	21. Хърватска - 42.9%	33. Дания - 31.9%
10. Италия - 50.6%	22. Швейцария - 42.8%	34. Белгия - 30%
11. Турция - 50.6%	23. Холандия - 41.4%	35. Словакия - 25.6%
12. България - 50.3%	24. Норвегия - 41.3%	

Кои банки ни кредитираха през последната година

Девет от представените у нас банки са раздали кредити на домакинствата за повече от 10 млн. лв. за последната година, сочат изчисления на profit.bg на база данни от Българска народна банка. Лидер в класа-

цията е Уникредит Булбанк, увеличила кредитния си портфейл с 113 млн. лв. за периода юни 2010 - юни 2011 г. Следват Райфайзенбанк и МКБ Юнионбанк, дали кредити за съответно 94 и 71 млн. лв.

Обявената за банка на 2010 г. SG Експресбанк и ПИБ са раздали 33 и 29 млн. лв., докато от Банка ДСК сме изтеглили близо 24 млн. лв. кредити за последните 12 месеца. В топ 10 попадат още СИБАНК, една от най-големите банки в световен мащаб по размер на активите си, и представената в страната Емпорики Банк (част от Credit Agricole Group), Търговска банка Д и Корпоративна Търговска Банка.

Номер едно в кредитирането в лева за последните 12 месеца е Райфайзенбанк, докато при кредитите в евро и други валути начело са Уникредит Булбанк и Пощенска банка. Към 30 юни населението в страната дължи 18.595 млрд. лв. на търговските банки.

Свят

www.duma.bg

кратки

40% от испанците работят по време на почивка

40% от испанците работят и по време на лятната си отпуска, съобщават местни медии. 36,3% от тях признават, че мислят за работа по време на почивката си, а 42% изпращат работни имейли. Най-често причината за това е страхът да не загубят работата си. Тези цифри обаче са по-ниски в останалата част на Европа - 31,7% за французите и само 27,2% за холандците.

Премиерски син прави хамбургери

По-големият син на шведския премиер Фредрик Рейнфелд - 18-годишният Густаф, е постъпил на работа в закусалня на Макдоналдс. "Получих работа в Макдоналдс. Очаквам, че ще бъде весело да поработя там. Много се радвам", пише той в мигроблога си в туитър. Официалното представителство на компанията в Швеция не вдига шум около тази история и заяви, че гледа на Густаф като на "редови сътрудник и нов член на големия и сплотен екип".

Нориега се връща в Панама

Френските власти ще екстрадират бившия панамски лидер Мануел Нориега в родната му Панама на 6 юли. Нориега леж в затвор в САЩ две десетилетия, след като бе свален от власт при американска военна операция през 1989 г. Миналата година той бе изпратен във Франция, където бе съден по обвинения в пране на пари и осъден на 7 години затвор. В Панама Нориега може да получи 20 години затвор по дело за смъртта на военен командир.

Италия пред гълбова криза?

Министрите на финансите на страните от еврозоната обсъждат на извънредно заседание в Люксембург как да се избегне дълбова криза в Италия. Председателят на Евроргрупата и министър на финансите на Люксембург Жан-Клод Юнкер разговаря с италианския си колега Джулио Трмонти. Очаква се днес Силвио Берлускони да направи специално изявление във връзка с финансовото състояние на страната.

Различни перспективи за US икономиката

Експерти са на мнение, че САЩ не са успели да обезвредят „бомбата на дълга“

Трите водещи рейтингови агенции запазиха оценките си за държавния дълг на САЩ, но отчетоха различни перспективи за американската икономика. "Стандард енд пуърс", "Фич" и "Мудис" дадоха една и съща оценка за държавния дълг на САЩ - "AAA" - или възможно най-високата, след като Конгресът окончателно прие плана за вдигане на тавана на федералния дълг на САЩ.

Сочената за най-влиятелна агенция "Стандард енд пуърс" ви отпрати най-суровото предупреждение. Тя понижи на 18 април перспективата на оценката си "AAA" за САЩ от стабилна към отрицателна заради липсата на надежден план за намаляване на бюджетния дефицит. Тогава тя посочи, че има вероятност "поне едно към три" за понижаване на оценката през идните две години. Три месеца по-късно дебатът по бюджета бе забуксувал и вероятността САЩ да изгубят ста-

билния си рейтинг през следващите три месеца стана "едно към две".

"Мудис", доайенът в сектора, понижи перспективата за САЩ до "негативна" при оценка "Aaa". Тя коментира строго и "бюджетната дисциплина", предлагаща рейтинг "Aaa", и "потенциала за растеж" на американската икономика. "Мудис" заяви, че гласуваните мерки не са непременно достатъчни за подобряване на състоянието на американските държавни финанси.

От своя страна "Фич" дава "стабилна" перспектива с оценка "AAA" на САЩ. Периодът за преразглеждане на рейтинга започна на 8 юни и трябва да приключи до края на август. Според агенцията засега бюджетното състояние на страната все още оправдава тройното А. Тя приветства "първата важна стъпка", защото според нея "има политически възможности и воля най-сетне да бъдат взети правилни мерки".

Междувременно китайската рейтингова агенция "Дагун" понижи оценката си за книгата по дълга на САЩ от А+ на А с отрицателна перспектива. Пекин възприе твърдо приемането на плана за вдигане на лимита на американския държавен дълг, но отбеляза, че САЩ не

са успели да обезвредят "бомбата на дълга". Китайската централна банка обяви, че ще продължи да диверсифицира инвестициите си в чуждестранна валута заради продължаващия риск върху щатския долар.

Китай е най-големият притежател на държавни облигации на САЩ. Одобреният в сряда план предвижда вдигане на тавана на държавния дълг с между 2,1 трлн. долара и 2,4 трлн. долара на три етапа, за да се даде възможност на САЩ да получават заеми и да изплатят дължимите суми до 2013 г. Освен това се планира бюджетните разходи да бъдат съкратени с над 2 трилиона долара за период от 10 години.

Вдигането на тавана на държавния дълг е само първата стъпка към бюджет без дефицит, заяви президентът Барак Обама. Той заяви, че последните действия на американските власти са "решаваща първа стачка" към реформи в страната. Те ще позволяват, според Обама, да се продължат ключови инвестиции в сфери като образованието и научните изследвания, които създават работни места, а също и да се гарантира, че разходите няма да бъдат свити прекалено бързо, тъй като икономиката на САЩ "все още е крехка".

Германия пред генографски проблеми

Броят на децата под 18 години в най-населената държава-членка на ЕС Германия е намалял с 2,1 милиона през последните десет години, сочат данни на Федералната статистическа служба.

През 2010 г. в страната е имало 13,1 милиона непълнолетни деца при общо население от 81,7 милиона души спрямо 15,2 милиона през 2000 г., сочат данните на Дес-

татис. "Спадът е още по-голям в Източна Германия (бившата ГДР) - през 2010 г. броят на децата там е намалял с 29% спрямо десет години порано", съобщи Родерих Егелер, директор на Федералната статистическа служба във Висбаден.

Населението на Германия значително застарява заради процента на раждаемост, който е един от най-ниските в Европа. В бившата ГДР в годините след падането

на Берлинската стена през 1989 г. раждаемостта беше една от най-ниските в света заради високата безработица и социалните проблеми. За да помогне на майките, които изпитват затруднения да съчетават работата с децата, правителството на Ангела Меркел предприе през последните години реформи в опит да насърчи германците да правят повече деца. До 2013 г. Берлин смята да създаде 750 000 ясли

за деца под три години. Миналата година 23% от децата в тази възрастова група са посещавали подобни заведения, увеличение с 9 процентни пункта за четири години, сочат данните на Дестатис.

Статистическата служба очаква германското население, което намаля под прага от 82 милиона души през 2009 г., да продължи да намалява и да достигне 65-70 милиона души до 2060 г.

Циничният популизъм на Саркози

Непечтеният опит на президента Никола Саркози да малтретира ромското население не постигна успех, пише в редакционна бележка британският вестник "Индипендънт".

Една година след като бяха депортирани в родните им България и Румъния, 10-те хиляди роми отново се върнаха във Франция. Сега живеят в още по-лоши условия. Тъжната истина е, че Саркози вероятно винаги е знаел, че ще се случи именно това. Но искаше да си послужи с риториката на крайнодесния Национален фронт, за да се опита да увеличи популярността си в социологическите проучвания. Въпреки международните критики за лошото отношение към най-голямото етническо малцинство в Европа близо 500 ромски лагера бяха разрушени. Възрастните изгубиха работата си, децата не могат да ходят на училище, нямат достъп до вода и електричество, а програмите за ваксиниране са в пълен хаос. Засилиха се натискът и заплахите от полицията и палажите на ромски лагери.

Националният фронт отговори на новината за завръщането на ромите с призови за още по-сурови мерки. Френският президент не трябва да се поддава на подобен циничен популизъм, отбелязва "Индипендънт".

Готвят разследване срещу Лагард

Френски съд ще реши днес дали управляващата директорка на МВФ Кристин Лагард трябва да бъде разследвана официално заради това, че е одобрила плащането на компенсация на приятел на френския президент, докато е била финансова министърка.

Ако съдът подкрепи иска на прокуратурата, това може да хвърли сянка върху управлението на МВФ от Лагард, месец след като тя пое поста на фона на сътресе-

ния в световната икономика. Според прокуратурата тя е злоупотребила с властта си, като е одобрила изплащането на 285 милиона евро на бизнесмена Бернар Тапи през 2008 г., за да оттегли иска си срещу бившата държавна банка "Креди Лионе", която по думите му го измамила през 1993 г. при продажбата на дела му в компанията за спортна екипировка "Адидас".

Тапи, бивш министър в лявото правителство, който подкрепи Саркози на президентските избори

през 2007 г., загуби делото през 2006 г. пред най-висшата съдебна инстанция във Франция, но обжалва решението, след като Саркози спечели изборите. Лагард, която отрича да е направила нещо нередно, пренебрегнала възраженията на министри относно прекратяването на делото, заявявайки, че е важно дългогодишният процес да приключи бързо. Засега няма обвинения, че Лагард се е облагодетелствала лично от крайното решение на съда.

Милибанг срещу профсъюзите

Плановете за реформиране на Лейбъристката партия ще засегнат чувствително синдикатите

 редседателят на британската Лейбъристка партия Ед Милибанд е изправен пред напрегната битка с лидерите на профсъюзите, след като плановете за намаляване на влиянието им в рамките на Лейбъристката партия, бяха внесени за обсъждане. Предложението да се сведе силата на гласа им на партийните конференции под 50% и да се смегчи влиянието в изборите за ръководство, е част от плана за демократизиране на партията, посочва в. "Гардиън". Но както отбелязва изданието, идеята ще срещне силна съпротива, защото се разглежда като опит да се отслабят историческите връзки на трейдunionите с Лейбъристката партия.

Дискусиите, част от проекта за преустройство на партията, ще се състоят следващия месец, преди годишната партийна конференция, която започва в Ливърпул на 25 септември. Най-вероятно плановете ще засегнат чувствително профсъюзите, тъй като именно с тяхна подкрепа по-младият Милибанд успя да измъкне победата от брат си Дейвид при вътрешнопартийните избори през миналата година. "Гардиън" отбелязва думите на Милибанд пред синдикатите, че той няма да отстъпи от плановете си да направи партията по-демократична. Освен това Милибанд поддържа мнението, че за реформите са необходими промени както във вътрешнопартийната демокрация, така и в ролята, отредена на синдикатите.

Източник, участвал в изготвянето на предложенията, заявява

пред "Гардиън": "Не можем да отидем на варианта за системата, в която синдикатите имат 50% от гласовете по време на конференцията и само трима генерални секретари от три съюза да контролират четири пети от вота на профсъюзите. В момента лидерите на трейдunionите играят твърдо, но те трябва да се събудят.

Милибанд вече разгневи профсъюзите с предложения като това да бъде позволено на граждани да се регистрират като индивидуални поддръжници на партията - една нова категория, както и да им се даде право на глас в изборите за лидер на партията. Той е изправен и пред съпротива срещу плана, според който свързаните съюзи трябва да предадат списък с 3-те си милиона привърженици, които плащат членски внос, за да може партията, изборителните райони и бъдещите кандидати за лидерския пост да се свързват с тях директно. И по този начин да се изградят по-здрави връзки между местните партии и отделните членове на синдикатите.

Профсъюзите настояват, че партията не трябва да комуникира с техните членове директно, а чрез техни представители. Профсъюзите се позовават на проблеми със защита на данните, като твърдят, че предаването на данните би могло да наруши закони за политическите кампании.

Лидерите на свързаните професии са представили отчетен план за възстановяване на влиянието на годишната конференция на лейбъристите, като върховен орган за определяне на политиката, както и за пре-

махване на отделния дял за гласуване за ръководство на партията на депутатите.

Съпротивата на профсъюзите е толкова силна, че Милибант може да бъде принуден да отложи плановите си за някои ключови реформи на конференцията и да изчака доклада за бъдещото финансиране на политическите партии, който трябва да бъде публикуван през октомври. Този доклад, изготвен по поръчка на правителството, може да съдържа мерки за ограничаване на индивидуалните дарения за политическите партии до 50 000 паунда - препоръки, които ще имат радикални последици за отношенията със синдикатите.

“Дошло ни е до гуша сменящите се лидери на лейбъристите да се отнасят с нас като с неудобно затруднение”, подчерта високопоставен представител на профсъюзите, участвал в преговорите. Синдикатите предлагат малка промяна, която ще позволи на повече групи да се свързват с партията и да гласуват в дела на профсъюзите по време на конференцията.

Милибанд е изложил редица предложения пред лидерите на синдикатите. Освен това той е споменал неофициално, че представителите на изборни длъжности - депутати или общински съветници - може да имат роля при гласуването на конференцията. От 1993 г. синдикатите държат половината вот на конференцията, а избирателите - другата половина. Три големи профсъюза - Unison, GMB и Unite - заедно притежават почти четири пети от профсъюзния

дъл от гласовете.

От лагера на Милибанд също предлагат делегатите на профсъюзите да бъдат избирани или да могат да гласуват само ако имат синдикален мандат.

“Ако ще сме на конференция, която има повече сила, тогава тя трябва да вземе решенията по такъв начин, че лидерът да може да ги защити. Най-лесно е да оставим нещата такива, каквито са”, заяви представител на лейбъристите. Наред с предложението за нова категория за членство на регистрираните поддръжници Милибанд иска също да отпадне неколкотократно гласуване за лидерския пост по силата на това, че някой е партийен член и плаща членски внос.

Синдикатите чрез лейбъристката организация Trade Union and Labour Party Liaison Organisation (TULO), която обединява съюзи, членувачи в партията, се противопоставят на концепцията за регистрираните поддръжници. Организацията предлага вместо това депутатите да губят правото на 1/3 от вота в избирателната колегия, която избира лидера на партията, и твърди, че това "не трябва да се разглежда като опит да се понижи ролята на парламентарните представители в избора на лидер". TULO настоява на ръководителите на профсъюзите да бъде позволено да запознаят правото си да препоръчат кандидат на своите членове.

Но Tulo също се противопоставя на директната комуникация между представителите на лейбъристите и членове на дъщерните съюзи. "Колкото и повърхностно привлекателно да е, това не може да ликвидира правните и културни фактори, които правят такова споразумение изключително трудно (...) пряка връзка би поставила под въпрос законното разделение между политическа дейност на профсъюзите и на Лейбъристка-та партия с неизвестни последици", смятат от организацията.

“Взаимоотношения от този тип не си прилагат с представител за колективен ангажимент”, добавят от Tufo. Организацията също така твърди, че “много хора, които заплащат членски внос, са щастливи да подкрепят политическата дейност на техния съюз, но изпитват, както и обществото като цяло, антипатия към политиката”.

Милибанд не може да си позволи публично поражение, тъй като той вече претърпя неуспех, когато на националния изпълнителен комитет мнозинството беше срещу него в избора му за генерален секретар на партията. Сътрудниците на Милибанд твърдят, че той ще съумее да работи ефективно с победителя на профсъюза GMB Иън Макникъл. Но борбата изостри антагонизма заради набирането, по който двете страни лобираха усилено за своя кандидат.

СТОЛИЧНАТА ОБЩИНСКА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ

О Б Я В Я В А
ПУБЛИЧНИ ТЪРГОВЕ С ЯВНО НАДДАВАНЕ ЗА ПРОДАЖБАТА НА

Обект/Адрес	Дата и час на провеждане	Начална тръжна цена, в лева (без ДДС)	Съпка на наддаване, в лева	Депозитна вноса, в лева	Срок и цена за закупуване на тръжната документация (вкл. ДДС)
Помещение в трафопост, жк "С трелбище" до бл. 87, общински нежилнищен имот, стопанисван от район "Триадница" Техническо помещение № 1, жк "Зона Б-5-3", бл. 24, I еутерен, общински нежилнищен имот, стопанисван от район "Възраждане"	20 септември 2011 г. 14 часа	4 000 Сделката не се облага с ДДС	200	400	16 септември 2011 г. 240 лева
	21 септември 2011 г. 11 часа	15 000 <i>Сделката се облага с ДДС до 29.09.2011 г. съгл. чл. 45, ал. 3 и & 1, т. 56 от Закона за ДДС</i>	1 000	1 500	19 септември 2011 г. 360 лева
	21 септември 2011 г. 14 часа	4 000 Сделката не се облага с ДДС	400	400	19 септември 2011 г. 240 лева
	26 септември 2011 г. 14 часа	15 000 <i>Сделката се облага с ДДС до 29.09.2011 г. съгл. чл. 45, ал. 3 и & 1, т. 56 от Закона за ДДС</i>	1 000	1 500	20 септември 2011 г. 360 лева
Помещение към трафопост, жк "Младост-1", до бл. 80 и 84, общински нежилнищен имот, стопанисван от район "Студентски"	27 септември 2011 г. 14 часа	33 000 Сделката не се облага с ДДС	2 000	3 300	21 септември 2011 г. 360 лева

Обектите се продават със съответното право на строеж.

Търговете ще се проведат в сградата на Столичната общинска агенция за приватизация, площад "Славейков" 6, I етаж.

Депозитите се внасят по банкова сметка на Столичната общинска агенция за приватизация при "Общинска банка" АД, клон "Врабча", ул. "Врабча" 6, София, (сметка № BG 49 SOMB 9130 33 26474601, международен банков идентификационен код /BIC/ на "Общинска банка" АД - SOMBBG33). Краен срок за внасяне на депозитите - всеки работен ден, но не по-късно от деня, предхождащ търга.

Тръжната документация се закупува в сградата на Столичната общинска агенция за приватизация, пл."Славейков" 6, I ет., стая №4, всеки работен ден, в приемното време - от 14 до 16 часа, до указания в таблицата срок.

Срок за подаване на предложения за участия в търга - всеки работен ден, но не по-късно от деня, предхождащ търга, в приемното време на СОАП - от 14 до 16 часа. стая № 2.

Оглед на обектите - всеки работен ден до деня на търга, след закупуване на тръжна документация.

За допълнителна информация - телефони: 988 46 38 (стая № 6); 980 26 69 (стая №7);
e-mail: soap@sofiampa.com; web-site: <http://www.sofiampa.com>

Бялата смърт рязко се погмласява

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Борис ЯМШАНОВ

Годишно от употреба на наркотици в Русия умират близо 30 хиляди души на възраст от 15 до 34 години. Има ли страната шанс да победи тази беда и какво трябва да се направи - разговаряме за това на “Делова закуска” в “Российская газета” с ръководителя на Госнарконтрол Виктор Иванов.

□ Много шум предизвика предложението ви в училищата и другите учебни заведения да се въведе всеобщо задължително изследване за употреба на наркотици. Мнозина се разтревожиха и се обявиха против.

- Такова предложение внесохме не
ние, а губернаторите на практически
почти всички субекти на федерацията.
Аз го подкрепям, но без думичката
“задължително”. В процеса на диспан-
серизацията на учещите се трябва да
бъде предложено такова изследване.
Ако някой категорично откаже - той
има това право. Но родителите трябва
да бъдат информирани. А около учи-
лищата и другите учебни заведения
трябва да бъде установена зона с
радиус от 300 метра. Ако в нея бъде
хванат наркодилър, наказанието да се
увеличи двойно.

□ Голям резонанс предизвика и предложението ви да се забранят ко-
деиносъдържащите лекарства, от ко-
ито се научиха да правят синтетич-
на дрога. А какво да правят хората,
които често страдат от главоболие?

- И пак става дума не за забрана, а за това такива лекарства да се продават в аптеките само с лекарска рецепта. Всеки човек е в състояние да иде при лекаря си и да получи рецепта. Така живеят хората в цял свят. А при нас в аптеката всеки може да си купи каквото си иска. Самолечението по принцип е вредно, но освен това свободният достъп до лекарства, съдържащи наркотични вещества, станал не лечебен, а губелен за много тийнейджъри.

■ *Защо умират предимно младежи?*

- Защото наркоманията навсякъде е млада. При нас 90 процента от наркоманите са хора на възраст до 35 години. Основната маса - са хора от 20 до 30 години. Почти няма наркомани, по-стари от 40 г., те не доживяват до тези години.

□ На всеки ъгъл крещат за нарко-
опасността, а броят на наркомани-
те расте. Защо?

- В обществото има голямо търсене на наркотици. Ние направихме анкета, в която 15 на сто от анкетираните казаха: "Не сме пробвали наркотици, но при първа възможност ще опитаме". В основата на това желание стои разрушаването на базовите ценности. За мнозина единственият източник на информация станаха телевизията и интернет. Литературата, театърът, стремежът към самоусъвършенстване, реализиране на интересите, квалификацията - всичко това започна да отива на втори план. А в обществото трябва да бъде изградена база за профилактика, добри възможности за реализация на талантите, възможност за образование и квалификация. Базовите ценности трябва да бъдат издигнати на тяхното истинско място.

Интервю

www.duma.bg

Мажд Алгафари:

Некадърници не трябва да управляват бюджета

Има мълчалив отказ от държавните институции да открият хората с увреждания, които владеят езици, за да им осигурим работа, казва пиар специалистът

Интервю на Лилия ТОМОВА

□ Лесно ли е да си брат на така известен и изглеждащ ама "много червен" пиар специалист като Нугал, г-н Алгафари?

- По принцип е трудно, много хора ме свързват с него. Кое то, признавам си, в някаква степен все пак ме дразни.

□ Дразни или пречи?

- Нидал си е Нидал, аз съм си аз. Чак да ми пречи... Никой не ми е казал, че "нещо няма да стане", защото съм негов брат.

□ А, не е така, вътрешният министър ако не каза на вас, го рече в парламента.

- Да, имаше всъщност такъв момент с Цветан Цветанов, когато бях пиар на синдикалната федерация на служителите (СФС) в МВР. И той направи връзка, не знам защо, че "БСП подкрепя организацията, защото съм брат на Нидал, който е пиар на БСП, аз пък съм пиар на полицаите..." Кое то според Цветанов означава, че СФС и БСП са едно и също нещо. Но не е така и съм напълно убеден, че протестиращите полици нямат нищо общо с червената централа. Те имаха нужда от силен пиар, а аз ги изведох силно и гръмко на улицата, така че даже ме нарекоха "скрита лимонка". И редица неща при полицаите се оправиха, но федерацията им финансово съвсем не е добре, затова решиха, че ще се опитат да продължат без пиар. След което започнаха да се разцепват... А Цветанов в парламента говори, че "червени ръководят служителите му в протестите им". Аз съм гласувал за ГЕРБ на последните избори и благодарение и на мен Цветанов и Борисов са там, където са.

□ Е, неблагоприятността си е световна отплата.

- Сигурно. Но защото не съм партийно пристрастен, искам да видя, че в държавата нещо се върши. Застоят е непоносим.

□ Защо тръгнахте и към програма за инвалидите, Мажд? Не е ли трудна тази мисия?

- Ако мога да направя добро някому, го правя. И повярвайте, макар че сигурно не е за вярване, го правя, без да мисля ще изкарам ли някой лев или не. Много тежко семейно наследство ни е това - и баща ми до последния си дъх се бореше да се случват хубавите неща в живота на хората и той да помага за това. Беше архитект, журналист, главен редактор на вестника на Сирийската компартия, беше и публицист, и преводач. Така че, без да търся прилики, но вървя по неговите стъпки, по изразите на днешното време - копи-пейст.

□ Държавата помага ли за проекта за инвалидите?

- Не, не помага с нищо. А искам да дам работа на хората с увреждания и на тези, които се грижат за тях. Ако владеят език, но на отлично ниво, могат да започнат да работят като преводачи при мен, все едно къде живеят - в София или извън столицата. Те ще извършват превод на

материали и документи от български на чужд език и обратното, тази дейност не изисква физическо натоварване, зависима е от езиковата подготовка и умствените възможности на преводача.

□ От което следва, че в нея могат да се включат голяма част от хората с увреждания, които отговарят на условията.

- С този проект организацията ни би им осигурила финансова независимост, самочувствие, развитие на чуждия език, повишаване на знанията в различни области, осигуряване на работа, необвързана с работно време. Отпада и нуждата за придвижване от дома до работното място. Има много предимства, които следва да са част от държавната политика за интеграция на хора с увреждания. Работата ще им даде чувство на независимост и увереността, че въпреки ситуацията, в която са, могат да бъдат полезни и на себе си, и на обществото. Ще се разсеят мъките им и мисълта за положението, в което са, ще увеличат доходите си, ще са по-независими от държавните помощи. На всичкото отгоре работата, която им предоставям, не ги задължава да напускат дома си, няма да имат грижа как ще стигнат до работното си място и въобще ще могат ли да стигнат до него, няма да са зависими от градския транспорт. И ще знаят, че е така, а и ще могат да изкарат по някой лев и за своето лечение. Защото за инвалидите всеки допълнителен лев, който не е от помощи и надбавки, а от свой, положен полезен труд, е цяло постижение.

□ Идеята е отлична, какво пречи да бъде реализирана? Няма ли кой да погледне ръка?

- Проектът трудно вижда бял свят поради бюрократичните изисквания да се кандидатства с него в Агенцията за хора с увреждания, а и заради купища необмислени изи-

Снимка: Благоевска ЦВЕТКОВА

МАЖД АЛГАФАРИ е роден на 28 октомври 1967 г. в София. Майка му е българка, специалистка е по външна търговия. Бащата е сириец, запознава се с нея, докато е студент у нас. Алгафари е аристократичен сирийски род, в Дамаск има джамия, съградена от строителя Алгафари през 754 г. В рога дори има двама светци и мюсюлманите ходят на гробовете им в Дамаск и Хомс на поклонение. Предиците на Мажд и на брат му Нугал са все учени хора, бащата е архитект, публицист, комунист-идеалист, дълги години главен редактор на вестника на Сирийската компартия. Мажд е познат на българските полици, особено на столичните, които го търсят - него и фирмата му "Леопард-М" за преводи, както той казва, денем и нощем. От 8-те години се опитва да погледне ръка и на инвалидите, които владеят езици, и да им създаде работа.

хора с увреждания. И в Агенцията за хората с увреждания, в Агенцията по заетостта, в Министерството на труда, в организациите за инвалиди никой не знае кой инвалид какво може да работи, както се казва, към този момент, не преди, когато не е бил инвалид.

□ Не е ли точно това работата - на тези институции?

- Изглежда не. Те са с

забравен език и ще им създам работа. Боря се с бюрократите от 2009 г., две години и половина вече. Не и не! Така че сам търся инвалиди с езици, почти по системата "Направи си сам". Но си струва. Когато изплатих първия хонорар на една жена от турско село, на следващия ден ми се обади заплакана по телефона. Парите не бяха много - 264 лв., но и мен разреда, знаете ли защо? Заради думите й: "Знаеш ли, Алгафари, от колко години за пръв път държа сто лева на цяло в ръка, които аз сама съм изработила?"

□ И все пак, Мажд, какво искате от държавата?

- По-малко от хиляда лева на човек. По методика и закон държавата отпуска на фирмите, които биха устроили на работа инвалиди, по 6000 лв. Еднократна помощ, за да го наемат. Масларова навремето дори се изненада от сумата, която й обяха - 1000 лв. Извика всички директори, запозна ги с проекта и... до там. Не е нейна вината, на директорите е. Един ми предложи "толкова хубавия ми проект да се пипне" от едни негови познати, които "могат да ме консултират"... Така че с г-жа Масларова стана така - царят дава, пъдарят не дава. А днес обществените поръчки на държавата, на Министерския съвет за преводачески услуги са, как да кажа, "левашки" - посочват с пръст - ето, тази фирма трябва да спечели! Изискванията пък са безумни - 12 души на трудов договор за основните езици, 6 души за редките езици и шестима редактори. Питам - коя е тази фирма за преводи,

която има такъв персонал? Няма такава. Освен една, която, малко преди да излезе обществената поръчка, се регистрира като фирма. С две думи - изискват нещо от преводаческата гилдия, а няма закон за преводаческите услуги! При мен работят преводачи от над 71 езика. Седемдесет и първият е жестомимичният. Имам преводач и от тамилски, наскоро бяха задържали с наркотици едно лице от Шри Ланка. Обаждат ми се с молба за помощ за "преводач от шриланкийски", какъвто език няма, там се говори или тамилски, или синхалски. Та в екип свършихме работата, приключихме делото.

□ МВР знаят ли колко ти дължат, не парите имам предвид, а това, че си винаги "на разпореждане"?

- По-старата гвардия, разбира се, знае, радвам се, че и редовите полици го оценяват. В МВР проблемът е, че някакъв си финансист не знае как да разпредели парите, така че обикновено трябва да се плати или на преводачите, или храната на патрулните кончета. Е, кажете, да оставя кончетата да гладуват ли? Имам неизплатени пари още от 2009 г. Във всеки екип има граници на търпимост, някои преводачи ми казват - не че не искам да работя с полицията, но... Иначе работим и във Варна, Пловдив, Велико Търново, Петрич, Сандански, Свиленград, Хасково, Плевен, Монтана, в цяла България. И ще стане! Но да не пипат бюджета за вещите лица, който е същият като... храната за конете. И да бъдат любезни да не си купуват нови коли, компютри, трето и четвърто "представително".

□ Е, ако включат преводачите в графата не за конете, а за подслушване, ще ви плащат редовно. За това пари, разбира се, има, г-н Алгафари.

- Е, затова държавата ни е на този хал - който отговаря за бюджета, хал хабер си няма за какво става дума. Не че говоря лично срещу финансиста на цялата държава Дянков, но... това е положението! Дори не спазват закона, който влезе в сила на 28 април т.г., че ако е задържан чужд гражданин, трябва да му се превежда абсолютно всичко - обвинението, решението на съда и т.н. Не се е съобразила властта с новия закон, не е обезпечила финансово изпълнението му. Дали от безхаберие, безпомощност на мисълта, от липса на опит - все едно е защо се случва, важно е да не е така. И не некадърници да управляват бюджетите и на министерствата, на агенциите, на тях първата им мисъл е за ремонт, за собствен уют, за нови коли. За "редниците" не им пука, полицаите си носят хартия от вкъщи в службата, тонери си купуват сами, компютрите им са лични. Администрацията да вземе да се стегне и да заработи за хората, да помага на средния бизнес, особено на социално ориентирания. И личен призив имам - фирми, дружества, ако им трябва превод, да го дадат на инвалидизирани хора. Не непременно през моята фирма, но да дадат работа на хората с увреждания! Медиите, ако поискат, също биха могли да са много полезни за това добро дело.

“За инвалидите всеки допълнителен лев, който не е от помощи и надбавки, а от свой, положен полезен труд, е цяло постижение”

сквания - включените в проекта да са на трудов договор за не по-малко от 36 месеца, а и да се предостави заверен списък с имената им.

□ Е, не ми се вижда чак непреодолим списъкът, Мажд.

- Основното е, че има мълчалив отказ за съдействие от страна на държавните институции да открият хората с увреждания, да направят списък на тези, които владеят един или повече езици. А както и да прозвучи, но не само у нас, и по света няма екип от преводачи, които са

раздути щатове, получават си заплатите и може би по други теми все нещо вършат, но за инвалидите... Е, питам, къде отиват всички тези милиони, които идват от Европейския съюз за хората с увреждания? Вероятно някакъв процент отива в нечий джобове. Купуват се нови коли, принтери, компютри - за работни места на чиновниците. А е простичко - в бюрата по труда да издирят инвалидите с езици и да ми изпратят имената им, аз ще говоря с тях, ако трябва, ще им осигуря опреснителни курсове за по-

Общество

НАТАЛИЯ
ГЕРГОВА

Продавачите гласа си са вероятно най-мотивираните гласоподаватели - защото получават пари срещу своя вот. В известен смисъл това е най-честното отношение. Знаеш за какво гласуваш - за 50 лева. Такива обобщения направи вчера бившият зам.-председател на ЦИК проф. Михаил Константинов.

През миналата седмица пък бе огласено социологическо проучване, според което всеки четвърти би продал гласа си. Броят на склонните да получат пари срещу вот расте. Вдигнала се е мизата - от 30-50 лева на 100, че дори и на 300 лева. Което пък значи, че на една значителна част от електората не му пука за кого ще гласува, важното е да изкара някой лев. Това вероятно е тази част от гласоподавателите, която е била силно изкушена и подвластна на обещанията от програмата на ГЕРБ за европейско развитие на

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Алъш веришът на отчуждението

България? В нея имаше пет приоритета, сред които възстановяване и гарантиране на справедливостта в обществото; благоденствие и просперитет за гражданите и икономиката; развитие на човешкия капитал на нацията за по-високо национално самочувствие.

Сред основните обещания бяха необлагаем минимум от 1000 лева и намаляване на осигуровките с 5%. Бяха стигнали дори дотам, че разработваха програми "за стимулиране на туризъм

за хората в неравностойно положение и от третата възстановяване и гарантиране на справедливостта в обществото; благоденствие и просперитет за гражданите и икономиката; развитие на човешкия капитал на нацията за по-високо национално самочувствие.

Две години по-късно вече никой не говори за подобни красоти. Нещо повече. Тези, които са на ми-

нималната заплата от 240 лева, след удържките реално получават по-малко пари от линията на бедност, която е 211 лева. Вместо да бъдат намалени, осигуровките бяха увеличени. Ако това е обещаното благоденствие, което трябва да повдигне националното ни самочувствие, както се казва - мерси!

Ей по тая причина на тези избори ще е голямото наддаване. Даже направо трябва да се организират търгове. Алъш веришът да

тече с пълна сила.

Впрочем сред многото значения на "алъш вериш", най-разпространеното от които е "търговия", се мъдри и "общуване". А общуването е социален феномен, който се откроява със своята значимост при формирането на личността и реализирането на нейните ценностни ориентации. Общуването е и антипод на отчуждението. Я, каква странна каша забърква властта - общуване с отчужден електорат чрез алъш вериш.

Като ми пееш, Пенке, ле...

МАЯ
ЙОВАНОВСКА

Явно е заразно. Защото някои министри в правителството започват съвместно да копират патрона си, който отдавна се държи като едноличен собственик на държавата. Или просто си изпускат нервите, което май е същото. Ама ако е така, то по-добре да ги попитаме защо, аджеба, изобщо са станали министри? Един от тях даже показва как преди години си е изкарвал хляба с песни.

Преди ден на среща

със зеленчукопроизводителите този същият - агроминистърът Мирослав Найденов, прати стопаните да идат извън България или на м... им - не стана много ясно, щото дадох за пример преференциите, които правителството в съседна нам държава дава на своите производители и така ги защитава. "Щом толкова ви харесват преференциите, които македонското правителство дава на своите производители...", недоизказа се министърът, щото явно се усети, че съвсем ще зацапа положението. И то брое дни, след като земеделците излязоха на протест, а и без това столът отдавна му се клати. Ако върнем лентата още няколко дни преди протестите, ще видим Найденов да дава пресконференция, щото е много загрижен за зелен-

чукопроизводителите, и да им обещава 15 млн. лв. за подпомагане догодина. Ако отговорят на определени условия, разбира се. Даже МЗХ раздаде на журналистите патладжани и краставици като жест в подкрепа на зеленчукопроизводството в страната.

Но дали министърът наистина е загрижен за селското стопанство на страната, или просто е притеснен за министреското си кресло? А дали е в час? Защото вчера на въпрос има ли опасност част от зърното да не бъде ожънато заради липса на комбайни, обяви, че имаме техника да ожънем и в Румъния. Така ли? Неотдавна обаче специалистите в бранша алармираха, че земеделската техника у нас е на нивото на ботевите години на миналия век. И въобще е много трудно, почти невъзможно, на про-

изводителите да си купуват трактори и комбайни, освен на богатите такива. Е, това комай не е единственото разминаване между онова, дето вижда министърът, и реалните проблеми на заетите в селското стопанство на страната. Въобще различните гледни точки между управляващи и обикновени данъкоплатци в тази държава постоянно се разминават.

Сигурно Найденов е прав, дето изпрати производителите да идат в държава, където правилата по им харесват, защото у нас - ясно е, управляващите и обикновените хора говорят на различни езици и едва ли ще се разберат някога. То или правителството ще остане само в държавата ни, без да има кой да му гледа краставиците, или Найденов отново ще си изкарва хляба, като пее по сватби.

Датума

4

www.duma.bg

1693 - РОЖДЕН ДЕН НА ШАМПАНСКОТО.

Традиционно се смята, че на тази дата бенедиктинският монах Дом Периньон, чието име носи престижната марка шампанско, изобретява пенливото вино. "Елате бързо, аз пия звездички", обърнал се той към околните, докато опитвал първата чаша. Тази фраза е използвана и в първата печатна реклама на пенливо вино, появила се във френските вестници през 1800 г. Като за всяко откритие и за бащинството на шампанското се водят спорове. Според част от изследователите първото голямо производство на пенливо вино е около 1535 г. в областта Лиму (Франция), но не е свързано с Дом Периньон. Заслугата на монаха е, че е подобрил технологията.

1777 - В ЛОНДОН Е ОТКРИТ ПЪРВИЯТ СЪВРЕМЕНЕН ЦИРК.

Негов "баща" е британският старши сержант от кавалерията Филип Астли. Той за пръв път показва опасни номера с коне на кръгла арена. Оттам се появява и названието "цирк" (от англ. circus - кръг). Астли пресмята и най-подходящия размер на арената - диаметърът ѝ трябва да е 13 м. Оттогава такава е и световната практика на цирковете по света. Сержантът е и първият, който покрива манежа с платно, за да може да прави представления по всяко време.

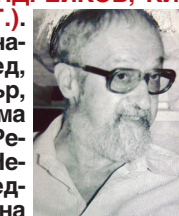
1792 - РАЖДА СЕ ПЪРСИ БИШ ШЕЛИ, АНГЛИЙСКИ ПОЕТ (УМИРА 1822 Г.).

Смятан за един от най-изтъкнатите представители на романтизма с Джон Кийтс и Джордж Байрон. Сред най-значимите му работи са поемите "Адонаис" и "Освободеният Прометей". Ексцентричният живот на Шели и безкомпромисният му идеализъм го превръщат в известна и силно очерняна личност още приживе. По-късно става идол за следващите две или три поколения британски поети. Втората съпруга на Пърси Шели е известната писателка Мери Шели, автор на "Франкенщайн".

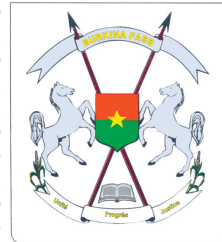
1933 - РАЖДА СЕ ТОДОР АНДРЕЙКОВ, КИНОВИДНИК (УМИРА 1997 Г.).

Бил е директор на Българската национална филмотека, театровед, директор на Смолянския театър, редактор на филмовата програма в БНТ, професор във ВИТИЗ. Режисьор и сценарист на филма "Неделните мачове". Автор на изследванията "Жан Реноар", "В света на киното", "Комичното на екрана", "Момчето остава" и др.

1984 - АФРИКАНСКАТА РЕПУБЛИКА ГОРНА ВОЛТА СЕ ПРЕИМЕНУВА НА БУРКИНА ФАСО.

Жителите на страната се наричат буркинабе, а столицата - Уагадугу. На двата основни езика в страната Буркина Фасо означава "земля на правдивите". Страната е била населена още преди 14 000 г. В периода 1896-1904 г. цялата територия на днешна Буркина Фасо е завладяна от французите и включена в състава на Френска Западна Африка под името Горна Волта. От 5 август 1960 г. страната е независима от Франция. По площ Буркина Фасо е на 74-о място в света, по население - на 66-о, а по БВП - на 125-о (общо 17,802 млрд. щ.д., 1267 щ.д. на човек). Образованието в Буркина Фасо е безплатно и задължително до 16-годишна възраст.

1991 - УМИРА ЕМИЛ ЧАКЪРОВ, ДИРИГЕНТ (Р. 1948 Г.).

Асистент на Херберт фон Караян (1972-1974), диригент на Пловдивската филхармония (1974-1977). През 1977 г. основава и ръководи фестивален оркестър "Симфониета" в София. По негова идея през 1986 г. са създадени Новогодишният музикален фестивал в НДК и Фестивалният симфоничен оркестър при НДК в София. На 1 септември 1989 г. е обявен за постоянен гост-диригент на Ленинградския симфоничен оркестър. Добре познат е на сцените на "Ковънт гардън", "Метрополитен", "Ла скала", "Ла Фениче" и др.

МОНД

LE MONDE diplomatique

българско издание

дипломатик

4 август 2011, година 8, брой 8 (81)

lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

8 стр.

КАК ДА СКЪСАМЕ СЪС СВОБОДНАТА ТЪРГОВИЯ

Деглобализацията и нейните врагове

Вторачени в дълга, западните икономисти треперят от страх при всяка следваща криза. Събраната и „извънредните“ срещи на върха, на които се решава съдбата на една държава или континент, са рутина за политическите ръководители. От три години те играят ролята на боклукчийска кола за финансите. Но се разкрива и друга възможност, която вече предизвиква опасения и противоречия – кой се страхува от деглобализацията?

ФРЕДЕРИК ЛОРДОН*

В НАЧАЛОТО нещата бяха прости: съществуваше разумът – оформящ различни кръгове (с Ален Менк в центъра) – а после дойде психическото заболяване. Разумните бяха наложили схващането, че глобализацията е осъществяване на щастието, и всички, които проявяваха

лошия вкус да не вярват в това, трябваше да бъдат затворени. „Разумът“, между другото, се сблъсква с мъничък проблем от сферата на своята вътрешна логика. От една страна, утвърждава идеала, че дискусията трябва да се води съгласно нормите на истината и на добрата аргументация. От друга обаче забрани дебатите за цели две десетилетия и склони те да започнат едва когато избухна най-тежката криза в историята на капитализма.

Вестник Монд без колебание приветства началото на големия дебат за деглобализацията

и го въведе (несъмнено вместо пожелание за „добре дошли“) с уводна статия, обясняваща, че деглобализацията е абсурдна, а за да се уважат всички гледни точки – и с интервю, което потвърждава, че тя е реакционна (1). Всъщност това са две различни неща, които заслужава да бъдат споменати.

(На стр.6-7)

(1) Монд, уводна статия, 1 юли 2011; Zaki Laïdi, „Absurde démondialisation“ (Абсурдна деглобализация), 29 юни 2011; Pascal Lamy, „La démondialisation est un concept réactionnaire“ (Деглобализацията е реакционно понятие), 1 юли 2011.

*Икономист. Автор на *D'un retournement l'autre. Comédie sérieuse sur la crise financière. En quatre actes, et en alexandrins* (От една рязка промяна към друга. Сериозна комедия за финансовата криза в четири действия и в александрийски стихове), Seuil, Paris, 2011.

СПОРОВЕ ЗА СЛЕДСЪВЕТСКА РУСИЯ

В страната на реалния капитализъм

С приближаването на изборите в Русия през март 2012 г. в Кремъл започнаха големите политически маневри. След агонията в началото на 90-те години на XX век, през последното десетилетие Русия успя да постигне невероятно обновление на икономиката и дипломатията на базата на авторитаризъм и корупция. В часа на равновеската се сблъскват два възгледа за следсъветския преход.

Тони Ууд*

ДВАДЕСЕТТА годишнина от падането на Берлинската стена предизвика прилив на творби, посветени на рухването на Източния блок (1). Все пак малко автори са изследвали това, което Русия преживява след края на Съветския съюз. Есето на Даниел Трейсман *The Return* (Завръщането) се опитва да запълни тази празнина, като проследява пътя на Русия от Горбачов до Медведев (2). Преподавател по политически науки в университета в Калифорния, Трейсман е познат най-вече като съавтор на сензационна статия от 2004 г., озаглавена „Една нормална страна“ (3). Тя отхвърля общоприетата идея, че следсъветска Русия страда от неவிждано в света историческо бреме – наследство от автократията, бюрократията и т. н. В действителност тази страна,

*Зам.-главен редактор на списание *New Left Review*, Лондон.

като много други средно развити страни, беше изправена пред същите проблеми, свързани с развитието – корупция, слабост на институциите, икономическа нестабилност.

(На стр. 2)

(1) Hanrimner, Robert Service, *Comrades! A History of World Communism* (Другари! Световна история на комунизма), Harvard University Press, Кеймбридж, 2007; Archie Brown, *The Rise and Fall of Communism* (Възход и падение на комунизма), Ecco, Ню Йорк, 2009; Stephen Kotkin, *Uncivil Society. 1989 and the Implosion of the Communism Establishment* (Негражданското общество. 1989 година и пропукването на комунистическия рег), Modern Library, Ню Йорк, 2009; Victor Sebestyen, *Revolution 1989. The Fall of the Soviet Empire* (Революцията през 1989. Залезът на Съветската империя), Pantheon Books, Ню Йорк, 2009.

(2) Daniel Treisman, *The Return: Russia's Journey From Gorbachev to Medvedev* (Завръщането. Пътят на Русия от Горбачов до Медведев), The Free Press, Ню Йорк, 2011.

(3) Публикувано съвместно с Andrei Shleifer в списание *Foreign Affairs*, Ню Йорк, март-април 2004.

Изнудване във Вашингтон

СЕРЖ АЛИМИ

ДЪРЛЯНЕТО относно намаляването на американския дълг, който противопоставя президента Барак Обама на републиканското мнозинство в Конгреса, скрива най-важното – като се поддаде на изнудването на своите противници, Обама прие, че повече от три четвърти от бюджетните икономии през следващите десет години, или 3000 милиарда долара, ще дойдат от съкращаване на социалните средства. Американската десница би могла да се задоволи с тази победа, но тя иска все повече. Дори ако нейната безкомпромисност заплашва да накърни популярността й.

За първи път президентът на САЩ отстъпи под нейния натиск през декември 2010 г., като удължи с две години срока на въвеждане от неговия предшественик Джордж У. Буш намалени данъци, които привилегироваха богатите. Четири месеца по-късно, този път в стил „Роналд Рейгън“, Обама се зарадва на най-важното в нашата история годишно намаление на разходите. След това той спомена за цикъла преговори с републиканските парламентарии, като заяви: *Готов съм да търпя упреци от моята партия, за да стигна до някакъв резултат*. Резултатът – ново отстъпление на Белия дом.

Десницата се противопоставя на всяко намаляване на дълга чрез увеличаване на данъците. Това би могло да изглежда странно в страна, в която лавината от данъчни привилегии за най-богатите доведе до най-ниското равнище на удръжките от петдесет години насам. Извън упоритото прицелване само в разходите републиканците всъщност искат да уморят звяра от глад, т.е. – по думите на един от техните стратегии – *да се смали така държавата, че да може да бъде удавена във вана*.

Как се обяснява неотдавнашното рязко покачване на американския държавен дълг? Първо, с икономическата криза, предизвикана в голяма степен от финансовата deregulation през последните десетилетия. Второ, чрез непрестанното продължение на срока на временните намаления на данъците, гласувани през 2001 г. (недостигащи 2000 милиарда долара, които трябва да бъдат набавени). Накрая, с войните в Афганистан и в Ирак след 11 септември 2001 г. (1300 милиарда долара). Партията на Рейгън и Буш

претендира, че желае да разреши проблемите с дълга, като защитава най-богатите, които нарича *създатели на работни места*, и с бюджета на Пентагона, който се увеличи с 67% за десет години.

На 5 април т.г. Пол Райън, председател на бюджетната комисия на Камарата на представителите, разясни в подробности намеренията на републиканците за предстоящите десетилетия. Неговият план предвижда обществените разходи, равняващи се понастоящем на 24% от БВП, да се ограничат до не повече от 14,75% от БВП през 2050 г., като максималният процент на облагане спадне от 35% на 25% (най-ниското ниво от 1931 г. насам). Всички данъчни ниши на привилегированите ще се запазят, но здравните обезщетения, предназначени за възрастните и бедните хора, ще бъдат замразени.

Ако Обама продължи да избягва тази битка, социалните задачи на американската държава рискуват силно да заприличат на трупа във ваната.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Зорница Павлова

В страната на реалния капитализъм

(От стр. 1)

Преходът, който страната осъществява след края на комунизма, може да бъде определен най-вече като процес на приспособяване към вече действащите схеми в други страни от нейната категория.

Идеологическата подплънка на този анализ се отгатва с лекота – либералните реформи, въведени от Москва през 90-те години на XX век, трябва да бъдат приветствани като успех, тъй като те са позволили на Русия да заеме мястото, което ѝ се полага в международната икономическа йерархия. Ценното при Трейсман все пак е, че разглежда въпроса с известна дълбочина, далеч от стереотипите от Студената война или на туристическите клишета за „руската душа“. В книгата *Завръщането* той остава верен на този подход, като се опитва да опише Русия такава каквато е, а не както си я представят западните манипулатори на общественото мнение. Той се колебае между две по начало малко съвместими позиции – тази на неолибералните идеологии, които обясняват трудностите на Русия с нейната липса на желание да възприеме пазарния закон, и тази, която – обратно – приписва всички злочестия на страната на бруталните реформи (4). От позицията на безпристрастен наблюдател (някоя казват това, други твърдят онова, а истината е някъде по средата) гледната точка на автора, резултат от тази неопределеност, в крайна сметка подкрепя доминиращия анализ на западния лагер.

Първата половина от книгата разглежда най-новата политическа история на страната, като се съсредоточава върху профила и изминатия път на президентите, изредили се в продължение на двадесет години – Михаил Горбачов, окачествен като *най-успешната грешка на историята*; Борис Елцин – несвършен герой, който по интуиция успява да си проправя път между трудностите на политиката и икономиката; Владимир Путин – съмнителна личност, но с късмет, която съумява да се възползва от една благоприятна икономическа обстановка; и най-накрая Дмитрий Медведев, определян като *дубльор на предишния*, чиито програма и намерения остават загадка три години след идването му на власт. Втората половина от книгата покрива същия период, този път като синтез на големите теми, белязали нашето възприятие за Русия – причините за рухването на Съветския съюз, икономическите промени през 90-те години, войните в Чечения и отношенията на Москва със западните ѝ партньори.

Заклученията на Трейсман не винаги впечатляват с оригиналност (така например, цяла глава е посветена на „откритието“, че известността на един президент е тясно свързана с успехите и паденията на даден икономически цикъл), но те крият и някои приятни изненади. Най-вече когато авторът с разбиране надава ухо към недоволството на Москва от разширяването на Организационната на северноатлантическия договор (НАТО) или от лицемер-

ието на американската външна политика.

За Трейсман разпадането на СССР в никакъв случай не е плод на историческа предопределеност, а резултат от серия случайности. Според него рисковите икономически реформи през 80-те години на XX век, както и неспособността на бившите съветски управници да попречат на упадъка на индустрията, довеждат страната до ръба на пропадта. Достатъчни са няколко *произшествия и неадекватни реакции към тях*, за да се ускори краят. Трейсман отхвърля идеята, че Съветският съюз нямало да издържи на натиска на вътрешните национализми – тъй като режимът вече агонизирал, казва той, редица граждани са се обърнали към национализма поради липса на нещо по-добро.

Странно е, че вниманието, отдадено на тези случайности, избледнява веднага щом книгата засегне икономическите реформи. Авторът твърди, че Борис Елцин, наследил *бедствие, по-сериозно от това, което повечето хора си представяха*, е спасил страната си, като импровизирал една политика, категорично в полза на пазарите, извън спасителния пристан на либерализма, както изглежда е смятал той. Трейсман с охота смекчава общоприетата равностойност на решенията, взети по онова време – брутният вътрешен продукт (БВП), който тогава не спира да пада, бил доста спорен показател; стандартът на живот на населението, измерен според продажбите на телевизори и електродомашински уреди, се бил повишил през тези десет години. Упадъкът на обществените здравни и образователни услуги, бумът на безработицата и атрофията на всяка форма

на социална солидарност – по всички тези въпроси авторът не проронва и дума (5).

В крайна сметка, като приветства реформите на Борис Елцин, Трейсман разказва историята на един смел мечтател, който подобно на бутация камъка си Сизиф ще придвижи либералната демокрация напред, по заледените склонове на руската реалност. Като редица коментатори от 1991 г. насам Трейсман приема за даденост, че либералната демокрация е отбелязала напредък, макар и скромно, при управлението на Борис Елцин. В замяна на това обаче с Путин се е върнала назад, до някогашния авторитаризъм. Този двустранен възглед за света не взема предвид идеологическото развитие, стоящо в основата на реформите от 90-те години, които заздравили не демокрацията като такава, а капитализма. „Реформаторите“ се показва чевръсти в управлението на своята „шокова терапия“ и в подкрепата на кремълските атаки срещу Конституцията (особено когато Елцин бомбардира парламента през 1993 г.), тъй като не разполагала с никакъв изборителен мандат. В действителност всеки път, когато се поставяше под въпрос принципът за капиталистическата собственост, режимът се чувстваше заплашен и демокрацията губеше позиции.

Метармофозите на следкомунистическа Русия могат да бъдат разбрани по-добре, ако се вземе предвид, че съществена част от тях се дължи на капиталистическите интереси и на начина, по който новите елити подчиниха страната на своята класова борба. Но подобна задача изисква да се определят същността и съставът на тези елити.

Кой притежава Русия? Във водовъртежа на 90-те години на XX век тя принадлежеше на бившите членове на номенклатурата на Комунистическата партия и на развиващите се сили на свободното предприемачество. В продължение на близо десет години състоянията, натрупани от тези групи, идваха главно от износа с висока добавена стойност на метали и минерали, от съмнителни финансови операции или от заграбването на съветското индустриално наследство. Кризата на рублата през 1998 г. промени структурата на този елит, като отслаби банковия и финансовия сектор в полза на „реалната икономика“, предназначена за вътрешния пазар. Най-голямото сътресение обаче, както за управляващите класи, така и за цялата страна, се дължи на покачването на цените на газа и петрола през последните десет години. Главоземайващи печалби от тази енергийна манна имаха не само държавни компании като „Роснефт“ и „Газпром“, но и частни оператори като „Сургутнефтегаз“ и „Юкос“ до разпадането си през 2003 г.

Тези парични потоци създадоха нов елит, безкрайно по-богат от този през 90-те години на XX век. Според политолога Лилия Шевцова, живееща във Вашингтон, *старата олигархия на Борис Елцин прилича на група дебютанти в сравнение с новото поколение олигарси-бюрократи* (6). Споменаването на понятието бюрокрация не е случайно, тъй като става въпрос за елит, който царува както в обществения, така и в частния сектор, и дърпа конците на бизнес средите и на правителството. Никой не е описал така добре новите господари на Русия както социоложката Олга Кришановская, която изследва състава на този елит от началото

на 90-те години на XX век (7). Нейните трудове показват нарастналата роля на индустрията от началото на зараждащия се век, както и все по-голямото преплитане между света на бизнеса и политическите среди.

Западната преса осъжда с охота настойчивите намеси на Руската държава в икономиката, възприемани като признак за пълзяща повторна национализация или като прехвърляне и в икономика на постоянното присъствие на службите за сигурност в правителството на Владимир Путин. Но най-впечатляващото при съвременния руски елит е не господството на държавата над капитала, а тяхното взаимно проникване. Висшата държавна администрация предоставя попълнения за бизнеса и обратно. Административната власт държи най-силните козове за достъп до големите сделки, докато търговските интереси диктуват както назначенията на важни постове, така и държавните разходи. Това се проявява на всички нива и още повече в районите, където големите компании (били те частни или държавни) имат особено силно влияние в икономиката. И още нещо – въпреки че редица предприятия от основните сектори са държавни, те се ръководят единствено от принципа за максимална печалба. Но не за да осигурят преразпределение на националните богатства, а за да облагодетелстват отделни представители на елита.

С оглед на парламентарните избори през идния декември и на деликатния въпрос за смяната в Кремъл през 2012 г. ресурсите на страната сигурно ще бъдат предмет на повишена конкуренция между членовете на този смесен елит. Що се отнася до народа, той има право само да миропомазва чрез изборите начините за разграбването на собствените му богатства – освен ако в Русия не избухне народен бунт като този, който разтърсва арабския свят. Не изглежда Русия да е тръгнала по този път, но съдбата на съветския, туниски или египетски режим показва, че не трябва да се доверяваме прекалено на илюзията за вечност.

(4) Течението на неолибералите намери своята библия в *How Capitalism Was Built. The Transformation of Central and Eastern Europe, Russia, and Central Asia* (Как беше построен капитализмът. Промени в Централна и Източна Европа, Русия и Централна Азия), Cambridge University Press, 2007, от шведския икономист Anders Aslund, събеседник на Москва за вогената от нея полумика на приватизации в началото на 90-те години на XX век. Протибициите им, от своя страна, се отъжгествяват с книгата на Peter Reddaway и Dmitri Glinski *The Tragedy of Russia's Reforms. Market Bolshevism Against Democracy* (Трагедията на реформите в Русия. Пазарен болшевизъм срещу демокрация), United States Institute of Peace, Вашингтон (Окръг Колумбия), 2001.

(5) Вж. „Un siècle russe“ (Руско столетие), *Manière de voir*, № 100, август-септември 2008.

(6) Lilia Shevtsova, *Russia: Lost in Transition. The Yeltsin and Putin Legacies* (Русия – изгубена в прехода. Наследството на Елцин и Путин), Carnegie Endowment for International Peace, Вашингтон (Окръг Колумбия), 2007.

(7) Ольга Крыштановская, *Анатомия российской элиты* (Анатомия на руския елит), Сахаров, Москва, 2004.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Галина Михова

Една сила между две епохи

1991 г. – Избиране на Борис Елцин за президент на Руската федерация. Разпадане на Варшавския договор и на Съветския съюз. Създаване на Общността на независимите държави (ОНД), която обединява единадесет от петнадесетте бивши съветски републики.

1992 г. – Начало на „шоковата терапия“ – засилена приватизация на икономиката, която ще предизвика рязко намаляване на брутният вътрешен продукт (БВП) и на продължителността на живота.

1993 г. – Договор за ограничаване на стратегическите ядрени оръжия (СТАРТ II) между Съединените щати и ОНД. Криза в отношенията между Борис Елцин и Конгреса на народните депутати. Армията бомбардира парламента (над 150 убити). Приемане чрез референдум на „президентска“ Конституция, представена от Борис Елцин.

1994 г. – Начало на първата война срещу чеченските бунтовници, която продължава две години.

1996 г. – Приемане на Русия в Съвета на Европа. Заем от Международния валутен фонд за насърчаване на „строгите икономии“. Преизбиране на Борис Елцин.

1997 г. – Подписване на основополагащия договор, уреждащ отношенията между Русия и Атлантическия алианс.

1998 г. – Финансова криза, девалвация на рублата. Нарастване на обществения дълг.

1999 г. – Смъртоносни атентати в Москва. Втора война в Чечения. Борис Елцин подава оставка.

2000 г. – Владимир Путин е избран за президент. Повторна централизация на властта.

2001 г. – Първа среща между Владимир Путин

и американския президент Джордж У. Буш.

2002 г. – Телевизионният канал НТВ минава под контрола на приближените на Кремъл. Вземане на заложници в московски театър от бореци се за независимост чеченци – щурмът причинява смъртта на 118 души.

2003 г. – Убийство на либералния депутат Сергей Ющенко, противник на политиката на правителството в Чечения. Арестуване на Михаил Ходорковски, управител на петролната компания „Юкос“.

2004 г. – Преизбиране на Владимир Путин. Победа на проруския кандидат Алу Алханов на президентските избори в Чечения. Вземане на заложници в училище в Северна Осетия (340 загинали). Конституционна реформа засилва правомощията на руския президент.

2005 г. – Икономическо възстановяване – БВП достига нивото си от 1990 г.

2006 г. – Конфликт за газа между Украйна и Русия. Среща на Г-8 в Санкт Петербург. Руско-грузинска криза. Убийство на журналистката Анна Политковская в Москва.

2008 г. – Дмитрий Медведев, избран за президент, назначава Владимир Путин за министър-председател. Военна намеса на Русия в конфликта между Грузия и сепаратистите от Южна Осетия, подкрепяни от Москва.

2009 г. – Край на чеченския конфликт. Търговски споразумения между Русия и Китай.

2010 г. – Подписване на нов договор за ядрено разоръжаване между Съединените щати и Русия.

2011 г. – Дмитрий Медведев признава провала на политиката за борба срещу корупцията.

Какво означава арабската пролет за Израел?

Джонатан Кук*

Какво означава арабската пролет за Израел? Това е въпрос, на който израелските отбрана, сигурност и разузнаване трябва да отговорят бързо.

РАННИТЕ прогнози, в случай че последните изявления на израелските управляващи са добър критерий, са мрачни. Ехуд Барак, агресивно настроеният израелски министър на отбраната, предупреди, че палестинците предизвикват „дипломатическо цунами“, отприщено от арабската пролет, което ще доведе до неумолимо нарастване на международното признание на палестинския суверенитет и до все по-голяма изолация на Израел.

Бенямин Нетаняху, дясноцентристският министър-председател и заклет защитник на Великия Израел, показва първите неочаквани признаци на колебание. В края на юни той шокира своята партия „Ликуд“, като обяви своето внезапно обръщане към отделяне от палестинците (което традиционно е политика на левите ционисти), за да се гарантира „стабилно еврейско мнозинство“ в „определени“ граници.

Междувременно Шимон Перес, президент на страната и водеща фигура по отношение на националните нагласи, заключи, че над бъдещето на Израел като еврейска държава е надвиснала заплаха. Ако не бъде подписано мирно споразумение с палестинците, каза той, *ние сме на път да се разбием в стената. Препускаме с пълна скорост към ситуация, в която Израел ще престане да съществува като еврейска държава.*

Всеобщото безпокойство в Израел не е необосновано. Арабската пролет заплашва да отключи мощно политическо и народно скрито недоволство – ислямско и демократично едновременно – което дълго време е било възпирано от подкрепяните от Запада диктатори.

Първите изстрели на арабската пролет показаха по ярък начин в каква степен арабските автократи, дори тези, за които се считаше, че са антизападни настроени, ефективно са заговорничали с Израел и САЩ в политиката да държат палестинците разпръснати, откъснати и слаби.

Скорошните нападения – по два различни повода – на палестински бежанци срещу „граничната“ преграда, издигната от Израел, за да задържи сирийските Голански възвишения под своя незаконен контрол, подчертават степента, в която подобно явление щеше да бъде немислимо, преди режимът на президента Башар Асад в Дамаск да бъде разклатен от настоящия бунт. Асад не може повече да си позволи да разпалва съпротива-

та, като взема решителни мерки срещу законното недоволство на бежанците, отстояващи своето право да се завърнат вкъщи.

По подобен начин новите временни управници в Кайро, колкото и да са опетнени от поранното си съучастничество с наскоро сваления деспот Хосни Мубарак, не могат да пренебрегнат народните искания за отваряне на границата с Газа и облекчаване на страданията на палестинците под израелска обсада. Или по-точно, няма вероятност нито един египетски режим, бил той демократичен или от друг вид, да следва политиката на Мубарак, ако иска да избегне неговата съдба.

Палестинските власти също са наясно, че сегашната им роля – и като носител на сигурност за израелската окупация, и като зараждаща се арабска диктатура за САЩ и Европа – не може да бъде устойчива в новия политически климат. Скорошното им неподчинение на западните им спонсори, включително усилията им да се обединят с „Хамас“, показват отчаяната борба на палестинските управници за оцеляване.

Поради тези причини обикновените палестинци за пръв път усещат, че веригите на техния затвор – поставени от Израел, Палестинската автономия и съседните арабски режими – се разхлабват. Границите, стените, контролно-пропускателните пунктове и полицейският час вече не са непреодолими пречки за национално освобождение, както изглежда някога. В този смисъл опитът на палестинските управници да преизмислят бъдещето на страната чрез декларация за договорен суверенитет в ООН през септември вече има опасност да бъде изместен от новите революционни настроения.

От гледната точка на Израел „арабската пролет“ представлява заплаха на две нива. От една страна тя подклажда стремежите на обикновените палестинци не само да сложат край на окупацията, но и да си върнат правата и достойнството като народ след десетилетия изселвания и унижения. Този процес трудно ще бъде спряен.

На друго ниво израелските елити осъзнават, че истинската цена на това да бъдеш „вила в джунглата“, както веднъж Барак Обама нарече положението в Израел, ще се почувства още по-остро. Мирните споразумения с

Египет и Йордания и студената война със Сирия създадоха изкуствено спокойствие, което през последните години позволи на израелската армия да съсредоточи силите си върху ливанския враг „Хизбула“ и върху обуздаването на палестинската съпротива в окупирани територии.

Но израелските генерали не могат повече да разчитат на бъдеще, в което да водят войни по свой избор. Нито пък, както откриха през 2006 г. във войната си срещу „Хизбула“, ще бъдат способни да спечелят битката с врага. Израелският домашен фронт – неговата Ахилесова пета – вече е опасно изложен на ракетен обстрел.

И накрая, иранската атомна бомба, от която Тел Авив толкова се страхува, ще промени из основи регионалния баланс на силите, ако бъде създадена. Техеран ще се превърне в основен фактор в Близкия Изток, с който Вашингтон ще трябва да се съобразява, така както досега е поддържал само Израел.

Ако Израел не преосмисли своята стратегия за „тормоз на съседите“, той ще трябва да започне да инвестира още повече в армия (редиците ѝ са ограничени, поради малкия размер на населението), която може да се бие на множество фронтове, въоръжена както за стандартни войни, така и за новия вид сражение, воден от „Хизбула“ и „Хамас“. Това ще струва скъпо в момент, в който джобовите на неговия американски покровител вече не са толкова дълбоки.

Разбира се, Израел и САЩ не възнамеряват да останат пасивни пред подобен развой. Израел се опитва да възстанови важни регионални съюзи, особено с Турция. Заплашителният крах на сирийския режим, а с него и възможното възраждане на кюрдската агресия, тласкат Анкара обратно в обятията на Израел. И двете се нуждаят една от друга като защитна стена срещу „арабската пролет“.

По подобен начин САЩ разгръщат най-мощното оръжие, което имат – парите – за да възстановят своето влияние върху току-що „освободените“ режими, в частност Египет. Внимателно запланирувана помощ ще бъде използвана за асимилацията на тези нови режими, така че младите демократични сили да бъдат възпрени и избегнати. Вашингтон вече заяви, че Кайро

ще получи голяма помощ от 2 милиарда долара.

Алуф Бен, коментатор в израелския вестник „Haaretz“, отбелязва, че наред хаоса на „арабската пролет“ Израел може да представлява остров на стабилност. От тази гледна точка Вашингтон може да вижда Израел като необходим регионален съюзник, както беше по време на Студената война. Тогава САЩ ще имат интерес да укрепят Израел, така че да устои на натиска едновременно отвън и отвътре.

Със сигурност в краткосрочен план Израел може да задържи на разстояние силите, които действат срещу него. Някои от следреволюционните арабски режими могат бързо да се окажат по-потиснически, а други могат да бъдат купени от Вашингтон. Но устремът за промяна е налице и няма да бъде възпрян толкова лесно. Арабските народи разбраха, че контролът на техните управници над властта е крехък и че техният американски покровител е крайно напрегнат.

В момент на рядка откровеност израелските лидери признаха, че и преди арабската пролет истинската заплаха за оцеляването на еврейската държава се състои не толкова във военното поражение, колкото в постепенния демографски срив, предизвикан от страха от подобно поражение. Тяхната безпогрешна логика е, че еврейската държава изисква еврейско мнозинство, но че подобно мнозинство не може да бъде поддържано, освен ако Израел не се постарее да бъде надеждно и сигурно убежище.

До демократичното пробуждане на този регион основната грижа на Израел в това отношение беше иранската атомна бомба. В края на 2006 г. генерал Ефраим Снех, дългогодишен заместник-министър на отбраната, обясни възгледа на върхушката за „екзистенциалната заплаха“, която представлява Иран.

Ако Техеран разработи ядрено оръжие, каза той, *повечето израелци ще предпочетат да не живеят тук. Повечето израелци ще предпочетат да не идват тук със семействата си, а израелците, които могат да живеят в чужбина, ще... Опасявам се, че иранският президент Махмуд Ахмадинежад ще бъде способен да убие ционистката мечта, без да прави каквото и да било. Ето защо трябва на всяка цена да предотвратим възможността*

тази страна да придобие ядрена мощ.

Подобно на иранското ядрено оръжие, „арабската пролет“ дискредитира мита за Израел като сигурно убежище. Тя напомня на израелците, че еврейска държава – в смисъла на етническа крепост, внедрена в Близкия изток, която изгонва местните и насърчава привилегиите на своите обитатели заселници – никога няма да бъде приета от своите съседи. Израел не може да оцелее, докато отказва да приеме присъединяването си към новия Близък изток. „Арабската пролет“ изтласква по драматичен начин тази горчива истина на преден план в израелското съзнание.

Израелците, които са най-неспособни да се приспособят към новата реалност – ашкеназките елити, които традиционно ръководят страната за своя собствена изгода – предвождат масовото изселване. Децата им вече напускат страната под предлог, че ще учат в САЩ, но остават за постоянно в чужбина. Бившият министър-председател Ехуд Омер например беше взет на прицел на изборите през 2006 г., след като стана известно, че някои от неговите пет деца живеят в чужбина.

Въпреки израелската резервираност относно нивата на емиграцията, известно е, че са високи. Министерството на имиграцията счита, че 750 000 израелци живеят в чужбина. Други определят цифрата на близо един милион.

В допълнение официалните данни сочат, че почти шестмилионното еврейско население на Израел има ненаситно желание за втори паспорт. Или както израелският коментатор Гидеон Леви отбеляза непосредствено след арабската пролет: *Чуждестранният паспорт се превърна в застраховка срещу тежки времена. Оказва се, че има все повече и повече израелци, които мислят, че тези времена вероятно ще настъпят.*

През последните години САЩ издадоха половин милион паспорти на израелци, има още около четвърт милион висящи молби. Европа, начело с Германия, издаде също стотици хиляди паспорти. Проучване, проведено преди „арабската пролет“, показва, че една трета от израелците са кандидатствали за втори паспорт или са планирали да го направят.

Нетаняху и други политици разбират, че онова, което наистина представлява риск, не е физическото оцеляване на Израел, а способността му да укрепи своето „еврейство“ срещу регионалните сили на демократично пробуждане. Това отчасти е причината, поради която Израел поиска палестинското признание на Израел като „еврейска държава“, с пълното съзнание, че нито един палестинец няма никога да приеме това условие, освен ако не е готов да живее винаги в подчинение.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
- арабско издание
Превод Зорница Павлова

*Тази година Джонатан Кук спечели специалната награда за журналистика „Марта Гелхорн“.

В САЩ медиуми, власт и пари

Скандалът в Обединеното кралство, породен от машинациите на групата на Рупърт Мърдок, разкри зловредните връзки между журналистика, полиция и политика. В Съединените щати, където милиардерът притежава множество телевизионни канали, ролята на медийно-финансовия комплекс в институционалния живот се засили още повече след решението на Върховния съд, който премахна горната граница за инвестиции на корпорациите в предизборните кампании.

**РОБЪРТ У. МАКЧЕСНИ
и Джон Никълс***

ДВЕ седмици преди междинните избори през ноември 2010 г., подобно на магьосника от Оз, който възкликва: *Не обръщайте внимание на човека зад завесата*, Карл Роув, бивш стратег на Джордж У. Буш в Белия дом и лобист, се опитваше да прикрие основното. Когато президентът Барак Обама обвини консултантите, че влияят върху изборите, събирайки за републиканските кандидати стотици милиони долари от мултинационални компании и от милиардери консерватори, бившият съветник заяви пред журналисти: *Обама е твърде далеч от истината, като говори напратливо за Търговската палата, за Ед Гилести (1) и за мен. Президентът вече прахоса едната от последните четири седмици на предизборната кампания само в приказки за тази дреболия (2).*

Въпросната „дреболия“ всъщност е ключовият елемент в най скъпоструващите междинни избори в американската история. Тези избори завършиха с рязък завой надясно (3) – политическият живот бе превзет от една финансова и медийна каста, по-могъща от която и да било политическа партия или кандидат. Не става въпрос само за нова глава в безкрайния романс между пари и власт, а за ново определение на самата политика

Един долар – един глас

ПОЛИТИЧЕСКАТА власт на парите се засилва пропорционално на срива на някогашната независима и критична журналистика. Преди ритъмът на изборните кампании се задаваше от една преса, която се опитваше (повече или по малко успешно) да внесе яснота в преценката на избирателите. Сега рекламите отмерват такта. Ако телевизиите все още играят ролята на диригенти, то нотите, по които свирят, са платени и композирани от икономическите елити. Тези елити се опитват не просто да насочат резултата от изборите, но и да оформят облика и политиката на самото правителство. Пренебрегването на спойката между пари и медии, или по-лошо – да си въобразяваме, че прогресистките сили могат да надделеят над нея, води до риска на президентските избори през 2012 г. да се увеличат явленията от миналогодешните междинни избори.

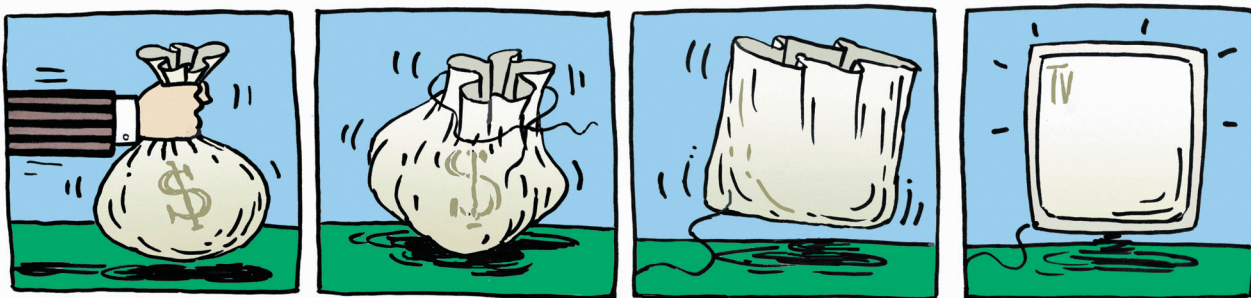
*Първият е журналист, а вторият – преподавател по комуникации в Университета на Илинойс в Урбана-Шампейн. Вариант на тази статия е публикуван в американския седмичник *The Nation* (Ню Йорк), на 29 ноември 2010.

чрез съчетанието на два фактора – премахване на горната граница за изборни дарения, направени от корпорациите, и отказ на пресата да разглежда скритите страни на кампаниите.

Резултатът е система, в която тесен кръг от съветници събира и използва главозамайващи суми, за да наклони вота в полза на своите клиенти. Този „изборен комплекс пари–медии“ в момента е почти непобедима сила. Сила, освободена от всякаква регулация, извадена от всякакво задължение за благоразумие от една капитулирала преса, непрекъснато измествана от комерсиални телевизионни канали, които през 2010 г. спечелиха 3 милиарда долара от политически реклами. През същата година консерваторите спечелиха петдесет и един от петдесет и трите окръга, в които Роув и неговите хора подпомогнаха републиканските кандидати за Камарата на представителите с „независимо“ финансиране, доста по-високо от това на съперниците им демократи. Около три четвърти от избраните в Камарата републиканци (някои от тях напълно непознати преди долларите да ги изстрелят в публичното пространство) идват от окръзи, където парите на Търговската палата или на „Американ кросроудс“ (клуба на Роув) се изсипаха в изобилие.

Решението на Върховния съд на САЩ от 21 януари 2010 г. по делото на консерваторската асоциация „Ситизънс юнайтд“ срещу Федералната избирателна комисия (Federal Election Commission) изигра съществена роля. С пет гласа „за“ срещу четири „против“ и под претекст за защита на „свободата на словото“ съдиите отсъдиха в полза на консерваторите, предявили правото да разпространят филм срещу Хилари Клинтън. Така те изтриха цял век наредби, възпрепятстващи големите частни групи да използват всичките си ресурси, за да накланят везните. Юридическите лица (асоциации, синдикати, частни предприятия и т.н.) вече се ползват със същите права да изразяват мнение си, както физическите. Те вече могат да задействат колкото средства пожелаят, за да произвеждат и разпространяват филми и реклами с политически характер.

Решението на Върховния съд предизвика множество оживени реакции. Обама видя в него *голяма победа на мултинационалните петролни компании, банките от Уолстрийт, здравноосигурителните компании и всички други частни групировки, които всекид-*

невно мобилизират силите си във Вашингтон, за да удавят гласа на американския народ (4). Според основателя на Националния институт по избирателно право Джон Бонифаз предоставената на мултинационалните компании възможност да използват без ограничения своите средства, за да разпространяват политическите си виждания, ще ги направи действителните собственици на нашата демокрация.

Бизнес средите не закъсняха да се възползват от случая. *Първите сектори, които се включиха в предизборната игра, са индустрията за финансови услуги, енергийната индустрия и индустрията на частните застраховки (5), призна Скот Рийд, ветеранът на републиканските консултанти. Неговият клуб за лобиране, т.нар. Комисия по надеждата, растежа и възможностите, пръсна десетки милиони долари за закупуване на телевизионни клипове срещу демократи парламентаристи в ключови щати. Според асоциацията Media Matters Action Network средствата за действие на Рийд представляват само *дребни стотинки* в сравнение с общата сума на частните финансираия – през октомври 2010 г., месец преди републиканската изборна вълна, над шейсет групи за лобиране вече бяха платили 4 милиарда долара за разпространението на сто и петдесет хиляди реклами и за изпращане на неизброимо количество пропагандни електронни съобщения до избирателите. Това пръскане на пари надвиши изборните разходи от 2004 г., когато освен обичайните избори за законодателните органи (Камара на представителите и Сенат) се проведе и избор за президент.*

Демократите от своя страна побързаха да влязат в надпреварата и да наберат максимум средства от мултинационалните компании. Но съотношението бе твърде неравно. По данни на Центъра за медии и демокрация, който изследва съгласителството между света на бизнеса и политиката, *през 2010 г. вноските от групировките са поне пет пъти по-високи, отколкото на предишните избори, а прорепубликанските групи събраха седем пъти повече средства от своите продемократски конкуренти.*

В известен смисъл цялата тази история е стара, колкото самата американска нация. *Тези, които притежават страната, трябва и да я управляват (6),* твърдеше преди повече от два века Джон Джей, един от бащите на Конституцията. Борбата за изграждане на политическа система, основана на принципа „един човек – един глас“ (а не „един долар – един глас“), пронизва цялата история на САЩ. *В тази страна можем да имаме или демокрация, или огромно бозатство, съсредоточено в ръцете на незначително малцинство,*

но не можем да имаме и двете, отбелязва преди Втората световна война съдията от Върховния съд Луис Брандейс.

Демокрация или плутокрация, това е въпросът. Комплексът пари–медии създава толкова затегната избирателна обстановка, каквато американците не са имали от края на XIX век (7). Експертите вече са забелязали „отлив на ентусиазма“ по време на изборите през 2010 г. Какво му е чудното? Гражданите са разбрали, че скромните им лични дарения и дори избирателните им бюлетини нямат голяма тежест пред лавината от 4 милиарда долара. Но тези, които дърпат конците на системата, се възползват от цинизма и апатията на избирателите. За тяхната операция по присвояване на държавата няма

(1) М. Гиленси, бивш съветник на Буш, е основател също на това лоби.

(2) Karl Rove „I am no threat to democracy“ (Не пресматвам заплаха за демокрацията), *Wall Street Journal*, Ню Йорк, 14 октомври 2010.

(3) Републиканската партия спечели 242 от общо 435 места в Камарата на представителите, или с 63 избраница повече от предишния си резултат.

(4) Съобщение за пресата на Барак Обама, Пресслужба на Белия дом, Вашингтон (Окръг Колумбия), 21 януари 2010.

нищо по-подходящо от западането на гражданския живот. Затова колкото по-бързо бъде забравено рекордното участие на млади хора в изборите през 2008 г. (51% от лицата под 30 години отидоха в избирателните бюра, срещу 40% през 2000 г.), толкова по-добре.

Кандидатите, които отказват да се подчинят на новия медийно-финансов изборен комплекс, рискуват да загубят. Не е изненада, че на изборите през ноември 2010 г. най-неподкупните и най-открито противопоставящите се на корупцията кандидати бяха победени, като например сенатора на Уисконсин Ръсел Файнголд, видна личност от прогресисткото крило на Демократическата партия, пионер в областта на законите за регулиране на изборните разходи. Или като представителя на Делаетър –

(5) Цумипан в Peter H. Stone, „Campaign cash: the independent fundraising gold rush since „Citizens United“ ruling“ (Пару за кампания: независимата златна треска за набиране на средства след решението за „Ситизънс юнайтд“), Center for Public Integrity, Вашингтон, октомври 2010.

(6) Това е една от любимите му максими. Вж. William Jay, *The Life of John Jay* (Животът на Джон Джей), изд. J. & J. Harper, Ню Йорк, 1833.

(7) Вж. Howard Zinn, „Au temps des „barons voleurs“ (По времето на „бароните-крадци“), *Le Monde diplomatique*, септември 2002.

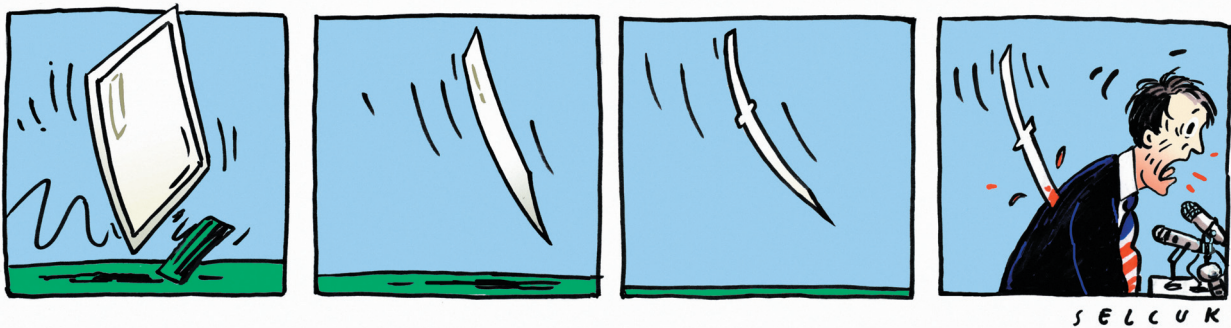
Барак Обама

СЕМЕЕН скандал между Белия дом и Уолстрийт: *И кралете на спекулативните фондове имат чувства и, както изглежда, президентът ги нарани (1).* На 13 декември 2009 г. по телевизионния канал Columbia Broadcasting System (CBS) Барак Обама осъжда тези червеви с пари банкери, които все още не са разбрали (...) *защо американците са ядосани на банките. На следващия ден, по време на реч в Белия дом, той обвинява лобитата, които блокират необходимите реформи, за да се защити американският народ.* Неучтив израз, показващ липса на уважение: тези повтарящи се остроумия дразнят шефовете на хедж фондовете, които постепенно обръщат гръб на президента.

Ето че идилията не продължи и три пълни години. През юни 2007 г., шест месеца преди първите първични избори на демократите, Обама все още беше далеч от фаворитите на Уолстрийт и разчиташе преди всичко на помощта на дребни дарители. Според Центъра за отговорна политика в надпреварата за даренията на спекулативните фондове той беше изпреварен дори от трима кандидати от собствената си партия – Кристофър Дод, сенатор на Кънектикът, близък до бизнес средите; Хилари Клинтън, която разчиташе на мрежите на съпруга си; и Джон Едуардс, бивш сенатор на Северна Каролина (2). Подкрепата на бъдещия президент за Закона срещу данъчните злоупотреби в местата на „данъчен рай“ (Stop Tax Haven Abuse Act), който предвижда да се канализира избягването на данъчно облагане, не беше в негова полза. Ето защо тогавашният сенатор на Илинойс се впусна да предоставя гаранции за достойнство. *Не смятам, че хедж фондовете са лоши сами по себе си, уверяваше той по National Broadcasting Company (NBC) на 17 септември 2007 г. Смятам, че те са най-обикновен финансов инструмент. В този смисъл те са полезни.*

После победите започват да привличат долари. Успехите му на първичните избори в партията му в няколко щата през януари 2008 г. го превръщат в сериозен претендент. Дод се оттегля в негова полза и му предоставя контактите си. Нетърпеливи да се възползват от *иконоборския трик* на младия чернокож кандидат, ръководителите на основните хедж фондове – Джон Грифин (Blue Ridge Capital), Стивън Мандъл-младши (Lone Pipe Capital), Джордж Сорос (Soros Fund Management), Кенет Грифин (Citadel Investment Group) и др. – постепенно се присъединяват към лагера на Обама и изоставят Клинтън. *За да ви приемат в обкръжението на Хилари, обяснява един от големите играчи на Уолстрийт, трябва да сте правили дарения повече от десет години, още когато Бил беше президент (3).* При Обама обаче няма подобни условия. Относително нов на националната сцена, той е по-лесно достъпен и следователно по-податлив на влияния.

се сливат окончателно

Майкъл Касъл, умерен кандидат от Републиканската партия, отстранен на първичните избори от съветничката на „Чаеното парти“ Кристин О’Донъл. И нещата надали ще се подобрят догодина: *Забихме нашето знаме и сме сигурни, че ще изиграем основна роля през 2012 г.* (8), тръби Робърт Дънкан, президент на „Американ кросроудс“.

Мултинационалните компании и техните консултанти притежават решаващ съюзник – телевизионната индустрия. През изминалата година тя имаше най-доходоносния изборителен сезон

в историята си благодарение на новата си млекодайна крава – политическата реклама. Около две трети от сумите, потънали в кампанията през 2010 г., в действителност попаднаха в касите на телевизионната индустрия. През 90-те години на XX век политическите клипове представляваха 3% от рекламните приходи на един комерсиален канал. Днес този дял достига 20%. И ръководствата го правят на драго сърце. Според вестник *Лос Анджелис Таймс* местната тарифа за тридесетсекунден клип е скочила от 2000 долара през 2008 г. на 5000 през 2010 г.

Лъжата разрешена

ВСИЧКИ търговски телевизионни обаче се ползват от безплатна отстъпка, предложена им от държавата срещу обещанието, че *ще обслужват обществен интерес* – например, като разясняват избора на гласоподавателите. През последните тридесет години обаче телевизионното отразяване на предизборните кампании непрекъснато се влошава. Според изследователския център „Норман Лиър“ към университета в Южна Калифорния тридесет минути телевизионни програми в предизборен период съдържат повече

политически реклами, отколкото политическа информация (9). Впрочем „информация“ е твърде силно казано, тъй като журналистите все по-често се задоволяват само с коментар на рекламните послания на кандидатите...

Упадъкът на политическата журналистика далеч не е присъщ само на комерсиалната телевизия, а засяга и пресата. Независимите медии агонизират (10). Вестници се закриват един след друг, като обричат на безработица десетки хиляди репортери и служители в пресата – една трета от американ-

ските професионални журналисти бяха уволнени през последните десет години, единадесет хиляди от тях – само за последните три години (11). Оцеляващите все още заглавия не разполагат със средства, за да поддържат мрежа от кореспонденти в цялата страна, а понякога дори и за офис във Вашингтон. Вярно е, че новите информационни сайтове в интернет вършат добра работа, но не достатъчно, за да запълнят празнината. Именно поради липсата на икономически модел, който да позволи сериозни разследвания.

Сътресенията, засягащи финансирането и медийното отразяване на предизборните кампании, имат важни последици за американската политика като цяло. Въпреки че циркулират редица теории, обясняващи поражението на прогресисткия лагер на изборите през 2010 г., странното е, че всички те подценяват спойката между пари и медии в предизборната борба.

Да се изясни функционирането на тази система, е много важно, освен ако не се приеме, че демократите биха могли да се завърнат, като открият толкова щедри дарители, колкото приятелите милиардери на г-н Роув. Те обаче могат да привлекат медийно-финансовия комплекс за своята кауза единствено с цената на душата си – един истински прогресистки проект в действителност няма никакъв шанс да спечели състезанието с долларите (*вж. вляво*).

Господата Роув, Рийд и техните доверени хора (сред които лидерът на републиканското малцинство в Сената Мич Макконъл и неговият колега председателят на Камарата на представителите Джон Бейнър) непрестанно повтарят, че парите облагодетелстват демокрацията и че рекламата *образова обществеността*. Тези находки в стил Джордж Оруел подхващат идеята, на която се основават редица консерваторски решения на Върховния съд – от делото „Бъкли срещу Валео“ през 1976 г. (12) до решението от януари 2010 г., а именно, че да посветиш парите си за политически цели, в САЩ е вид свобода на словото (*Money is speech*).

Съветът, даван на кандидатите, е един и същ – набирайте средства и още средства, не правете и не казвайте нищо, което би охладило потенциалните дарители. Този възглед просмуква остатъците от пресата така, че тя предпочита да говори за парите, събрани от кандидатите, техните партии и групировки на поддръжници – кой е начело, кой изостава – вместо да разнища отчетите и програмите на избраните и на претендентите. Тъй като първоизточник на политическата информация вече е рекламата, общественият дебат в най-добрия случай се опира на полуистини, извадени от контекста им.

В рекламен клип в полза на Шарън Енгъл, републиканската кандидатка в Невада, една жена обвинява сенатора с изтичащ мандат Хари Рейд, че е *одобрил използването на парите на данъкоплатците, за да финансира виагра, хората, които бият децата си, и сексуалните насилници*. В реклама, „одобрена“ от Дейвид Витър, републикански кандидат за сенатор в Луизиана, досегашният сенатор демократ Чарлс Меланкън пък е обвинен, че насърчава незаконната имиграция и възпрепятства полицията да арестува нелегалните имигранти. Образите засилват посланието – телената мрежа, която разделя Съединените щати и Мексико, е пробита. Над дупката светеща табела гласи: „Влез тук“. Мексиканци се промушват през нея и стъпват на американска земя,

където ги посрещат с фанфари и заря. Привържениците на Меланкън им подават огромен чек, предназначен за *всички нелегални чужденци*, сумата възлиза на *голяма част от данъците на данъкоплатците*. А Луизиана няма обща граница с Мексико...

Предизборните клипове, противно на търговските реклами, имат правото открито да лъжат. Преди тридесет години Робърт Спери, по това време директор на комуникационната агенция „Огилви & Мадър“, оправдаваше това изключение, като твърдеше, че ако кандидатите бъдат задължени да отговарят на същите критерии като продавачите на прах за пране, Федералната комисия за търговията ще трябва да осъди предизборната реклама като измамна...

Отказ на телевизионните „дебати“

СЛЕД КАТО вече са си купили достъпа до обществеността, редица кандидати, като г-жа Енгъл например, дори решиха по време на предизборната кампания през миналия ноември да не се отзоват на поканите на пресата или да се откажат от дебат с конкурента си. Някога претендентите даваха мило и драго, за да участват в дебати с политика, към чието място се стремят. Занапред сенаторите с изтичащ мандат, като Алън Грейсън във Флорида, трябва да гонят своите богато подписурени конкуренти. Когато Файнголд предложи поредица от обществени дебати на републиканския си съперник милионера Рон Джонсън, последният, въпреки че е непознат на обществеността и не притежава никакъв политически опит, пренебрегна поканата. Така както отклони и всички молби за интервюта.

Г-н Джонсън сметна, че е по-благоразумно да остави Търговската палата, American Action Network и други позлатени отвън организации да говорят вместо него, като заливат изборителите с реклами против сенатор Файнголд. Когато най-накрая прие да участва във форум в най-гледаното телевизионно време, много местни канали отказаха да излъчат пряко срещата. Ед Гарви, бивш неуспешен кандидат за губернатор на Уисконсин, разказва, че е превключвал кабелните канали с надеждата да попадне на дългоочаквания дебат. След като не успял, се обади на една местна телевизия, която го посветуваша да потърси в интернет. *Като гражданин, заключава той, нямах друг избор, освен да изгледам рекламите. Телевизията не ни предостави никаква истинска информация. Мислех, че нейната роля е да обслужва обществен интерес*.

Този пример, наред с много други, показва каква трябва да бъде изходната точка на офанзивата срещу комплекса пари–медии, а именно да се подчертае отговорността на големите средства за комуникация и на техните акционери. Тъй като свободата на пресата е заложена в Конституцията, на регулиращите агенции се пада задачата да следят за опазването на обществен интерес. Федералната комисия по комуникациите (Federal Communications Commission) и Федералната изборителна комисия трябва да установят колко пари са похарчени, от кого и с каква цел, и да определят дали телевизионните канали, които трупат богатства чрез разпространението на предизборни реклами, отговарят на критериите за обществен интерес. Нещо, за което (на теория) техните собственици са задължени.

Ако разследващите комисии на Сената и Камарата на представителите подложат предизборния комплекс пари–медии на публични изслушвания, Питър Дефазьо, представител на демократите, със сигурност ще има много да каже. През 2010 г. този независим човек от Орегон беше мишена на изпълнена с омраза рекламна кампания, дирижирана от неизвестен противник и от група за натиск, за която никой не беше чувал. Той отвърна на удара, като покани снимачен екип в луксозната резиденция във Вашингтон, в която се помещаваше групата. Така стана ясно, че поръчителят на кампанията е инвестиционно дружество, специализирано в спекулативни фондове – не му харесало, че депутатът демократ е поискал сметка на Уолстрийт.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мила Атанасова

11 март 2010.

(10) Бж. „The death and life of great American newspapers“ (Смъртта и животът на великите американски вестници), *The Nation*, Ню Йорк, 6 април 2009.

(11) Бж. Rodney Benson, „Trahison au Huffington Post“ (Прегателство в Хъфингтън поуст), *Le Monde diplomatique*, май 2011.

(12) Решението „Бъкли срещу Валео“, прието единодушно от Върховния съд на 30 януари 1976 г., премахва определената от Конгреса и президента горна граница за повечето предизборни разходи.

разочарова Уолстрийт

След избирането му президентът не разочарова щедрите си дарители – спасява банките, не пречи на богатите да получават данъчните подаръци, които предшественикът му им е раздал, и се задоволява с реформа на финансовата система, към която котиращите се на борсата компании да могат да се приспособят. Но за да се разсърди Уолстрийт, е достатъчно само публично да бъде смъртен. През 2008 г. демократите събраха близо 12 милиона долара, дарени от ръководители и служители в спекулативните фондове, срещу едва 7 милиона за републиканците. По време на изборите в средата на мандата, през ноември 2010 г., последните, които се бяха заели да премахнат скромните финансови разпоредби, гласувани от Конгреса през годината, събраха близо 13 милиона долара. Обама и приятелите му обаче не прескочиха границата от 5 милиона долара (4). Даниел Лоб (Third Point LLC), Кенет Грифин, Робърт Мърсър (Renaissance Technologies), Стивън Кое (SAC Capital Advisors) и много от събратята им, които през 2008 г. бяха подкрепили Демократическата партия, преминаха в другия лагер. Разумен избор – подкрепата за този разпален президент *щеше да се отрази зле на бизнеса* (5), по думите на влиятелен американски работодател.

В електронно писмо от декември 2010 г., адресирано до приятелите му, но попаднало в ръцете на пресата, генералният директор на Third Point LLC пише: *Сигурен съм, че ако сме учтиви и разумни, всичко ще бъде наред. Президентът отново ще бъде по-центристки настроен. Строг е само на думи. Искам да кажа, че той наистина ни обича, и когато ни засегне, не го мисли наистина. Просто малко преувеличава. Когато сме на четири очи – на вечеря за 30 000 долара куверта, например – той е много учтив (...) Трябва наистина да ме харесва, иначе не би ме канил на тези вечери и не би искал мнението ми непрекъснато* (6). Обама разбра, че спекулативните фондове искат не само да печелят. Те искат и да им доказваш любовта си.

БЕНОА БРЕВИЛ

(1) Brody Mullins, Susan Pulliam et Steve Eder, „Hedge-fund managers switch allegiances to republicans“ (Мениджърите на хедж фондовете се кълнат във вярност на републиканците), *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 27 април 2011.

(2) Heidi N. Moore, „Should hedge funds support Barack Obama?“ (Трябва ли хедж фондовете да подкрепят Барак Обама?), 26 февруари 2008, <http://blogs.wsj.com>

(3) Andrew Ross Sorkin, „Top hedge fund managers are betting on... Obama“ (Топ мениджъри на хедж фондове залагат на... Обама), *International Herald Tribune*, Ньойи-сюр-Сен, 23 април 2008.

(4) Brody Mullins, Susan Pulliam and Steve Eder, *цит.сч.*

(5) Andrew Ross Sorkin, „Supporting Obama from backstage“ (Задкулисна подкрепа за Обама), *International Herald Tribune*, 29 юни 2011.

(6) Цитиран в John Carney, „Dan Loeb to Obama hedge fund supporter: You are like a battered wife“ (Дан Лоб към хедж фонд, подкрепящ Обама: Като малтретирана съпруга), *CNBC*, Ню Джърси, 10 декември 2010, www.cnn.com

Деглобализацията и

(От стр. 1)

Преходността на макроикономиката изисква ужасните последици от изключително строгите икономии в Европа да започнат истински да се усещат във Франция от първото тримесечие на 2012 г. Там, където се срещат лудостта на финансовата система, на икономическите политики под опеката на пазарите и делокализациите, които продължават по време на кризата, глобализацията обещава да се покаже в най-бляскавия си облик... Ще се наложи ли най-накрая поставянето на истински важните въпроси в дебатите по време на президентските избори? Въпросите за безработицата, за временната трудова заетост, за неравенствата, за загубата на народен суверенитет се синтезират до един-единствен въпрос – глобализацията. А скъсването с безалтернативността получава простичкото име „деглобализация“.

Името е просто, но дебатът – сложен. В него интелектуалният спор отново чертае политическия пейзаж, с неговите неочаквани фрактури и съмнително възстановяване. Този спор обаче винаги е срещу синдиката на господстващите интереси. Тези, които не искат да изплуват всеки път, когато се поставя въпросът „А кой печели от глобализацията?“ Тези интереси, които след като воюваха дебатите да не се състоят, сега се борят те да „продължат“.

Задача на историка е да реорганизира напълно цялото множество аргументи на глобалистите, от най-глупавите (за „щастливата глобализация“, която от тази гледна точка вече си е осигурила място в историята) до най-изключителните, част от които не са изоставени днес, тъй като всички патрони са добри, за да се спаси онова, което може да бъде спасено. Така например,

Зрелищен кошмар

НО ЕТО ЧЕ кризата отнася всичко и носи ужасната заплаха да станат смешни. Адът не са другите, а архивите! И всички полагат неимоверни усилия (но за наше успокоение без никога да жертват основното), за да накарат останалите да забравят предишните им позиции – изчезналата фондация „Сен Симон“, Републиката на идеите, Terra Nova и други красиви парчета от идеологическия апарат на глобализацията, които нямаше да имат равни на себе си в отблягането на ударите и отклоняването на вниманието. Изразните средства от миналото трябва да бъдат преразгледани. Да не се говори „за тях“ беше възможно, докато глобализацията не се превърна в зрелищен кошмар. Ще облекчим съдбата на нещастните само чрез вътрешни подходи, като се погрижим да останем в „рамката“, без нищо да я поставя под въпрос, т.е. данъчна реформа (със сигурност твърде необходима), а след това и преди всичко о-бра-зо-ва-ни-е!

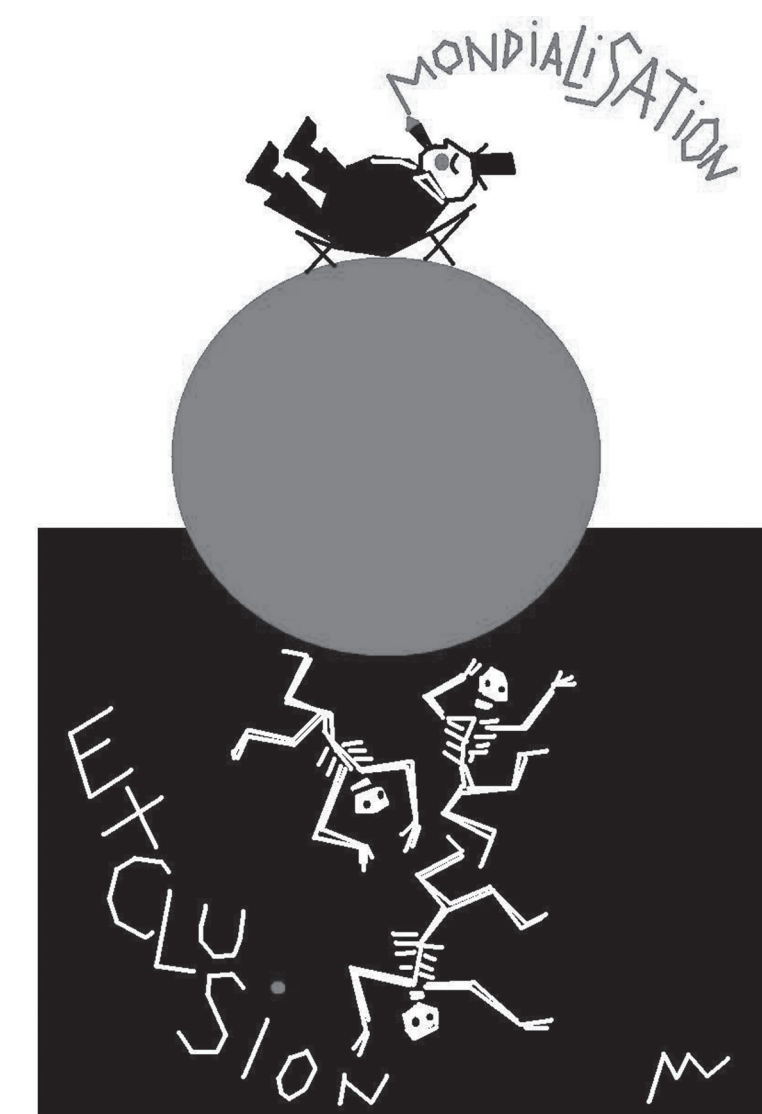
Ще образуват „губещите“, за да ги направят „конкурентоспособни отгоре“. Ех! Образованието, икономиката на знанията, т.нар. *knowledge-based economy* (икономика, основана на знанията), шекерчето на Европейската

като повтаря тезата *Глобализацията не е виновна* от книгата на Пол Кругман от 1998 г. (когато все още не бе получил Нобеловата награда за икономика), икономистът Даниел Коен, подражавайки му, заклеява *враговете на глобализацията* (2), като винаги грижливо изключва от глобализацията „финансиаризацията“. Вярно, че никога не е било особено лесно тя да бъде защитавана, още по-малко след 2007 г. и затова разумно ще я оставим настрана от разискванията.

В случая може да бъде разпознат един характерен подход, използван от дълго време от т.нар. хленчеща левица. Тя много упорито се стреми да демонстрира солидарност със страдащите трудещи се (все пак е левица) и оплаква с горчиви сълзи съществуващите неравенства, несигурното положение и нещастията на хората. В същото време обаче е твърдо решена да не обвързва тези проблеми със структурните им причини – финансовата либерализация и властта на акционерите, европейският проект, който съзнателно избира да подчини икономическите политики на дисциплината на финансовите пазари, свободната и истинска конкуренция. Накратко, всички неприкосновени неща, които имплицитно оформиха, ако си позволим тази геометрична дързост, рамката на кръга на „разума“, тоест кръга на онези анализатори, които „искат да бъдат разумни“. Това е рамката на нещата, които трябва да бъдат казани (срещу огромното множество на нещата, които не трябва да се казват), за да продължат ръкостисканията с министъра, да бъдат канени в телевизиите, да бъдат консултирани от партиите (и от левицата, и от десницата) – с една дума, да бъдат обичани от институциите.

комисия – най-подходящият мотив, за да бъде прехвърлена отговорността върху слабоумните, та да станат годни за наемане на работа и повече никога да не се говори за структурните причини, които унищожават заетостта. Плюс приятните перспективи на хоризонта (по необходимост дългосрочни, тъй като не е лесно глупациите да бъдат образовани), които позволяват междувременно да не се прави нищо. Но става трудно да не се говори за „структурните неща“, познати под името глобализация, тъй като вредите от тях, поносими докато не се споменаваха, изведнъж имаха лошото хрумване да станат шумни.

Разбира се, могат да се положат усилия и да се запазят няколко аргумента със стара дата. Като например тезата за „технологииите“, според която нещастията на обикновените хора не са причинени от глобализацията, а от компютрите. Тема, към която все пак не бихте искали да се връщаме, нали?, пита Паскал Лами (3). Даниел Коен, който продължава да поддържа останалото от тази теза (напълно съответстваща на тезата за икономиката на знанията), приписва закриването на работни места и неравенствата не на

глобализацията, а на производителността, повишена от технологиите (4), тъй като единствено добре образованите използвали компютрите и обирали позитивите, запазени за компетентните, а другите за съжаление... Любо-

питно е, че целите на глобализацията (вече сведена до обмена) и на „производителността“, за които се говори като противоречиви (или едната, или другата, и по-скоро втората, отколкото първата), никога не са представяни

като взаимно допълващи се, или в причинно-следствена връзка. В крайна сметка два стълба на т.нар. глобализация поддържат устрема към производителността – изключително големият натиск на „необезпокояваната“ конкуренция (смее ли някой да твърди, че конкуренцията на китайските работници с месечна заплата от 100 евро не е почитана... Да му мислим, когато Африка се включи в играта с нейните 15 евро месечно!) и повелята за постоянно повишаване на финансовата възвръщаемост, израз на финансовата империя на акционерите (5).

Икономистът Патрик Артюс, който през 2008 г. беше казал за „глобализацията“, че *най-лошото предстои* (6), впоследствие на два пъти премисли и вече е на мнение, че би било лудост да *отхвърляме глобализацията* (7). И в името на „приемствеността“ използва аргумент, изпълнен с надежда – дотук „това“ (глоба-

(2) Daniel Cohen, *La Mondialisation et ses ennemis* (Глобализацията и нейните Врагове), Grasset, Париж, 2004.

(3) Pascal Lamy, *цит.сч.*

(4) „La mondialisation est-elle coupable?“ (Виновна ли е глобализацията?), интервю с Daniel Cohen et Jacques Sapir, *Alternatives économiques*, № 303, Париж, юни 2011.

(5) Вж. Изабел Пувер, „Религията на петнадесетте процента“, *Монд дипломатик*, март 2009.

(6) Patrick Artus et Marie-Paule Virard, *Globalisation, le pire est à venir* (Глобализацията, най-лошото предстои), La Découverte, Париж, 2008.

(7) Patrick Artus, „Ce n'est pas le moment de refuser la mondialisation“ (Не е сега моментът да се отхвърля глобализацията), *Flash économie*, Natixis, № 472, 21 юни 2011.

По въпроса за деглобализацията

Ако не успеем заедно да разрешим тези проблеми, светът рискува да се спусне по опасната крива на деглобализацията (...). Протекционизмът ще навреди на трудовата заетост и на бизнеса в целия свят.

Гордън Браун, тогавашен министър-председател на Обединеното кралство, CBN News, 19 януари 2009

Отхвърлянето на глобализацията е напълно безсмислено. Накрая ще останем да си се цупим сами, свити в собствения си ъгъл.

Никола Саркози, президент на Републиката, изказване на Салон дю Бурже, 20 юни 2011

Онези, които ни убеждават, че можем да „деглобализираме“ историята и да си осигурим удобството да водим независимия от външни фактори политика, разпространяват опасна заблуда (...) Глобализацията е факт, а не хипотеза.

Франсоа Фийон, министър-председател на Франция, изказване пред французите в Камбоджа, Пном Пен, 2 юли 2011

Какво мислите за понятието „деглобализация“, използвано от Арно Монтбург, кандидат на първичните избори за президент на френската Социалистическа партия (СП)?

- Арно Монтбург не трябва да спира дотук. Защо да не започнем отново да използваме и ветроходи и газени лампи. Трябва докрай да развие логиката си: можем да се върнем назад през вековете. Той се намира по средата между наивността и политическото безразсъдство. Какво би означавало за държава като Франция да се върне към протекционизма, да се затвори в себе си, напълно да се изолира? Освен това

е странно, че членове на Националния фронт защитават подобни тези.

Франсоа Бароан, министър на икономиката на Франция, *Le Figaro Magazine*, Париж, 16 юли 2011

С Франсоа Оланд поемаме отговорността от очертаването на лява социална и икономическа визия в глобализацията и обръщаме гръб на изкушенията на демагогията: автаркията и протекционизмът само влошават качеството на живот и наказват предприятията ни.

Пиер Московици, член на СП, Монд, 12 юли 2011

Деглобализацията е едно напълно реакционистко понятие. То изцяло противоречи на същността на левицата, а именно интернационализмът.

Мануел Валс, кандидат на първичните избори за президент СП, цитиран в Монд, 8 юли 2011

Деглобализацията е израз на една напълно остаряла, нереалистична и безотговорна носталгия на французите, а именно надеждата, че утре Франция може да си позволи да не бъде брънка в световната система. Силата на Франция се крие в това, че винаги съумява да намира форма на организация, която да й даде предимство в отворения свят. Ако Франция отхвърли глобализацията, тя ще се изолира и ще загуби властта си.

Жерар Лонге, министър на отбраната на Франция, *Лез Еко*, Париж, 7 юли 2011

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

нейните врагове

лизацията) не ни беше особено лесно, но не трябва да се отказваме в никакъв случай, тъй като „това“ скоро ще даде резултат. Призивът да се прояви търпение (един изтърган до крайност неолиберален възглед, но по странен начин отново на мода) несъмнено ще разчувства всички, които си спомнят за петнадесетте години конкурентна дефлация, основана на дългосрочно приспособяване и на търпение, които някой ден ще дадат резултатите, които все още очакваме. Да, несъмнено накрая Китай ще се сдобие със зрели институции, способни да направят платежоспособен вътрешния пазар и от голям износител ще се превърне в най-големия ни клиент. Но кога точно? След десет години? Или пък петнадесет? Ще намерим ли решение, за да удържим дотогава? Или ще чакаме търпението ни най-накрая да се възнагради? Ами идеята, че тъй като Китай със 150 евро заплати ще стане на свой ред жертва на делокализациите във Виетнам, където заплатите са 75 евро, глобализацията може да се пренасочи към африканския континент (чието вербуване предстои!), който ще подбие цените. Дали да не проявим търпение за още около половин век, за да може Африка да извърви собствения си път?

Очевидно сегашното бедствие смущава старите приятели на глобализацията, които, макар че не се решава да се обявят за нейни врагове, все пак изпитват необходимост да изтрият впечатлението, че няма какво да кажат. Чрез поредица от корекции на становището си, които трябва да осъществят подвига да не се почувстват като такива, да не изпадат в уличаващи противоречия и да няма дори и намек, че може да са сбъркали, те осъществяват действителните последици от промяната на позицията си и сега се опитват да измислят какво да „кажат“. Но само минимумът, и само онова, което сегашните събития позволяват, за да продължат да бъдат в гравитационния център на легитимното говорене (а то изисква човек да бъде непреклонен, поне на думи, спрямо финансите) и така да продължат да „бъдат част от него“. И тогава, да, притиснати от хода на събитията, Даниел Коен изказва сигурно отдавна съдържаните си резерви към властта на акционерите, а Артюс се отдава на неправдоподобни разграничения между „мондиализация“ и „глобализация“, за да спаси онова, което може да бъде спасено, но и да остави нещо мъничко за критикуване. Дори Лорънс Съмърс, бивш икономически съветник на Барак Обама и виден застъпник за дерегулациите при президента Бил Клинтън (1993-2001), признава, че американските трудещи се имат основателни причини да смятат, че онова, което е добро за глобалната икономика, не е задължително добро и за тях (8)...

Пропукванията на системата и повтарящите се шамари на действителността отвориха пробойни, през които бликнаха прекалено дълго забранявани аргументи. Вярно, че система, чиято защита налага на приятелите ѝ реториката на *глобално положителното* (9), като цяло е по-близо до кофите за смет на историята, отколкото до своя триумф.

С известно объркване икономистът Ели Коен установява, че *днес е трудно да се говори за частливата глобализация* (sic) (10). Думата „деглобализация“, чието авторство днес единодушно се приписва на филипинския икономист Уолдън Бело (11), съвсем логично обозначава желан политически хоризонт за всички прояви на социално недоволство, които глобализацията не спира да поражда. В края на краищата нещата са по-скоро прости – тъй като твърде лесно беше договорено сегашната конфигурация на капитализма да се нарича „глобализация“, също толкова лесно ще трябва под „деглобализация“ да започне да се разбира утвърждаването на проект за скъсване с този ред.

Вярно е, че „скъсването“ може да бъде осъществено по няколко начина. Този на депутата социалист Арно Монтбур (12) е европейски – пожелаваме му успех с Германия, когато се наложи да се преразгледа въпросът за подчинението на икономическите политики на дисциплината на пазарите и за независимостта на Централната банка. Донякъде по примера на „ефекта Фабиус“ от 2005 г. (Фабиус се беше обявил „против“ референдума за Договора за европейска конституция), Монтбур, уважаван кандидат на първичните избори на една „уважавана“ партия, по безапелационен начин предизвика огромен скок на легитимност в разискванията за деглобализацията. И така започнаха да се чуват мнения, които преди това не се чуваха. Като това на икономиста Жак Сапир, по радикален от другите, тъй като ако всички други решения, предлагани от него се провалят, той без колебание предлага възстановяване на националния суверенитет (чрез излизане от еврозоната) (13).

Именно тук дебатът в лявото пространство започва да буксува. Не бихме допуснали, че някои членове на научния съвет на Асоциацията за облагане на финансовите трансакции в полза на гражданите (Attac) биха се обезпокоили от разпространето на темата за деглобализацията, и още по-малко че я заклеят

като *националното затваряне*, в странно съзвучие с обичайното негодуване на редакторите либерали, и че деглобализацията подготвяла почвата за възприемане на *кафявата политика* [която] *си проправя път, като се предприема по най-различен начин* (14).

Този принос, може би неволюен, ни смущава, но при всички случаи е обективно създаден от една част от критично настроената към най-лошите изкривявания на деглобализацията левица, именно тази, която упорито продължава с обсебващата фантазмагория за „синдрома на крепостта“, за укрепления, вдигнати мостове и самозадоволяваща се икономика. Погрешно се считаше, че единствено на хроникъра на *Фигаро* Александър Адлер е присъщо противоречието, според което само Северна Корея и формата „кралство-отшелник“ са диалектически противоположни на глобализацията. Ето че наемците на членовете на Attac на свой ред подхранват този измислен образ, който може да бъде развенчан и с бегъл поглед върху най-новата икономическа история.

Ако бъде съотнесена към днешните норми (странно и многозначително измествани), следвоенната фордистка конфигурация на капитализма има всички черти на деглобализацията и напразно бихме търсили телени ограждения и наблюдателни кули, херметически затворени икономики и планове за самозадоволяване. Това е ужасен недостатък на схващането за изключеното трето, според което има само глобализиран свят или само ад на нациите, но нищо между тях. Срещу това схващане непрекъснато трябва да се припомнят възможностите на международното, което може би трябва да се изписва като между-народно, за да се изрази по-добре онова, което трябва да изразява, а именно че в него могат да съществуват нации и връзки между тях.

Не знаем в периода 1945-1985 г. да са пренебрегвани връзките с чужбина – несъмнено международната търговия е

била по-слабо развита, отколкото днес... но не е сигурно, че това е недостатък. Не знаем също подобно ограничаване на търговията, която според съвременните норми несъмнено бихме определили като протекционистка, да е довело до войната, която Лами ни обещава всеки път, когато става въпрос за това да не се жертва всичко в името на свободната търговия. И което е катастрофално сходство на реториките – някои алтерглобалисти заявяват, че митата *подхранвали ксенофобията и национализма* (15). Т.е. четен непредубедено, текстът е изцяло в стила на Лами.

Бихме искали да напомним, че фордисткият „национал-протекционистки ужас“ беше една епоха на пълна заетост (без съмнение несъвършена), на икономически растеж (наистина без екологично съзнание) и на макар и относителен мир между развитите страни. Не знаем националният принцип да е бил премахнат дори в света, смятан за глобализиран, макар че за информация на либералите и алтерглобалистите все още съществуват нации, като например Китай и САЩ, чиито национализъм и действия за затвърждаване на суверенитета никога не се поставят под въпрос, странно защо. И двете страни с насмешка биха приели предложение като това да се вляят в по-големи обединения. И което е още по-изненадващо, тези непоправими нации не обявяват война нито една на друга, нито на нас!

И накрая, не знаем отношенията между нациите да трябва да се схващат само през приз-

Благочестиви пожелания и конкретни отношения

АКО НЕ искаме да продължим да тичаме след химерата за напълно добротното човечество, ще трябва да приемем идеята, че човешката общност в най-широк смисъл задължително е разкъсвана от противоречия и че някои от тях се създават според посоката на развитие на нациите.

И все пак очевидно е, че не всички противоречия съответстват на националната граматика, а и на други, понякога трансверсални, като например класовите противоречия. Но не можем да изберем само оная, която ни допада най-много! Колкото

мата на търговията. Оставяме донякъде учудени, че либералната белина е успяла в такава степен да заличи способността да разбираме, че дори и малко да се затрудни движението на контейнерите и капиталите, това по никакъв начин не забранява насърчаването на движението на произведения, студенти, артисти, изследователи и туристи. Като че ли движението на стоките се е превърнало в изключителен измерител на степента на отвореност на нациите и единствено от злонамереност някои приписват на деглобализацията желанието заедно с „лошите“ потоци да ликвидира и „добрите“.

Някой би казал, че Attac твърде бързо се раздели с първия си етикет на „антиглобалистко“ движение, за да се определи като „алтерглобалистко“. Изглежда тук минава разделителната линия между теориите, за което свидетелства непрекъснатият страх на членовете ѝ да видят *как един класов конфликт се превръща в конфликт между нации* (16). Като изхожда от един сериозен въпрос, това изказване обаче е напълно безполезно, ако авторите му си мислят, че ще могат да отрекат съществуването на нацията, или по-скоро на нациите, както и противопоставянията, които почти задължително произтичат от това. Но и в този случай, и пак по силата на трагичната последица на изключеното трето, понятието „противопоставяне“ веднага се разбира като „война“ и като пълно отрицание на отношенията на сътрудничество, които между впрочем биха могли да бъдат създадени.

до това дали някоя от тях има превес над останалите, на този въпрос не може да бъде даден общен отговор. Той се определя от конкретното състояние на структурите на капитализма. Въпреки че китайското и френското съсловие наемни работници се намират в идентично отношение на класово противопоставяне, всеки по отношение на „своя“ капитал, структурите на икономическата глобализация по еднакъв и напълно обективен начин ги поставят и в отношения на взаимно противопоставяне, срещу което всяко отрицание е безсилно.

(На стр. 8)

(8) Lawrence Summers, „A strategy to promote healthy globalisation“ (Стратегия за налагане на здравословна глобализация), *Financial Times*, Лондон, 5 май 2008.

(9) Daniel Cohen, „Sortir de la crise“ (Изход от кризата), *Le Nouvel Observateur*, Париж, 7 септември 2009.

(10) Elie Cohen, „L'idéologie de Davos a buté sur la crise“ (Идеологията от Давос се препъна в кризата), *Nouvelobs.com*, 26 януари 2010.

(11) Walden Bello, *Deglobalization: Ideas for a New World Economy*, (Деглобализация: идеи за нова световна икономика), Zed Books, Лондон-Ню Йорк, 2002. Думата е използвана първо от Бернар Касен през 1996 г.: „Et maintenant... démondialiser pour internationaliser“ (А сега... да деглобализираме, за да интернационализираме), *Manière de voir*, № 32, ноември 1996.

(12) Arnaud Monteblanc, *Votez pour la démondialisation !* (Гласувайте

за деглобализацията!), Flammarion, Париж, 2011.

(13) Jacques Sapir, *La Démondialisation* (Деглобализацията), Seuil, Париж, 2011. Вж. от същия автор и „S'il faut sortir de l'euro...“ (Ако трябва да излезем от еврозоната), работен документ, CEMI-EHESS, Париж, април 2011.

(14) „La démondialisation, un concept superficiel et simpliste“ (Деглобализацията, повърхностно и опростено понятие), от гевет членове на научния съвет на Attac, Mediapart, 6 юни 2011.

(15) Pierre Khalfa, „Les impasses de la démondialisation. Réponse à quelques contradicteurs“ (Задънените улици на деглобализацията. В отговор на някои противници), Mediapart, 20 юни 2011.

(16) *Pak tam*; Jean-Marie Harribey, „La démondialisation heureuse?“ (Щастлива деглобализация?), блог на *Alternatives économiques*, Париж, 16 юни 2011

КАК ДА СКЪСАМЕ СЪС СВОБОДНАТА ТЪРГОВИЯ

Деглобализацията и нейните врагове

(От стр. 7)

Призоваването към френско-китайска класова солидарност произтича от един абстрактен универсализъм, пренебрегващ конкретните структурни дадености, и от тяхната власт да очертават обективни конфликти – или иронично всичко онова, в което Карл Маркс упрекуваше „младите леви хегелианци“. Вместо да вземат предвид „същностите“ („същността“ на наемните работници или „същността“ на класовата борба), които сами по себе си имат малко вероятен ефект, по-добре е да се помисли за преобразуването на съществуващите структури, които на практика определят (множеството) отношения между различните социални групи.

В някои държави структурата на акционерните финанси и на капитализираните пенсионни системи обективно противопоставят различни части от хората на заплата – пенсионерите (които имат интерес от финансовата възвръщаемост) срещу трудещите се (от които тази възвръщаемост произтича), уволнените наемни работници от даден производствен център срещу работниците-акционери от същата група (чиито ценни книжа ще повишат стойността си) и др. Напълно безсмислено е да се призовават всички тези хора към абстрактна класова солидарност срещу структурите, които ги унищожават и обективно очертават интересите им под формата на отношения на противопоставеност. По-ползено би било вместо това структурите да бъдат преобразувани (да се унищожат акционерните финанси, непрекъснато да се насърчава разпределението), за да се създадат конкретни условия за възстановяването на разбитото единство, и тогава ще надделее определен антагонистичен изказ срещу другите.

Освен това съществуващите структури на свободната търговия и движението на преките инвестиции пречат да се осъществят възможните прояви на солидарност между наемните работници в Китай и Франция. Ето в какво се състои незабележимият парадокс на „глобалистите“. Това схващане е далеч от идеята за един разумен и договорен протекционизъм, който не вреди на интересите на наемните работници в бързо развиващите се държави (мимоходом в тази дискуссия трябва да се отбележи, че съдбата на националните работници системно се смята за абсолютно пренебрежима...). Точно обратното, като ги откаже от идеята да залагат всичко на износа, един такъв протекционизъм би могъл да им позволи да ускорят преминаването към режим на растеж, основаващ се в по-голяма степен на собствените ресурси, който функционално да доведе до увеличаване и стабилизиране на доходите от заплатите.

Едва когато трудещи се от всяка страна бъдат избавени от отношенията на противопоставяне, на които ги обрича неравнопоставената свободна търговия, ще може да се развие трансверсална (транснационална) солидарност. Тогава класовата граматика ще надделее над националистическата – накратко, зачитането на „съществуването на нацията“ може да бъде най-добрият начин да се даде (международен) шанс на „съществуването на работническата класа“. Както „истинската конкуренция“ всъщност е само прикрит протекционизъм (и то от най-лошия вид) (17), така може да се окаже (противно на онова, в което вярват някои алтерглобалисти), че определени прозрачни и рационално договорени форми на протекционизъм са достатъчно добра основа за сътруд-

ничество, тъй като те подготвят самостоятелни, макар и (разумно) взаимодействащи си автономни възможности за развитие и създават конкретните условия за възникване на транснационална класова солидарност.

Но въпросът за деглобализацията изобщо не се изчерпва с този за протекционизма (в който глобалистите толкова искат да го затворят). Още по-малко – с тези няколко частични аргумента. Към този въпрос трябва да се подходи не чрез икономически съображения, а чрез фундаменталния проблем, който му придава смисъл, а именно чрез чисто политическия проблем за суверенитета и възможните негови граници (18), които съвсем не се ограничават до периметъра на съществуващите нации... Суверенитетът е основна даденост в живота на народите. Но всички защитници на глобализацията го забравят и системно пренебрегват най-важните му характеристики. Свидетелство за това е неясното понятие за „управление“. Основният проблем е *управлението на света*, симптоматично повтаря Даниел Коен (19). Не, основният проблем е създаването на автентично суверенни политически цялости, които единствени ще могат да се противопоставят на силата на капитала. И чието отричане се съдържа в химерата за *силните международни институции* (20) – този свършен оксиморон, който все пак кара Даниел Коен да заяви, че *без силни международни институции ще останем в хаоса*, което трябва да бъде преформулирано на: „пълният хаос ще продължи“. Ето защо ако имаше един-единствен общ принцип за насочване на дебата за глобализацията, той би могъл да бъде определен по следния начин – народите не могат да бъдат оставени дълго без решение на

Едно в крайна сметка просто определение

НО в светлината на съществуващата обстановка-бихме могли да сведем спора за деглобализацията до: неподправената конкуренция между икономики с коренно различни стандарти на заплатите, постоянната заплаха от делокализации, натиск от страна на акционерите, изискващи неограничена финансова възвръщаемост, която пък води до постоянно свиване на доходите на работниците и вследствие на това до все по-голямо хронично задължняване на домакинствата, пълната свобода на финансите да осъществяват дестабилизиращите си спекулативни операции, при нужда и чрез дълговете на домакинствата (както в случая със *събпраймите*), вземането като заложник на държавната власт, призовавана да се притече на помощ на финансовите институции, сломените от последователните кризи, поемането на разходите за тези кризи от безработните в

макроикономически план, разходите за публичните финанси – от данъкоплатците, потребителите, държавните служители и пенсионерите, отнемането на всякаква власт на гражданите над икономическата политика, вече регулирана единствено според желанията на международните кредитори и каквото и да струва това на социалното тяло, поверяването на валутната политика на една независима институция извън всякакъв политически контрол. Без излишни усложнения всичко това може да започне да се нарича глобализация.

От което също така простичко следва, че обявяването в полза на деглобализацията всъщност не е нищо друго освен заявка, че не искаме повече *това*!

ФРЕДЕРИК ЛОРДОН

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

(17) Вж. „La menace protectionniste“, ce concept vide de sens („Протекционистката заплаха“, едно изпразнено от смисъл понятие), в *La Crise de trop* (Една криза в повече), Fayard, Париж, 2009.

(18) „Qui a peur de la

démondialisation?“ (Кой се смята за омгезлобализацията?), *La pompe à phynance*, Les blogs du Diplo, 13 юни 2011.

(19) „La mondialisation est-elle coupable?“ (Виновна ли е глобализацията?), *цит. съч.*

(20) *Пак там.*

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE
Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предцидни директори: François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София – 1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 18 август 2011 г.

Позиция

www.duma.bg

Политическа декларация - за социална демокрация!

Георги
ПИРИНСКИ

Днес едва ли не с удивление забелязваме, че „програмата минимум“ на първите социалисти е напълно актуална и за днешния ден на България

Социалната демокрация по Благоев и съратниците му, като теория, политика и организация, съвсем не е била половинчатата, съгласителска или още по-лошо - предателска, спрямо интересите на експлоатираните и онеправданите, на народа като цяло. Тъкмо напротив - в техните разработки и действия именно социалната демокрация е била верният път за постигането на социалистическия идеал - чрез масова политическа работа в защита на непосредствените интереси на зараждащия се пролетариат, на селяните, на държавните служители, на интелигенцията.

Крайно време е да надживеем вкорененото се в течение на миналия век разбиране за социалната демокрация като разновидност или спътник на дясното в обществото, като измама спрямо интересите и стремежите на лявата кауза за преодоляване на капитализма. Не че трябва да си затваряме очите пред достатъчно многото примери от историята от последните над сто години за поведение на социалдемократически водачи и формации и в България, и по света, в подкрепа точно на това разбиране - не. Нито пък е важно да си възстановим първоначалния смисъл на социалната демокрация като теория и практика просто като някакво чисто историческо упражнение в името на обективната истина за началните кълнове и отправни начала на социалистическото учение и движение у нас.

Днес едва ли не с удивление забелязваме, че „програмата минимум“ на първите социалисти е напълно актуална и за днешния ден на България - от искането за пълна политическа свобода и реално общинско самоуправление до премахването на десетъка и насърчаването на кооперирането. Но сякаш подминаваме определящата характеристика на първия программен документ - че неин крайъгълен камък е „всесветската социална демокрация“, че пример за него са програмата и практиката на германските социалдемократи от края на 19-ото столетие, като „най-научни, най-логични и най-

На заседанието си на 23 юли т.г. 47-ият конгрес на БСП прие политическа декларация „И след 120 години - съвременници на бъдещето!“ по случай 120-ата годишнина от създаването на Българската социалистическа партия. Декларацията бе публикувана в юбилейния брой на в. ДУМА от 30 юли в рубриката „Бузлуджа 2011“. Текстът не е от кратките - някои може да се

обезкуражат от две пълни вестникарски страници, а не бива. Защото и по трите „хоризонта“, обхванати от декларацията - Началото, Настоящото и Предстоящото - произтича едно обединяващо послание, което не може и не бива да остане непочтено и неразбрано: посланието за социалната демокрация като основата и ориентира за програмата и за политиката на партията.

От историческия връх Бузлуджа - заедно по общия път

целесъобразни“ (Из обръщението „Към българския народ“, публикувано във в. „Работник“ на 30 януари 1893 г.).

Защото партията на българските социалдемократи „...признава, че събдването на Програмата ѝ е възможно само тогава, когато най-голямата част на българския народ съзнае, че най-естествената цел на неговата борба е социалистическият преврат и че най-близките искания на Програмата са иска-

нията, осъществяването на които може да поведе към едно коренно подобрене в живота му.“ (пак там)

Декларацията, приета от конгреса на 23 миналия месец, възпроизвежда постановката от днешната програма на партията, че „БСП провежда последователна политика на социална демокрация за развитието на активна социална държава по европейските модели, съобразно българските условия, като път към осъществяване на основополагащите ценности на демократичния социализъм.“ Но в конгресния документ се отбелязва и другото - че днешните кризисни реалности поставят тази постановка на възможно най-сурова проверка: остава ли валиден европейският социален модел; дава ли днешната социална демокрация убедителни отговори и алтернативи на милионите разгнени и отвлечени от политиката граждани?

На тези въпроси днес изобилстват отрицателните отговори - и у нас, и в Европа, и по света. И не без основание - твърде много са компромисите и половинчатите позиции, с които днешната социалдемокрация се ангажира с примирение и съучастие си в налагането на т.нар. неолиберален модел. Твърде неубедителни досега са опитите ѝ да формулира платформа и алтернатива, които именно да убеждават и мо-

билизират милионите бунтуващи се срещу статуквото граждани за решителни политически действия в полза на коренна промяна на това статукво.

Така е - но това съвсем не

Най-пагубната последица от продължаващата криза е загубата на вяра сред обществото в ценностите и институциите на демокрацията като народовластие, в собствените си сили да надмогне сегашното затъване в безпътницата

означава, че изначалният смисъл и съдържание на социалната демокрация като формулата за постигането на такава промяна са загубили своите значение и актуалност! Напротив - именно върнатата на първоучителите си социална демокрация е най-ефективното оръжие за масова гражданска мобилизация, за широко демократично коалиране в борбата срещу корупцията на институции и демократични устои на държавността, срещу безогледното и безпардонно оряване на

насъщни социални придобивки и права на всеки гражданин, срещу престъпната разпродажба на обществената собственост и всевластието на частния монопол, срещу безсъвестното промиване на мозъци, превръщащо днешния гражданин в играчка на олигархични задкулисни манипулатори!

Затова всъщност са така натрапчиви и настървени атаките от дясно срещу социалната алтернатива като едва ли не утопична, измамна и финансово разсипническа. Не така очевидни като мотиви, но не помалко впечатляващи са и стрелите отляво, обявяващи кончината на европейския социален модел, на социалната демокрация като формула за изграждане на справелива демократична национална държава и европейска общност.

Да, но имаме ли право да се поддадем на тези отрицания и обвинения срещу същността на социалната демокрация като основополагащото начало на политическата борба, на каузата и на българската, и на европейската левица, на широки демократични обществени слоеве днес? Тези, които бързат да отговорят с „да“ под импулса на натрупани стереотипи, огорчения и разочарования, биха станали жертва на всички онези, които със зъби и нокти се стараят да задържат днешните уредби на икономиката и политиката, които всячески се стремят да обезсилят и отклонят протеста на гражданското общество срещу крещящите несправедливости на съвременния капитализъм.

В декларацията, която конгресът прие на 23 юли, посочихме, че най-пагубната последица от продължаващата криза е загубата на вяра сред обществото в ценностите и институциите на демокрацията като народовластие; в собствените си сили да надмогне сегашното затъване в безпътницата.

Именно затова нямаме право да оставим само на книга призива, с който завършва Политическата ни декларация: „... да работим за Новото време, в което националният идеал за чиста и свята република, всесветският копнеж за общество на свободата, равенството и социалната справедливост ще бъдат жива действителност за всеки гражданин и гражданка на България!“ Като призив за единение на лявото, за съгласие около националноотговор-

Снимки Благвеста ЦВЕТКОВА

Делегатите на заседанието на 47-ия конгрес на БСП на 23 юли т.г. приеха политическа декларация „И след 120 години - съвременници на бъдещето!“

Искам гумата

Читателят прегу всичко

www.duma.bg

Зрелища, но... без хляб

След моловете - стадионите

Крум ЛАЗАРОВ*

По времето на Римската империя властимащите са осигурявали хляб и зрелища. Нашите управници изглежда са решили да представят на народа само зрели-

ща. Всичко ни е наред в държавата, та затова ще строим три нови стадиона! След като построихме десетки молове, в които се продават стоки от цял свят, с изключение на изчезналите български, сега Б.Б. ще строи нови аутобани, по които транснационалните компании ще доставят своята продукция в България, а също така и транзитно за Гърция и за Близкия изток. Ще постави ли някой въпрос на управниците - за тези две години колко заводи или цехове бяха построени и открити? Ще се сети ли някой да зададе и въпроса какъв е делът на промишлената про-

дукция от общия ни износ? Всеизвестно е, че икономическата ефективност от промишленото производство е неколккратно по-висока от тази на селскостопанското. Може ли някой да каже какво е съотношението в износа ни на суровини, полуфабрикати и готова промишлена продукция? Нашата промишленост беше съсипана целенасочено, за да може страната ни да се

Лято е... Обикновен данъкоплатец се радва на благоденствието си

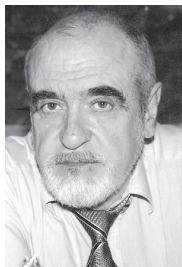
превърне в аграрен придатък, а населението - в обслужващ персонал. Така че след моловете следват стадионите. Само дето все повече хора ровят по кофите за боклук, за да намерят късче хляб. Защото след безобразното вдигане на цените на бензина ще последва неизбежното поскъпване на всички хранителни стоки. По този начин благодарение на "мъдрата" политика на ГЕРБерското

управление обикновените данъкоплатци, вместо да купуват насъщния, ще ходят по зрелища. По този показател Б.Б. счупи всички рекорди! Така че следва българите да са радостни и щастливи. Да гледат зрелища и да свикват без хляб!

***Авторът е секретар на Славянското дружество в България**

Пародия го дупка

Или спомен за 1976 година...

Лозан TAKEV

През 1976 г. в Москва навърших тридесет години. Това стана повод в Руския културно-информационен център да направя скромно тържество и да отбележа своеобразен юбилей - тридесет и пет години след тридесетия ми рожден ден в руската столица... На читателите на ДУМА искам да покажа юбилейните си стихове в една пародия, която Венцислав Мартинов, актьор и режисьор, представи (музиката е на Бенцион Елиезер) на сцената в голямата зала на "Шипка"34, където се състоя и премиерата на "Лозанки-3"- нещо като нейно първо четене в извънпарламентарната зала...

Как млади всички бяхме, и колко вярвахме в себе си...

Нямаше още жалба за младост, трийсет години навършил в Москва! Всичко бе само труд, жизнерадост, имаше повод за обич в слова...

Нямаше толкова често банани, нямаше ГЕРБ и дори СДС. Много бе малък Цецко Цветанов, нямаше гласност и СРС...

Агов громеше империализма, Ваньо преспиваше с партсекретар. Нямаше толкова банки и криза, нямаше култ към човек-бодигард.

Двайсет години с Априлския пленум бяха на власт и - ченге до ченге... Нямаше нужда от нови промени, нямаше нужда дори от Шенген...

Десетгодишен беше Станишев, още се учеше Серго в Москва... Бойко Борисов беше отличник, в Банка изучил това-онова...

А президентът, отраснал в Косача, учеше в Перник май А, Б, В... Други ловуваха също, обаче много по-късно с НДСВ...

Нямаше чалга, ни джи ес еми, нямаше още Доган и Азис.

Без бандерол бяха всички системи, не бе се върнал синът на Борис...

Сидеров беше съвсем неизвестен, той бе в музея на щат фотограф. Днеска го снимат много по-често, и много по-често сам прави гаф...

Малко под век трудов стаж бе направил милиционерът Андрей Иванов... Не беше посланик в съветска държава и русофобът Фил Димитров...

Дже Фандъкова, видна русистка, още членуваше в ДКМС. Много по-късно дойде космодиска за Петко Бочаров, Кеворк и ДС...

Никой не знаеше кой е доносник, кой е Димитър, кой - Николай... За социализма пишеше Костов, нямаше ДПС, нито сараи.

Вучко не беше още легенда, и Сашо Диков - едно към едно... Нямаше още клошари и бедни, и милионери - всички в едно...

Нямаше мутри, и демократи, и ренегати нямаше. Как, кой да ни каже, кой да ни каже - Яне Янев го нямаше даже...

Свигетелства

Вярвам на очите си. И истината е егна!

Георги ПЕТРОВ - МИЧМАНА

Когато поругаха Паметника на Съветската армия, бях при майните, в Пловдив. Евала им чина, че не дадох да свалят Альошата от Бунарджика.

А в средата на октомври 1944 г. бях на 5 годинки. Понеже дворът ни беше доста голям, там беше настанен щабът на един съветски батальон. За мен, както и за всяко хлапе, това беше нещо невиждано, като че ли беше цялата Червена армия, а то - един домакински взвод и един човек охрана, кухнята - и тя при нас. От всичко това имам много спомени, но един остана и до днес. Готвачът, снажен украинец, винаги, когато беше свободен, ме вземаше на колелете си и плачеше. Преводачът ни разказа неговата история. През 1941 г., когато тръгнал по пътя на свещената война, най-малкият син на готвача бил на 5 годинки, името му било Григорий. През 1943 г. освободили родния им град Мелитопол. Но... цялото семейство било загинало! Бомба е паднала върху къщата. Аз съм приличал на Гришата. Това е! На мен се даваше най-хубавото от казана, да не говоря за шоколади и други деликатеси, които ми даваха офицерите.

Е, кажете на кого да вярвам - на очите и ушите си или на онзи простак, който на

другия ден, при интервюто, запитан дали е "За" или "Против" паметника, наговори куп лъжи и глупости, даже че били имали войниците въшки... Ами ще имат, разбира се, след дълги години война е така. Една от първите им задачи обаче беше да си направят руска баня. Стояха у нас близо месец, Трети Украински фронт, маршал Толбухин.

Но днес, а и винаги, глупостта и дивотията не ходят по гората, а по хората. А не беше млад този лъжлив простак, горе-долу с 4-5 години по-млад от мен...

Да кажа няколко думи за себе си. Роден съм на 22 октомври 1939 г. в Плевен, град на руската бойна слава. До Скобелевия парк е Мъртвата долина, там са положили костите си 22 000 мъжици, тръгнали да освобождават брата славянин. Така че - една е политиката на Царя Освободител, а съвсем друга е мисълта на руския войник! В мавзолея, в криптата, са намерили вечен покой руси, румънци и финландци.

История, но няма кой да я чете! С това приключвам. Доста неща знам, защото ме интересува съдбата на моята Родина. Не съм от вашата партия, от БСП, но истината е една. Морски съм, а морето лигави и лъжливи мъже не понася!

Страницата подготви Лилия ТОМОВА

Мавзолеят-костница "Свети Георги Победоносец", построен през 1907 г. В криптата се съхраняват костите на загиналите български, руски, румънски, финландски и украински воители

Мнение

ДУМА ОТНОВО ПИТА

Трябват ли ни агенции за временна заетост?

В България няма законодателство и практика за прилагане на атипична заетост, казва президентът на КНСБ Пламен Димитров

Интервю на Ева КОСТОВА

□ На една на пръв поглед не толкова интересна за повечето българи тема потърсихте не само диалог със социалните партньори, но и експертното мнение на Бернадет Сегол - генерален секретар на ЕКП. Ще сезирате и министър-председателя. Защо е толкова важна темата за създаването на агенции за временна заетост?

- На 14 април 2011 г. КНСБ организира форум и представи позицията си по въвеждането в българската практика на Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно работа чрез агенции за временна заетост със социалните партньори. Близо 3 месеца след тази среща в системата на НСТС ни е предоставен за обсъждане проект на министъра на труда и социалната политика за допълнения и изменения в Кодекса на труда, чрез които директивата да бъде въведена в нашето трудово законодателство. Това бе и поводът за поканата към госпожа Сегол, за да сподели с нас позицията на ЕКП по приложението на директивата и богатия си личен опит в тази област.

След като се запозна с предложението законопроект за изменение и допълнение на КТ, Координационният съвет на КНСБ декларира следното: не приема предлаганият в законопроекта регламент за работата чрез т.нар. агенции за временна заетост. Ясно формулираните и обособените позиции на КНСБ, включително на нарочно проведената публична конференция в присъствието на министъра на труда и експерти от неговото ведомство, не са взети предвид.

Законопроектът е ориентиран към интересите на капитала/бизнеса и не отчита по никакъв начин интересите на работниците. Като цяло той е несъвършен, създава една извратена правна конструкция, допускаща възникване на трудово правоотношение чрез нетипичното за българската история и традиции тристранно трудово правоотношение, при което единият "работодател" наема работника и го "предоставя" за "ползване" от друг работодател без между ползващия и работника да има уредена правна връзка, съдържаща ясни и конкретни права и задължения. В рамките на това сложно, тройно правоотношение работникът, гражданинът е вещ, която единият "работодател" "предоставя", за да я "ползва" другият. Изразът "предоставяне" е относим към неодушевени предмети или животни и в никакъв случай не можем да приемем, че следва да се използва, когато става дума за живи хора. Законопроектът предлага неясно формулирани норми относно отговорността на работодателите, например за вреди от трудово злополука или професионална болест, вкл. при неизпълнение на задълженията по договора или с оглед предоставянето на работна сила. Той не е съобразен изобщо с аргументите и

съображенията на КНСБ относно необходимостта да се допусне въвеждането на тази атипична за нашата действителност форма за наемане на работа при режим на ограничена допустимост, т.е. като се въведат ограничения, недопускат използването на този режим в редица сектори, отделни професии и т.н. Проектът съдържа и решения, които са в противоречие с действащите норми в КТ и особено тези, уреждащи режима на допустимост на срочните трудови договори с конкретно определен срок.

В тази връзка не е ясно при кой от двамата работодатели ще могат да се натрупват и ползват редица трудови, осигурителни, вкл. и синдикални права. Изброеното е само част от констатираните слабости и пропуски в законопроекта, противоречащ на традиции, закон и конституция. За сметка на хората, на работниците и служителите, граждани на Република България.

Опитът на други държави-членки на ЕС и направените изследвания показват, че съществуват редица негативни ефекти от въвеждането на такава, атипична, организация на трудовите правоотношения.

□ Какво изисква от нас спомнатата директива 2008/104/ЕО?

- Изисква от българската държава да въведе чрез взети мерки - законодателни, подзаконови или административни - изпълнението на целите ѝ, а именно "да гарантира защитата на наетите чрез агенции за временна заетост работници и да повиши качеството на работата чрез агенции за временна заетост". На практика по никакъв начин самата директива не ни задължава да създаваме агенции за временна работа, нито да уреждаме в законодателството си тройното трудово правоотношение.

Законопроектът не е в полза на гражданите на България и няма да мине по отпъкания законодателен път "тихичко", незабелязано и безпроблемно, както изтъкнахме и в синдикалната декларация по този повод. Този законопроект носи със себе си сътресения, за ко-

ито управляващите не подозират. Социални и политически. Затова и настояваме за незабавно спиране на процедурата по приемането му в частта му относно работата чрез агенции за временна заетост. За КНСБ са очевидни икономическите и социалните заплахи за хората на труда, произтичащи от законопроекта.

В този смисъл още веднъж ще подчертаем, че към този момент в България не съществува законодателство и практика по работа чрез агенции за временна заетост.

□ Но вие сам твърдите, че тази атипична форма на работа дава възможност да се появят на пазара на труда младежи, хора с ниско образование и квалификация, кандидат-пенсионери...

- Независимо от горното КНСБ е готова да възприеме идеите за създаване на правна уредба в тази посока, но като се изхожда единствено от интересите на работниците и служителите и традициите в българското трудово законодателство и практика.

Ето защо в отговор на предложения ни законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда предлагаме конкретен вариант за законодателни промени, опрян на нашите виждания за възможно допустими граници, в които да се разпростри този вид атипично трудово правоотношение. Преди всичко обаче трябва да се потърси систематичност при уреждане на въпроса, като съвкупно и едновременно се разгледат необходимите законодателни промени в няколко закона: Кодекса на труда, Закона за насърчаване на заетостта, този за здравословни и безопасни условия на труд, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване. Към настоящия момент такъв комплексен подход не е предложен от МТСП. Възприемането на ограничителни мерки е наложително, тъй като българският пазар на труда не дава необходимата сигурност за работниците и са възможни ексцесии при упражняване правото на труд при специфичното тройно трудово правоотношение. В законопроекта е възприет оспорваният от нас вариант, при който трудът ще се полага при работодателя-ползвател, а възнаграждението, респ. осигуровките, ще се изплащат/дължат от работодателя-посредник. Точно обратното предлагаме ние, отчитайки логиката на процеса труд-възнаграждение. Този, който се е възползвал от труда, той трябва да плати възнаграждението, респ. осигурителните вноски.

Има още много изменения и допълнения, с които КНСБ не може да се съгласи, но ще подчертаем, че общото ни впечатление от законопроекта е, че той е изцяло съобразен с претенциите и изискванията на работодателите. Предложенията и очакванията ни за развитието на работата в комисията не дават основание за оптимизъм. По-скоро обратното е вярно.

Едва ли хората на труда ще приемат с одобрение онова, което се замисля. В огромната си част те дори и не предполагат за предлаганите промени и техните последици.

Брюкселски безсъници

Българино, изплюй отровата си

Георги ГОТЕВ

Особена трепет ме обзема всеки път, когато наближи да се прибера в България за кратка лятна почивка. Чета, че КАТ въвежда ново изискване пешеходците да вдигат дясна ръка, когато искат да пресекат на пешеходна пътека. Чудесно е, че не искат да вдигаме крак. Двадесет и кусур години след прехода България си остана страна, в която КАТ си го изкарва на дисциплинираните шофьори, правейки се, че не вижда арогантните. Пешеходците всъщност тук изобщо не са интересни, те винаги са били в категорията социалнослаби. Вчера моя колежка белгийка ми разказа, че най-силният й спомен от България е, че когато видят пешеходец да тръгва по пешеходната пътека, в тази страна автомобилистите ускоряват, вместо да спрат. Белгийска гледна точка, ние, българчетата не се чудим чак толкова.

Друго нещо, с което обаче и аз ще трябва да се примиря през краткия си престой в България, е, че мобилните телефонни разговори в тази страна са най-скъпите в Европа и може би в света. Понеже сме най-бедната страна в ЕС, сигурно има логика да плащаме най-много. У нас послушните медиите не критикуват мобилните оператори, които естествено са им рекламодатели. По катаджийски модел, Комисията за регулиране на съобщенията се старае да угоди на телекомите, а не на клиентите. Изобщо у нас всичко е точно като в ЕС, само че наопаки.

Бившата народна република сега е територия на монополисти и на картели. Не случайно у нас са най-скъпите цени на олио, картофи, захар, мляко, брашно, ориз, макарони - сравнявам с Белгия и още няколко големи западни страни, които посещавам редовно. Не съм изненадан от конфликта с "Лукойл", който се развива по мутренски сценарий, в който двама бабаити си ги мерят, за сметка на пазара и на потребителя.

Понеже казах нещо вулгарно и тутакси се извиних, продължавам. Ако човек има малки деца, много е трудно в България да ги опази от порно и всякаква помия, която се излива по кабела. Точната цел на това облъчване е да изврати младите и да ошашава старите. Чужденци са ми разказвали колко са били шокирани в България, когато се приберат в хотелската стая след вечеря в ресторанта и сварят невръстните си деца да гледат по телевизора вместо Дисни ченъл голи каки. Във всички европейски страни подобни розови "екстри" са възможни само ако притежателът на кредитна карта, който задължително е пълнолетен, лично разпорежи. Също така по кабела на запад порно няма. Такава услуга се договаря с нарочни абонати и се осъществява чрез декодери. Зрителите на този жанр са малка част от населението, не като у нас. Абе ние май сме порнографска република България. Затова туристите с деца не искат повече да чуят за тази дестинация.

Но според тиражни вестници е много хубаво, че ставаме център за купонджийски туризъм. Нищо, че пияни от евтин алкохол млади западни туристи се дават като мухи в Черното море. Без да съм голям специалист, допускам, че тук не става дума за бизнес пробив, а за специализирането ни в една ниша на туристическия бизнес, от която всички други бягат.

Но изнежената ми брюкселска душа най-много се стряска от злостата, натрупана у българите. Тя ме е застигнала и мен, като всеки друг, по различен начин, винаги оригинален и неочакван. Българската злоба не е от вчера, от малък съм се чудил защо левскарите толкова силно мразят цесекарите и обратно. В последните години българската злоба си е изградила царство в интернет форумите. Никъде по света няма толкова много безделници във форумите, колкото у нас. Защо ли? Чета, че има партии, които плащат средна работна заплата на форумци, да хвалят едни и да плюят други. Може би затова за някои ББ изглежда силен. Аз пък мисля, че се създава изкривена представа за съотношението на силите. Интернет форумите заслужават вниманието на добри психиатри като д-р Тони Филипов. Той обаче, уви, се е специализирал в областта на медиите, която впрочем определено има нужда от подобен проникновен анализатор. За негово сведение, чета го с удоволствие. Винаги ми е било тъжно, когато някой в България прави нещо хубаво, а всички се правят, че не го забелязват. Аз забелязвам д-р Тони Филипов много отчетливо.

Нямам никакви особени планове за почивката. Но с удоволствие подарявам идеята си българинът да изплюе отровата си на някое символично място, с пожелание да стане по-добър. Давам си сметка за слабите страни на инициативата - добрите хора ще искат да се изплюят, лошите ще се правят, че не ги засяга, даже ще изтъкват, че плуенето е неприлично. То е като искането на прошка - прошка искат добрите хора, другите не си цапат ръцете, те си имат мутри за тази работа.

Братя българи, плюйте, където искате, ама недейте да плюете в морето, да не прелее и да не хвана пришки като се топна в него.

На фокус

Дозирана (дез)информираност

Арх. Христо ГЕНЧЕВ

На 19 и 20 юли в. “Труд” и в. “24 часа” поместиха по две страници информация за днешното строителство в Ларгото върху запазеното от антична Сердика. Тази информация е по същество отговор (опровержение) на обществените (вкл. и моята) критики на преднамерения хаос, който цари там, в активността на археолози, проектанти и строители (накратко АПС - втръсна ми да им назовавам имената, те мълчат енигматично). Хаос е, защото се строи още от 2009 г. без одобрени архитектурни планове, без задължителния за резервата “Сердика-Средец” предварително изработен археологичен кадастър. В този строителен кипнеж вътре в резервата АПС разкриват (отдавна, отпреди половин век всеизвестни!) неща, оставят се да бъдат изненадани(!), променят (в ход!) своите проекти. Тези промени в крачка, които всъщност са плод на професионално и процедурно прегрешение, АПС представят като доказателство за своята културна отзивчивост.

Така през мощната каменна настилка на Via Principalis са излети през април-май (вж. снимка 1) дълбоки стоманобетонни пилоти. Пак тогава стотици квадратни метри от нея биват изгребани от строителите (сн.2), за да отстъпят място за “пасаж с магазини” (според премиера Бойко Борисов) или за “подземен музей” (според кметската Йорданка Фандъкова), или за нещо трето, за което знаем само, че “...не са магазини” (според гл. арх. Петър Диков). Каквото и да е, то излъчва чара на физкултурен салон, насред... “Помпей”, каквато е подземна София за Константин Иречек, 1879 г.

На зададения въпрос “Пее ли се бетон върху Via Principalis” (в. “24 часа”, 20 юли т.г.) отговорът на зам.-министър Тодор Чобанов е: “Не е вярно, че се излива бетон върху находките.” Делови отговор, без подробности. Точно върху Старината не се лее - което щеше да е по-добрият вариант, тъй като бетонът би бил отстранен. Бетон се лее на мястото на унищожената старина. Още повече, когато се лее бетон на сяло, както е при стоманобетонните пилоти.

От дискусия с опонентите на описаната разрушителна и антикултурна практика бяга Общината, макар и гл. арх. Петър Диков да призова професионалната колегия на разговор и посещение на Старината (“Неделя 150”, 17 юли т.г.). Всъщност практиката е обратната.

В течение на няколко после-

Поглед към строителен блок 3. Заради него, както и заради предхождащите го блокове 2 и 1 настилка на Via Principalis е разсечена по дължината си

Прикованата Старина. Стоманобетоновите стволоче, набити насред настилка на Via Principalis. Те са 20 на брой

дователни дни, от 19 до 21 юли, пред медиите застанаха премиерът Бойко Борисов (оставил се да бъде убеден, че помага на “най-хубавата метростанция”) и министър Вежди Рашидов, приемащ съвети само ако сам си ги поиска. Всеки от двамата си тежи на мястото, но защо явяват позиция и по проблем, за чието съществуване допреди две години не са и подозирали. Днес те знаят само това, за което са били (избирателно) информирани от едната (и то институционалната) страна в спора.

Неизреченото внушение на описаните появи е, че дори АПС

да са недооценили мощта и присъствието на Via Principalis, не бивало да поставяме под съмнение доброто им намерение. Темпото на работа правело неизбежни колатералните щети. Но какъде са се разбързали? До 2019 г., когато София (евентуално) може да стане културна столица на Европа, има достатъчно време. Как се формулират, разпространяват и защитават подобни внушения нашироко всред обществеността и нагоре по управленската йерархия?

Как става това? Да погледнем схемата на “Метрополитен” ЕАД, публикувана в “Труд” и “24

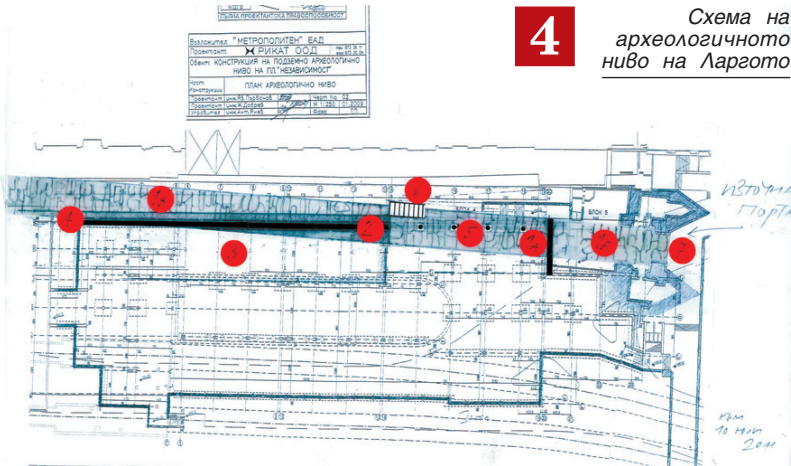

Схема на археологичното ниво на Ларгото

- Легенда:**
- Останали читави (а. разкрити, б. частично възстановени или в. още скрити-запазени под земята) части на Via Principalis, главната улица на Сердика.
 - Изгребана част, дълга около 100 м, от Via Principalis.
 - Пространство за музей, магазини или нещо, чието предназначение засега остава неизвестно.
 - Подпорна стена от стоманобетон, налят през април/май т.г.
 - Изливни стоманобетонни пилоти, работени на сяло през април т.г. и пробии настилка на Via Principalis.
 - Стълба, която свързва Западната порта и принадлежащите и 38 м новоразкрита част от Via Principalis с тротоара пред ЦУМ. Същата стълба запечатва неизгребаната, но налична настилка на северната побовина от Via Principalis.
 - Западната порта и 18 м от Via Principalis, спасени още в 1969 г. за сметка на удължаването на пусковите срокове на строителството от 6 на 22 месеца. 52 години по-късно София разреши да бъде наполовина изгребана 100 м отсечка от Via Principalis

часа” съответно на 19 и 20 юли. На схемата (сн.3) са показани тротоарите и уличните настилки, лампиони и зеленина на Ларгото. Посочената в схемата косо разположена декоративна настилка от модерна керамика трябва да ни помогне да си представим къде е преминавала доскоро (макар и в земята) главната улица на Сердика Via Principalis. Описаната информация е дозирана, защото схемата крие най-същественото. То е за ставащото на 5 метра по-ниско, на т.нар.

археологическо равнище. Там картината става обезпокояваща. Поради това “Метрополитен” ЕАД не е представил схема за подземното равнище. Най-едно тя би трябвало да изглежда така, както е на (сн.4). От съпоставянето на двете схеми става ясно, че докато долу рушат главните свидетелства на двухилядолетната история на града ни, горе възкресяват спомена за тях. Шизофренно поведение или пренебрежение спрямо историята и културата на София!

Така изглеждаше вчера по обяд все още “запазената” половина на Via Principalis

Схема на партнерното ниво на Ларгото, публикувана в “24 часа”

Култура

очаквайте

Художествените послания на младия творец Чавдар Чакъров

„Видеохолика“ за четвърти път във Варна

Ким Хеежоо (Южна Корея/САЩ), „Парамнезия“

М

еждународният видео арт фестивал „Видеохолика 2011“ ще се състои за четвърта поредна година, от 5 до 12 август, във Варна, научи ДУМА от Павлина Младенова.

Тазгодишната „Видеохолика“ отново е богата на видеопроекции, презентации и изложби, показващи световния видео арт. Основната програма ще бъде представена в поредица от вечерни видео арт проекции, на обособени отделни селекции на географски принцип, в открити пространства във Варна, сред които традиционно са вътрешният двор на Археологическия музей, амфитеатърът зад Варненския куклен театър и Музикално кафе „Look“. „Видеохолика“ гостува на две новооткрити пространст-

ва във Варна - Римски терми и Културен дом „Хармония“.

Специален гост на фестивала ще бъде американският галерист и куратор Кон Дренан (Далас, САЩ), който освен в качеството си на председател на международното жури на „Видеохолика 2011“ ще изнесе и лекция за дейността си като куратор в Северна Америка и Европа. Лекцията е на 11 август във Варненската градска галерия от 16 ч.

Видео инсталацията Fresh на художничката Аделина Попнеделева, с награда от 18-ия Фестивал на българското документално и анимационно кино „Златен ритон“, ще представи галерия „Буларт“ на 6 август от 18 ч. Четирите видеа на Fresh разказват чрез портрета на

Международният фестивал отново е богат на филмови проекции, премиери и изложби

младия герой какво се случва в България през 20-те г. преход. Изложбата на А. Попнеделева е в рамките на новата инициатива на „Видеохолика“ да представя първопроходците в българския видео арт.

Паралелно с вечерните проекции в галерия „Архис“ ще бъдат показани още документален филм за италианския филмов режисьор Микеланджело Антониони „Китай е далече“ на режисьора Лиу Хайпинг (Китай), проектът „Око на Оодак - създаване и представяне на поетични образи“, с лектори Флориан Давин, Изабел Хенрион и Симон Гьоше (Рен, Франция), както и видеоселекции, предоставени любезно от Атинския видео арт фестивал (Атина, Гърция), Фестивал за филмово и изпълнителско изкуство „Еспресиони“ (Милано, Италия) и KIMUAK - баски късометражни филми (Сан Себастиан, Испания). По време на видеофестивала, фотографска изложба на млади автори ще открие Галерия 8 на 10 август от 18 ч.

Основен спомоществател на „Видеохолика 2011“ е Affect Media - Варна.

Валентина Корчакова и Марио Николов закриват музикалния фест в Балчик

Музикалният фестивал Balchik Classic Days (Дни на класиката в Балчик) очарова с именити артисти от цял свят. За втора поредна година публика от различни възрасти и националности има удоволствието да се наслади на уникални изпълнители, благодарение на талантливия музикален директор на фестивала маестро Мартин Пантелеев и организаторите на летния фест.

В заключителния гала кон-

церт на 6 август от 19.30 ч. специални гости са звездите на Националния музикален театър Валентина Корчакова и Марио Николов, които ще представят шедеври от оперната, оперната и мюзикълната класика. Удоволствие да споделят сцената с именитите ни артисти ще имат талантливите „Spirit Ensemble“ - Русалина Мочукова, Иво Йорданов, Петя Миролескова, Диана Чопева, Марио Атанасов, Борис Радилов.

Марио Николов и Валентина Корчакова ще изпълнят част от коронните си партии, шедеври от „Прилепът“, „Графиня Марица“, „Джудита“, „Веселата вдовица“ и други. Двата солисти са желани гости на оперните и оперните сцени в България и чужбина. Носители са на най-високото отличие за музикални постижения у нас, наградата „Кристална лира“. Изпълненията им в юбилейната гала на европейските оперетни артисти в Букурещ в началото на музикалния сезон взриви не само многобройната публика, но и всички участващи европейски творци.

Още за програмата на фестивала и лятната гала на 6 август, може да видите на: <http://www.balchikclassicrodays.com/>, научи ДУМА от „АМЦ продакшън“.

60 творби на китайски художници в Банско

Николая ИВАНОВА

Изложба на абсолвенти от висшите художествени училища на Китай ще бъде показана в Банско. Организаторите на събитието са курортната община и китайското посолство в България. Експозицията ще бъде официално открита в 17 ч. на 5 август в Торжествената зала на Народно читалище „Никола Вапцаров“ - Банско. Ценителите на изкуството ще могат да се насладят на 60-те най-добри картини - маслена живопис, на млади китайски художници, които ще изиграят водеща роля в развитието на съвременната живопис в Китай.

Поморие подари на „Мери бойс бенд“ букет от слънчогледи

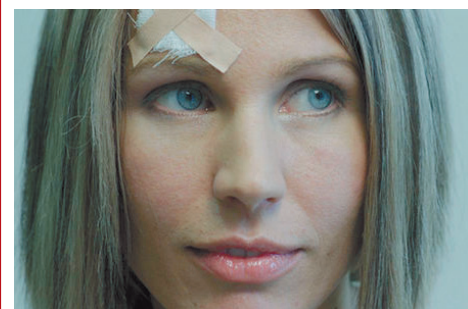
„Мери бойс бенд“ изнесоха запомнящ се концерт в Поморие. Площадът на града беше препълнен с публика, която пъ и танцува под звуците на най-големите им хитове. Музикантите изпълниха и песните от най-новия си албум „Дългият път към дома“. Още при първите звуци от сингъла „Слънчогледите“ на сцената се качи момиче, което подари на Мери уникален букет от слънчогледи и видимо разчуства вокалистката. Концертът на „Мери бойс бенд“ събра в Поморие техни приятели - артисти, художници и музиканти, сред които звездите на Националния музикален театър - Марио Николов, Валентина Корчакова - Миролескова и Пеню Пирозов.

През август предстоят още два морски концерта на групата - на 19-и (петък) от 20 ч. на Амфитеатъра в Созопол и на 21-и (неделя) от 20 ч. на „Охлюва“ в Бургас. Албумът „Дългият път към дома“ може да се намери на музикалния пазар и на Алеята на книгата до сцена „Охлюва“ в Бургас.

www.duma.bg

кратки

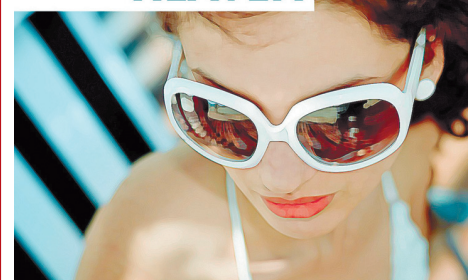
„Лора...“ в Дома на киното

Новият български игрален филм „Лора от сутрин до вечер“ - реж. Димитър Коцев-Шошо, по едноименния му роман, ще бъде прожектиран в Дома на киното днес от 17 ч. Участват Милена Николова-Миленица, Христо Петков, Димо Алексиев, Ива Гочева.

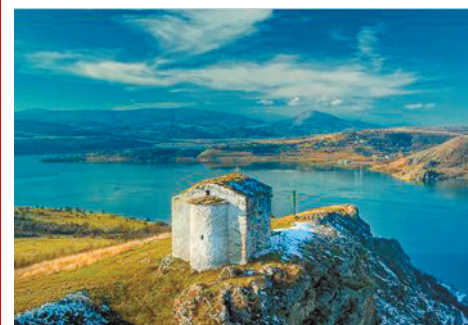
Гръцките поп хитове на лято 2011

GREEK SUMMER HEAVEN

Компилацията „Greek Summer Heaven“, която излиза на нашия музикален пазар от „Вирджиния рекърс“, включва два от денс хитовете на сезона, които са на челни позиции в българските радиокласации - „Break me“ на Нико, познат с хита на лятото „Last Summer“ и „Missing You“ на Матиас. Най-актуалните парчета от гръцката поп сцена, издадени от един от най-проспериращите и амбициозни гръцки лейбъли - „Heaven Music“, съдържа най-горещите хитове, които ни пренасят в атмосферата на лято, плажове, настроение и парти с марката „Гърция“ и които вече превзеха и нашия музикален ефир. В първото издание на компилацията е избрано всичко най-добро от ефира на южната ни съседка в момента - 18 нови песни на най-големите имена. Проектът съдържа още парчета на Деспина Вангу и Йоргос Мазонакис, Ели Кокину и много други водещи звезди.

Панорамни снимки от България и света

От гръцки понятието панорама означава „виждам всичко“. Оттам произлиза и наименованието на панорамните снимки, които запечатват образи с много голям ъгъл на обхват. В експозицията, разположена във Варненската галерия „Актив арт“, са включени 22 фотографии от България и света на 15 български автори. Кадрите са подбрани от 310 общо получени фотографии от първия Национален конкурс за панорамна снимка. Снимките са разпечатани на висококачествена технология от Pixel Plus в панорамен формат - 90/30 см. Изложбата ще остане в галерията до края на седмицата.

□ Култура

Пътешествие към света на естетизираната еротика

Бойка Велкова и Стефан Спасов репетират в театър „Възраждане“ пиесата на Дейвид Хеър „Синята стая“

Общински театър „Възраждане“ се готви, както ДУМА писа, за предстоящото си представяне на Празниците на изкуствата „Аполония“, където ще гостува с три от най-хитовите си постановки. В същото време в театъра вече се репетира първата премиера за следващия сезон - „Синята стая“ от Дейвид Хеър. Режисьорка е Ани Васева, драматургията е на Антоанета Симеонова, костюмографка е Майтия Цибулка, художник - Станимир Генов. В ролите ще видим една емблематична напоследък сценична двойка - Бойка Велкова и Стефан Спасов. Представлението се осъществява от фондация „Божура арт“ с финансовата подкрепа на програма „Култура“ към Столичната община и със съдействието на Столичната библиотека, научи ДУМА от Емил Добрев.

„Синята стая“ на Дейвид Хеър е интерпретация на пиесата „Хоровод“ от Артур Шницлер. Както и оригиналният текст, така и версията на Хеър представя поредица от кратки сексуални срещи между различни двойки. Докато обаче пиесата на Шницлер предизвиква бум от скандали, свързани с полиция, забрани и обществено възмущение, „Синята стая“ безболезнено се превръща в хит на Бродуей. Пренасяйки сюжета във време, в което сексът не е табу, а едно от най-експлоатираните средства за реклама, продажба, маркетинг и т.н., Хеър превръща взривоопасния, разобличите-

Бойка Велкова и Стефан Спасов в спектакъла „Здравей, обичам те“

лен сюжет в разказ за разминаването, неосъществяването и лицемерието в интимните взаимоотношения.

Постановката „Синята стая“ в театър „Възраждане“ ще потопи разказа в една хлъзгава и неясна територия, по-близка до сънищата, които Шницлер педантично е описвал в дневниците си, отколкото до „реалистичната“ съвременна среда. Според Хеър „същественият обект на интерес за Шницлер е разрывът между това, което си представяме, това, което помним, и това, което в действителност ни се е случило“. Приемайки това предложение, екипът на постановката се впуска в пътешествие към света на естетизираната еротика. Пътешествие, което се движи по ръба между смешното и трагичното.

Бойка Велкова е играла едни от най-интересните женски роли в световната драматургия (като например ключовите женски образи в драматургията на Чехов - Елена Андреевна във „Вуйчо Ваньо“, Аркадина в „Чайка“ и Олга в „Три сестри“). Бойка е отличена с множество награди за своята работа. Работила е с

режисьори като Стоян Камбарев, Крикор Азарян, Явор Гърдев и др. В момента е актриса в Народния театър.

Стефан Спасов е актьор на свободна практика. Играл е в пиесите „Абсолютента“ от Тери Джонсън, „Кой се страхува от Вирджиния Улф“ от Едуард Олби, „Лейтенантът от Инишмор, или смъртта на котката“ от Мартин МакДона и др. Една от множеството му успешни роли е тази в „На чисто“ от Нийл Лабют, където си партнира с Бойка Велкова.

Ани Васева е режисьорка и авторка на свободна практика. Сред последните й проекти са постановките „Пиеса за умиране“ (The Fridge, София 2011), „С“ (Червената къща, София 2010), радиопиесата „Болен“ (съвместна работа с Асен Аврамов, продукция на Радиотеатъра към БНР) и др.

Антоанета Симеонова е театроведка и драматуржка, която развива специфичната и рядка за българския театър „режисура на текста“. Макар и името й често да остава скрито, тя стои зад работата върху диалога и словото в множество български спектакли. Един от последните постановки, върху които работи, е представлението „Кралицата майка“ от Марио Сантанели, постановка на Валентин Ганев.

Майтия Цибулка е модна дизайнерка, която живее и работи в Сантяго, Чили. Нейни работи присъстват едновременно на алтернативната модна сцена и на официалните форуми. Майтия Цибулка има собствена марка дрехи и се занимава и с дизайна на костюми за театрални, танцови и кинопродукции.

Станимир Генов е художник, който не се задоволява само с една форма - той работи с обекти от различни материали, с видео, прави инсталации, платна и пр. Има зад гърба си множество самостоятелни и участия в групови изложби, награди и участия в международни форуми.

Екоизложба, филмови прожекции и занимания за деца в Експо Баня София

Екоизложба, посветена на природата и опазването на околната среда, съпътстваща филмова програма и занимания за деца се провеждат до края на август в Експо Баня София, изложбен център на Рока България. Тя е организирана от Програмата за малки проекти на Глобалния екологичен фонд и представя проекти в сферата на опазване на биоразнообразието, опазване на земите и почвите и използването на възобновяеми енергийни източници.

Тя показва добрите практики в сферата на опазването на околната среда и устойчивото развитие, създадени с финансовата подкрепа на Програмата за малки проекти на Глобалния екологичен фонд. На 39 пана, в снимки и текст, са представени част от съфинансираните български проекти, насочени към опазване на биоразнообразието, опазване на земите и почвите и използването на възобновяеми енергийни източници. Представени са проекти от цялата страна, вече реализирани или в етап на развитие, на който са постигнати реални резултати.

Изложбата ще бъде подкрепена и от прожекции на филми на екотематика, свързани с част от проектите. От 8 до 12 август включително, посетителите на Експо Баня София могат да видят серия документални филми - „По пътя на кафявата мечка“, „Беглика - има ли такова биле?“, „Лига Биомаса“, „Спасителен център за диви животни“, „Природозащитен център Източни Родопи“, „Узана поляна фест 2011“.

Организаторите и домакините на изложбата са помислили и за най-малките посетители. В края на месеца, от 22 до 27 август, те могат да се включат в забавни игри и викторини и да научат повече за природата. Една от изненадите за най-малките ще бъде играта „Блатен пъзел“, организирана от Сдружение за дива природа „Балкани“.

Книга, написана с неоправена любов

Доц. д-р Гале ХРИСТОВ

Един от най-известните краеведи в Кюстендилска област - Стоян Танев, е написал нова книга, посветена на родното му село Долна Козница. Не мога да съм напълно безпристрастен към това, защото съм роден в съседното село Блато и с долнокозничани заедно пасехме воловете и овцете в „Кръшлата“, а в село Мърводол учихме в прогимназията.

Изследването на Стоян Танев „Долна Козница“ (отпечатана в печатница „Графикс ООД-Кюстендил, с управител Антон Хранов“) е в обем от 144 страници и съдържа шест раздела - „Обща природогеографска характеристика“, „История, население и административно управление“, „Социално-икономическа и духовна характеристика“, „Културно-историческо наследство“, „Предания, житейски и ловни истории“ и „Речник на местни диалектни думи“.

Стоян Танев прави точна характеристика на природните и географските условия, като обръща особено внимание на каменните гъби „Грънчар“ - едно изключително творение на природата, на пещерата в местността Гълъбника, на неповторимия червен божур и Защитената зона за птици „Долна Козница“. Подробно са разгледани историята, населението и административното устройство. Посочени са легендите за името на селото и „Козница хан“. Описани са махалите, родовете и семействата и откъде са дошли. Проследено е административното управление на селото от далечната 1883 г. до наши дни и са посочени имената на хората, които най-много са допринесли за развитието на населеното място. Направени са задълбочени социално-икономическа и духовна характеристика. Вниманието е средоточено върху зърнопроизводството, плодотворното овцевъдството, чието развитие е свързано с необходимостта от прехранването на жителите на селото.

Разгледана е дейността на Кредитната кооперация „Прогрес“, създаването и утвърждаването на ТКЗС, водоснабдяването, здравното, пощенското и телефонното обслужване. Посочена е дейността на жителите за изграждане с доброволен труд на нова сграда на училището и читалището и ролята им за духовното развитие на селото. Авторът проследява богатото културно-историческо наследство на селото. Селище е регистрирано още в каменно-медната епоха (V-IV хил. пр. Хр). През 2009 г. е извадена каменна плоча „Степа“, а античното светилище е регистрирано в Археологическата карта на България. Особен интерес представлява разказаното за бита, отделните обреди и обичаи, свързани с раждането, сватбите, погребенията и празниците. С много чувство за хумор Стоян Танев е разказал за житейките и ловните истории. Не може човек да не съчувства на Стойне Гиздав, който не могъл да стане и излезе от долината, защото ментата била виновна...

Речникът, който съдържа 440 местни диалектни думи, е изключително полезен, защото без него много от помладите читатели на книгата биха се затруднили при четенето на някои от житейските и ловните истории.

Прочел съм много истории на селища в страната. Това, което разказва Стоян Танев за своето родно село Долна Козница, е сред най-добрите. Книгата е написана с много голяма любов към родното му село, с дълбоко познаване на неговата история и проблеми и високо чувство за хумор. С интерес очаквам завършването на петата му книга „Пиперков чифлик - минало, настояще и бъдеще“, в което живее от 1975 г.

СНИМКА ПРЕСФОТО/БТА

Деца от театралното студио към читалище „Христо Ботев“ във Вършец представиха драматизация на пиесата „Червената шапчица“. Малките актьори се превъплътиха убедително в героите и заслужиха аплодисментите на публиката. Пиесата бе част от честванията на празника на минералната вода, курорта и балкана

СКАНДИ

ИГРОСЛОВИЦА

АВТОРИ НА КОМЕДИИ

МУЗИКАЛЕН ТВОРЕЦ

УРЕДИ, ОПРЕДЕЛЯЩИ МУЗИКАЛНОТО ТЕМПО

ДОЛ

НАУЧНИ СТЕПЕНИ

ХОТЕЛСКИ КОМПЛЕКС В СТРАНДЖА

ФРЕНСКА КИНОАРТИСТКА

МАЛКОТО НА ОВЦА

ВОЙНА /СТАРИНО-СЛАВ./

ПОТВЪРЖДЕНИЕ

ЗНАМЕ

КОРЕЙСКИ АВТОМОБИЛИ

ПРАБЪЛГАРСКИ РОД

ПОДКВАСА

ПРЕДИШНОТО ИМЕ НА ГР.КРЕСНА

БЪЛГАРСКА ФИРМА ЗА КОЗМЕТИЧНИ СТОКИ

ЧИСЛО

ПЬЕСА ОТ А.ШНИЦЛЕР

ЛИТЕРАТУРЕН КРАЙ /МН.Ч./

ТОВА, КОЕТО СЕ ЯДЕ И ПИЕ /МН.Ч./

СРЕДНОВЕК. РЕЛИГИОЗНИ СЕКТАНТИ У НАС

ЛЕГЕНДАРЕН АМЕРИКАНСКИ БОКСЬОР

БИВШ РУМЪНСКИ ФУТБОЛИСТ, ИГРАЛ И В ИСПАНИЯ

ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕ

МАГАЗИН ЗА ЛЕКАРСТВА

ГЕРМАНСКИ ВОЕНАЧАЛНИК В РИМСКАТА ИМПЕРИЯ

РАВЕНСТВО НА УДАРЕНИЯТА В СТИХОТВОРНИТЕ РЕДОВЕ

ПРИДВОРЕН РУСКИ ПЕВЕЦ

СТО ЛЕВА /РАЗГ./

РЕКА В КОЛУМБИЯ

ПОНЯТИЯ В ГЕОМЕТРИЯТА

ОВЪРЗВАНИЯ, ЗАПЛИТАНИЯ

ВТОРИЯТ РУСКИ КОСМОНАВТ

ХОЛАНДСКИ АРХИТЕКТ

АД

МАЙКАТА НА ТЕЗЕЙ /ГРЪЦ.МИТ./

БЪЛГАРСКО-ТУРСКИ ВЕСТНИК

ИМЕНАТА НА ШЕФЪТ НА СТОЛИЧНАТА ПОЖАРНА

СТАРИ РУСКИ САМОЛЕТИ

ГРУЗИНСКИ ЕЗИКОВЕД

БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛИСТ, №1 В СВЕТА ЗА 1994 Г.

МЕТАЛНИ ЛИСТИ

РУСКА ХАРМОНИКА

УЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ В НИЖНИ НОВГОРОД, РУСИЯ /СЪКР./

СТИХОТВОРЕНИЕ ОТ П.ВИНС

ОТБРАНА ЧАСТ ОТ ОБЩЕСТВОТО

ВЕЛМОЖА СРЕД БОГОМИЛИТЕ У НАС

КУРОРТ В ШВЕЙЦАРИЯ

ИГЛОЛИСТНО ДЪРВО

РУСКА ФИНАНСИСТКА И ОБЩЕСТВЕНИЧКА

КВАРТАЛ НА ГРАНТОНОВО

ДРЕВНО САРМАТСКО ПЛЕМЕ

ПЕСЕН НА Л.ИВАНОВА

СРЪБСКИ ПОПФОЛК-ПЕВЕЦ

ХОТЕЛ В БАНСКО

ФРЕНСКИ ИСТОРИК

АЛКОХОЛНО ПИТИЕ

БЪЛГАРСКИ ПИАНИСТ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11									
12					13				

ОТВЕСНО НАПИШЕТЕ ПЕТБУКВЕНИ ДУМИ СЪС СЛЕДНОТО ЗНАЧЕНИЕ:

1. Граничен град между Чехия и Германия. 2.Писта за състезания от „Формула 1“, разположена край едноименен град в Италия. 3.Немски живописец и график. 4. Древногръцки цар на Ликия, баща на Стенобоя. 5. Отделни части от автомобилно и мотоциклетно състезание. 6. Платежно нареждане до обслужващ клон на банка. 7. Кафяво вещество, образувано при въздействие на кислород, влага и въглероден двуокис върху железни предмети. 8. Български рали-пилот. 9. Бивш италиански тим от „Формула 1“. 10. Държава в Близкия Изток.

ПРИ ПРАВИЛНО РЕШЕНИЕ ЩЕ ПОЛУЧИТЕ ВОДОРАВНО:

1. Двете имена на френски рали пилот. 11. Българска строителна фирма. 12. Дълги и тесни впрегатни шейни при ескимосите. 13. Виг конски ход, по-бавен от тръс.

РЕЧНИК: Дечин, Дюрер, Иобат.

СРИЧКОВА КРЪСТОСЛОВИЦА

1	2	3			4
	5			6	
7			8		
		9			
10	11				
12			13		14
		15			
16	17			18	
	19		20		
21			22		

ВОДОРАВНО:

1. Екзотични екскурзии в Африка . 5. Древногръцки писател - сатирик. 6. Японски танц. 7. Вулканичен минерал. 8. Остри скали. 9. Огромен стадион в Бразилия. 10. Двигатели. 12. Долчина. 13. Американски треньор по тенис. 15. Господстващ стил в облеклото. 16. Луксозни файтони. 18. Река в Албания. 19. Част от компютър. 21. Съзвучие в стихотворение. 22. Род луковично растение.

ОТВЕСНО:

2. Възпаление на гърлото /мед./. 3. Наш вокален дует. 4. Кръгъл сладкиш. 6. Имената на френска киноактриса - “Хляб и шоколад”. 7. Състезателка по автомоделизъм. 8. Италианска поппевица. 9. Френски невропатолог. 11. Филипински шахматист. 13. Река в Италия. 14. Изнасяне на концерти по време на турне. 15. Подбуди, причини. 17. Популярност. 18. Зрелостни изпити. 20. Героиня в чешкия филм “Сламената шапка”.

РЕЧНИК: Ава, Анакон, Ане, Нерине, Ринтон, Фарингит.

СТОЯН СТОЯНОВ

РЕЧНИК: Абаев, Аид, Ароза, Елимова, “Заман”, Иолит, Меробана, “НААШ”.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ФИЛИП БОКОВ - РУЕН - ЛИНЕАЛИ - ТЕАТРИ - КАЛИНКА - ВОДКА - ДИМКА - КОМИТ - ДО - ТИПУА - БОКАЛ - ААВ - НУМ - ТОРИТ - ЕЛ - ВОТ - ОРСЕЛ - ОПАК - СЛАНА - АРОМАТ - КОСАТКА - АГ - САКО - АКАИ - КРАК - КАП - ДОЛАР - ПЕНТОД - ОК - РАР - ТИ - ООЛИТ - ЕДМ - ПЕРА - НОМЕР - КОЛОДА - СОНЕТ - ОРОР - АГАВА - ВИКО - ТОК - АМЕЛИ - СЕК - ОМОНИМ - СРЕДА - ТА - АКИНАК - ИКОНА - КРАН - СОЛ - СЛАБАК - АР - КАНАЛ - ИТАКА.
ОТВЕСНО: МИЛАДИНОВО - ОРДЕР - МАРА - ЛИЛИПУТ - САЛАМ - ОТОКАР - МИНИМУМ - САКАР - КРОНИН - ПЕНКА - ОЛТАР - ПО - КИН - АБАКА - ТРАКИ - ТЕЛА - МАСА - ОЛА - БОСНА - ПИРОГА - КОН - СКИ - КОРЕА - КЕ - АДАМС - ЛА - ВОКИЛ - АРНО - АВЕРИ - АВТОМАТ - АГАТОН - АЛЕКС - ЕДИЛ - ОР - КОЛОС - ИДОЛИ - ТРАКТ - ЕПОС - ДИМОВ - АНТ - УТА - АЛАМАК - ТЕНИС - АБА - ЧЕР - ДА - КАКАО - РЕКЕТ - АК - НИТОВЕ - ТОПКА - ТОКАЧКА.

Жив **м**
В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТО

Ками Пери бележи рекорди
в музикалната история

www.duma.bg

Странни хотели привличат туристи

Нощувката се превръща в приключение в бивш затвор и в Боунг 747-212В

Едни от най-причудливите хотели в света привличат хиляди туристи, които могат да си резервират стая там направо от интернет. Сайтът hotel.info предлага безплатна онлайн услуга, с която може да си изберат някое от най-странните места на планетата.

Ice Hotel в Канада, както подсказва името, е направен от 1500 тона сняг и 500 тона замръзнала вода. Това гарантира на клиентите, че няма да имат проблем със счупен климатик, защото сградата е естествено "хладна". В интериора на хотела има скулптури, барове и дори мебели, направени от замръзнала вода. А в ледения параклис стотици двойки ежегодно си казват заветното "да".

Хотел Jumbo Stay в Стокхолм предлага на клиентите си да се отпуснат без страх от летене, защото е разположен в Боинг 747-212В от 1976 г. Гостите отседат в 27 стаи, в които могат да нощуват без

задължителното разрешение за управление на самолет. Най-люксовият апартамент всъщност е пилотската кабина, в която обаче със сигурност никой няма да трепери при мисълта, че не чувства твърда почва под краката.

Jailhotel е разположен точно в центъра на историческия стар град Люцерн, Швейцария. Хотелът привлича туристи със специалната си атмосфера. Сградата е построена през 1862 г. и до 1998-а е била използвана като затвор. Ако порано грубите стени и студени решетки са били неприветливи, то сега гостите на хотела могат да се настанят в удобни стаи. Бившият офис на директора на затвора сега е най-люксовият апартамент, но по-голяма изтънченост струи от бившата библиотека на лишените от свобода. За онези, които искат да се почувстват като "затворници", хотелът предлага двойни, тройни или дори четворни стаи с

видеонаблюдение в стил Алкатраз. "Животинско" удоволствие може да се усети в 4-звездния хотел Anantara Golden Triangle Resort & Spa в Тайланд. Разположен в сърцето на екзотичната страна, той привлича туристи с най-девствените пейзажи. За любители на животни има малка изненада - в момент на скука

служителите им дават не котка, куче или хамстер, а истински слон, на който може дори да се качат и да го пояздят.

Добрата почивка в хотел не е задължително да бъде в луксозна стая или апартамент, казват служители, работещи на подобни екзотични места, където нощувката се превръща в приключение.

Румънската транс звезда Mr. Pit с парти у нас

Един от най-успешните румънски диджеи Mr. Pit ще излезе на сцената преди холандския транс гений Ferry Corsten, който пристига в България по покана на Loud Concerts. Ексклузивното мегалпарти ще се състои на 19 август на Саоа Beach, Слънчев Бряг. Сред най-големите хитове на румънската звезда, допринесли за международното му признание, са треките като "Isolarium", "Back for More" и "This Room Is Not Big Enough". Mr. Pit, чието истинско име е Adrian Ivan, успя да вмести партито на Ferry Corsten в натоварения си концертен график и ще подгрее феновете на качествен саунд преди сета на холандеца. Най-продуктивният диджей и продуцент от българската транс сцена - Veselin Tasev, също ще се включи в събитието и ще закрие партито.

С ток от жп релси се лекуват индонезийци

Индонезийци в западната част на остров Ява започнаха да практикуват особен начин за лечение на заболявания, с които традиционната медицина не е в състояние да се справи. Нов източник на лечебни сили според тях е електрическият ток, преминаващ през железопътните релси. Местната лечителка смята, че той може да пребори симптомите на диабет, повишен холестерол и високо кръвно налягане. Друго предимство на лечението според 50-годишната жена е, че лежането върху релсите е абсолютно безплатно и всеки, който желае, може да опита.

ЦИГАНКА ПОИСКА СИНЪТ И ДА СЕ КАЗВА ОРГАЗЪМ

Жена с ромски произход от с. Студено буче смя акушерския екип в многопрофилната болница в Монтана, като поиска да нарече новороденото си бебе Оргазъм, пише местен вестник. 18-годишната Павлина Асенова дала живот на първородния си син в малките часове на събота. Ражданетоминало нормално, но жената шокирала акушерките с избора на име.

"Оргазъм го пишете. Нямаме такова име в махалата", заявила ромката на сестрите.

Младата дама живеела в квартал "Кошарник" в Монтана и искала да впечатли съседите. Дори заявила, че името е одобрено и от съпруга ѝ. Въпреки настояването акушерките отказали да запишат бебето Оргазъм. "Защо? Означава хубаво нещо", заключила философски Павлинка. Мъжът ѝ, Бисер, се намесил и записал детето Димитър, на името на баща му.

Преди години друга ромка кръстила дъщеря си Кикимора. Майката смятала, че значи нещо хубаво, защото бившата ѝ шефка я наричала така.

Три български банди на главната сцена в Бургас

Силвия ШОПОВА

Вече са известни имената на българските участници в програмата на основната сцена на Spirit of Burgas 2011. Четвъртото издание на фестивала ще бъде открито с шоуто на Smallman, чиято музика е смесица от алтернатив, ембиънт и рок енергия, с китари, силен бас и космическа гайда. На сцената на 12 август ще се качат Цветан Наджийски (во-

кал и гайда), Иван Тодоров (китара), Стефан Пенев (бас) и Андон Тръпков (барабани).

P.I.F. ще забият през втората фестивална вечер в състав Димо Стоянов, Виктор Стамболов (китара, бек вокали), Павлин Бъчваров (клавир, бекинг вокали), Никола Джоков (барабани, бекинг вокали) и Стойко Милев (бас).

След 15-годишна пауза музикалната легенда от началото на 90-те Piromania се завръща, за да възкре-

си едни от най-високо оценените песни в българския независим рок, събрани в двата им албума Nothing (1994) и Ignored (1997). След като през пролетта т.г. направиха няколко клубни концерта, Петко Дренков (китари), Димитър Василев-Нурфи (вокал), Деян Драгиев-Даката (барабани) и Ники Сербезов (бас) ще изживеят голямото си завръщане на основната сцена на Spirit of Burgas във финалната трета вечер на фестивала.

ЛЕЙДИ ГАГА ОГЛАВИ КЛАСАЦИЯТА НА НАЙ-ДОБРИТЕ ВИДЕОКЛИПОВЕ

Видеото "Bad Romance" на Лейди Гага заема първо място в списъка на най-добрите клипове

за последното десетилетие, публикувани в сп. Billboard. Класацията обхваща продукциите на изпълнители през последните 30 години.

Топ-3 на видеоклиповете през 80-те:

1. Майкъл Джексън - "Thriller" (1983)
2. Мадона - "Like A Prayer" (1989)
3. Синди Лауър - "Girls Just Wanna Have Fun" (1983).

Лидери през 90-те са:

1. Бритни Спийрс - "Baby One More Time" (1998)
2. Майкъл Джексън и Дженет Джексън - "Scream" (1995)
3. Мадона - "Vogue" (1990).

Първото десетилетие на XXI век:

1. Лейди Гага - "Bad Romance" (2009)
2. Бритни Спийрс - "Toxic" (2004)
3. Panic! At The Disco - "I Write Sins Not Tragedies" (2006).

Манекенка настоява за огромна издръжка

Супермоделът Линда Еванджелиста иска рекордна издръжка от 46 000 долара на месец за 4-годишния си син от бащата на детето - френския милиардер Франсоа-Енри Пино. От New York Post коментират, че това може би е най-голямата подобна претенция в историята. Адвокатът на Еванджелиста казва, че исканата сума ще покрива разходите за бавачки, шофьори, охрана и др. Освен това манекенката иска допълнителни

7500 долара на година за почивка.

Франсоа-Енри Пино притежава Gucci, Yves St. Laurent, Bottega Veneta и др. Милиардерът е ценител на женската красота и е бракуван с актрисата Салма Хайек, с която имат 3-годишно дете. Състоянието на Пино се оценява на 11.5 млрд. долара.

Годината е 2180-а. Професор се обръща към асистента си:

- И така, каква е темата на вашата дисертация?

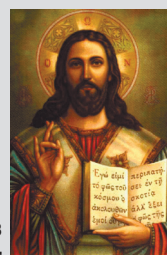
- Честност, достойнство и благородство като патология в психиката на хора, живели през XXI век.

ВЕСЕЛИН МАРИНОВ, естраден певец
ВЛАДИМИР ТОТЕВ-ВАЛДИ, музикант
ГЕОРГИ ТАБАКОВ, председател на Български икономически форум
ДЕЯН СТАТУЛОВ, кинокритик, сценарист
МАРИО ТАГАРИНСКИ, народен представител
НАТАЛИЯ АНГЕЛОВА, учредителка на клуба "Приятелите на ДУМА" в Ловеч
Проф. ОГНЯН САПАРЕВ, литературен критик, филолог
ТОМИСЛАВ РУСЕВ, спортен журналист
ЦВЕТЕЛИНА УЗУНОВА, журналистка

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

4

Св. Седем отроци в Ефес: Максимилиан, Иамвлих, Мартиниан, Йоан, Дионисий, Ексакустодиан (Константин) и Антонин († ок. 250). Св. преподобномъченица Евдокия (362-364)

Всички тези седем момци били деца на нежежите граждани в Ефес. Те живели по време на жестокото гонение против християните при император Деций. Вярващите хора били преследвани и арестувани. Много християни напуснали градовете и се криели по пещерите. Между тях били и седемте ефески момци: Максимилиан, Ексакустодиан, Ямвлих, Мартиниан, Дионисий, Антонин и Йоан. Те напуснали града и се поселили в пещера на планината Охлон, където чрез пост и молитва се готвели за предстоящия им подвиг. Като узнал за това, Деций заповядал да затрупат с камъни входа на пещерата. Двамата от придворните (Теодор и Руфим) тайно изповядвали Христовата вяра и турили пред камъните оловни плочки, на които написали имената на живо погребаните в пещерата седем момци.

Фалшиви магазини заливат Кунмай

Жители на Кунмай вече не се задоволяват с това да фалшифицират продукти, те направо фалшифицират фирмените магазини. Наскоро светът бе шокиран да види нелегитимна търговска площ, оформена като част от веригата Apple, изпитана до най-малкия детайл. Сред последните открития на западните медии бе и 4-етажен фалшив IKEA. Огромният магазин има интериор почти идентичен с този на скандинавската верига.

Shijingshan Amusement Park бе принуден да затвори, след като се оказа, че героите в него са същите като при Disney и други западни атракционни. Без сван китайците дори написали на входа "Disney е прекалено далеч, елате при нас".

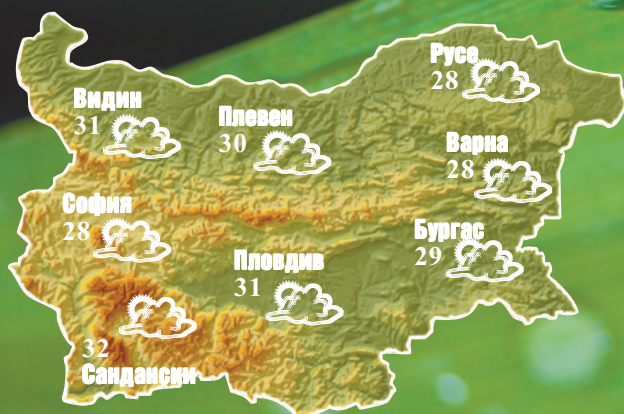
В град Кунмин пък два фалшиви магазина на Nike стоят един срещу друг. Имитация на McDonald's се намира в мол Нанджинг. Щом законът не позволява да пишат Starbucks, китайците пишат Bucksstar, но през 2006 г. оригиналът спечели дело срещу тази фалшива верига.

справочник

ВРЕМЕТО

Слънцето в София изгрява в 6 ч. и 21 мин. и залязва в 20 ч. и 42 мин. Продължителност на деня 14 ч. и 21 мин. Над цялата страна ще преобладава слънчево време. По-значителни ще бъдат увеличението на облачността в следобедните часове, когато на отделни места ще превали слаб дъжд. Вятърът в Източна България постепенно ще се ориентира от изток. Максималните температури слабо ще се повишат и ще бъдат между 28 и 33 градуса. През нощта срещу петък под влияние на приближаващ към страната ни студен атмосферен фронт в Западна България ще се развие мощна купесто-дъждовна облачност и ще има превалявания и гръмотевични бури.

Изгледи за

5
максимални
24°/29°

6
максимални
26°/31°

До края на седмицата ще остане слънчево и горещо, с температури от 29 до 34, в югозападните райони до 35 градуса. Повече купеста облачност ще има в часовете следобед, но краткотрайни валежи са възможни само над планинските райони на Западна България. Временни увеличения на облачността и на отделни места краткотрайни валежи ще има над Северна България, а в петък следобед - в западните и планинските райони.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

PR: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221; e-mail - reklama@duma.bg, **Експонат:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул. „Цариградско шосе“ 113а **Номератор** - 9752; **Дистрибутори:** ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1
БНТ

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.15 Жените с Марта Вачкова /п/

11.00 Здраве/п/
12.00 По света и у нас
12.30 Сен Тропе - /422 епизод/
13.40 Златният век - тв филм/11, последна серия/
14.45 Япония днес
15.05 Симба - цар Лъв - анимационен филм
15.30 Бетон - документален филм на режисьора Николай Василев/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 В час ли си: Моето училище/п/
16.35 Приказки за физиката
17.00 Дързост и красота - тв филм /2790 епизод/
17.45 Малки истории/п/
18.00 По света и у нас
18.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Бързо, лесно, вкусно - /п/
18.55 Индия - любовна история - тв филм /128 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.50 БНТ такси/п/
21.00 Спортни новини
21.10 Спешно отделение - тв филм /16 епизод/
22.00 Светът на живо: Пътят на Марк - външнополитическо предаване/п/
22.30 Икономически новини
23.00 Денят и приятели - късно вечерно шоу/п/
00.20 Мотоспорт екстра

btv

07.00 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Мечтатели“ - сериал, еп. 57
10.30 „Физика или химия“ - сериал, еп. 3
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Двама завинаги“ - сериал, еп. 7, 8
15.30 „Листопад“ - сериал, еп. 70
17.00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 91
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Златната клетка“ - сериал, еп. 47, 48
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Ирис“ - сериал, еп. 4
00.00 „Отчаяни съпруги“ - сериал, сезон 5, еп. 21
01.00 „Супермен“ - Екшън, приключенски, САЩ, 1978 г.; Режисьор: Ричард Донър; В ролите: Кристофър Рийв, Джийн Хекмън, Маргот Кидър, Марлон Брандо, Нед Бийти, Терънс Стамп и др.
01.50 „Физика или химия“ /п./ - сериал, еп. 3
04.50 „Приключенията на Ин и Янг“ - детски сериал

NOVA
TELEVISION

06.00 „Спаси ме“ - сериен филм, 5 сезон
07.00 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.00 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
09.30 „Елиза“ - сериен филм
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Да върнеш времето назад“ - сериен филм
13.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
13.30 „Черешката на тортата“ - тв шоу /п/
14.30 „Убийства в Мидсърмър“ - сериен филм
16.30 „На инат“ - ток шоу /п/
17.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
18.00 „Накрай света“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Черешката на тортата“ - тв шоу
21.00 „Грозната Бети“ - сериен филм, 4 сезон
22.00 „Престъпни намерения“ - сериен филм, 5 сезон
23.00 „Теория за големи взрив“ - сериен филм, 3 сезон
23.30 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
00.00 „До смърт“ - сериен филм
00.30 „Убийства в Мидсърмър“ - сериен филм /п/
02.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм
03.30 „Календар“ - /п/

b ACTION

06.00 „Костенурките нинджа“ - детски сериал
08.00 „Под подозрение“ /п./ - сериал, еп. 1
10.00 „Светкавицата“ /п./ - сериал, еп. 11
11.00 „Гласът на България“ /п./ - музикално шоу
12.00 „Прокурорът“ /п./ - сериал, еп. 22
13.00 „Менталист: Крадецът на мисли“ /п./ - сериал, с. 2, еп. 1
14.00 „Последният ден: 1“ /п./ - Приключенски, Фентъзи, САЩ, 2008 г.
16.00 „Светкавицата“ - сериал, еп. 12
17.00 „Гласът на България“ - музикално шоу
18.00 „Под подозрение“ - сериал, еп. 1
19.00 „Синове на анархията“ - сериал, еп. 6
20.00 „Менталист: Крадецът на мисли“ - сериал, с. 2, еп. 2
21.00 „Бандитският Петербург“ - сериал, с. 7, еп. 7
22.00 „Последният ден: 2“ - Приключенски, Фентъзи, САЩ, 2008 г., Режисьор: Майк Рол, В ролите: Джоел Анонисьн
00.00 „Бандитският Петербург“ /п./ - сериал, с. 7, еп. 7
01.00 „Синове на анархията“ /п./ - сериал, еп. 6

ОВЕН
Свободолюбивият ви дух ще привлича към вас подобни, а това ще внесе допълнително енергия за постигане на целите ви.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Денят е подходящ за делови и бизнес начинания, за водене на преговори и поставяне основите на бъдещи дейности.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Подготовката ви по предстоящ проект е към края си. Запознати сте с детайлите и без затруднения ще реализирате програмата си.

22 май - 21 юни

РАК
Запознаването ви с нова информация може да промени плановете и задачите ви за деня, но няма да съжелявате.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Делово ще преодолеете трудности от административен или друг характер и така ще улесните изпълнението на програмата си.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Съвестно и систематично ще работите за решаване на проблемите си, без да натоварвате околните с тях.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Направете предварителни проучвания и се запознайте с постъпващата информация относно въпросите, от които се интересувате.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
Общуванията днес може да не ви понесат добре, няма да съберкате, ако отнесете предпочитанията си към лични дела.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Решени сте да свършите с работата, която предвиждате за днес, за това без колебание ще пренебрегнете дразнителите.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Амбицирани сте да свършите много работа днес, без да си давате сметка дали ще ви стигнат силите за това.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
Постигнатите резултати на работното място и в личните ви търсения ще направят деня ви вълнуващ и приятен.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Ще срещнете разбирание по въпросите, които ви притесняват, но основната тежест по изпълнението им ще бъде за вас.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.9558

USD
1,3677

GBP
2,2415

CHF
1,7744

Шахмат

Стефанова изпуска победа в I кръг на Гран при в Ростов

Антоанета Стефанова (в средата) блести по време на откриването между Александра Костенюк (вляво) и Алиса Галимова

Само две от шестте партии в първия кръг на женската Гран при верига в Ростов на Дон излъчиха победителка, като и в двата случая това беше играещата с черните. В най-принципната среща на деня световната шампионка Хоу Ифан надигра Хъмпс Конеру, с която я очаква мач за световната титла догодина. Индийската претендентка игра отлично и на 35-я ход взе централната пешка на съперничката си, но веднага след това допусна груба грешка (виж диаграмата). Вместо 36.h3?, което позволи на Конеру да развие решаваша атака, Конеру трябваше да избере 36.g3!, запазвайки преимуществото си.

В другата резултатна партия от първия кръг Катерина Лано надигра Алиса Галимова в позиция с нестандартно съотношение на силите: черните имаха дама срещу три леки фигури на белите. Останалите 4 срещи завършиха наравно след упорита борба, като поне в

две от тях резултатът можеше да е друг. Надежда Косинцева на два пъти мина покрай печелившите варианти в любопитен ендшпил срещу Елина Даниелян. Нашата Антоанета Стефанова пък не успя да реализира две пешки в повече в ендшпил срещу дебютиращата в Гран при сериите китайка Руан Луфей. Особено необмислен се оказа 63-ят ход на бившата световна шампионка, който позволи на черните да отиграят една от пешките, заплашвайки да направи патова комбинация. Напълно закономерно бе равенството в партиите Костенюк - Т. Косинцева и Музичук - Ковалевская.

Турнирът в Ростов е един от най-силните в историята на женския шах. Сред участниците е настоящата световна шампионка Хоу Ифан, както и две от бившите носителки на титлата: Антоанета Стефанова и Александра Костенюк. Рейтинг фаворит в състезанието е претендентката за короната Хъмпс Конеру. Двукратната шампионка на Русия

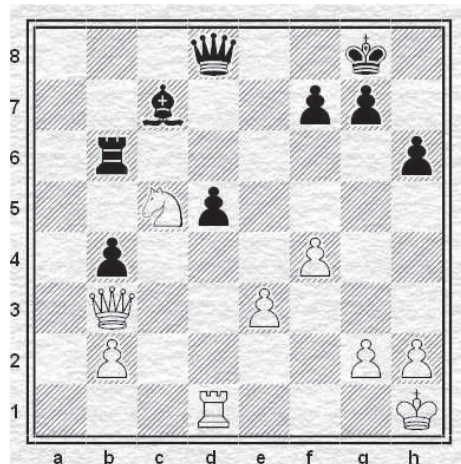
Домакинът на мача Ананг - Гелфанд ясен след седмица

Екатерина Ковалевская ще привлече вниманието и подкрепата на местните фенове и медии.

Гран при турнирът на ФИДЕ е серия от 6 състезания, които се провеждат в рамките на 2 години - по 3 годишно. Шампионката в цикъла ще вземе 15 000 евро и ще получи правото да играе мач за световната титла. Победителката във всяко отделно състезание пък си тръгва с по 6500 евро.

Късно снощи завърши партията на Стефанова (с белите) срещу Конеру, а днес българката сяда срещу Галимова.

Междувременно президентът на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов, който откри турнира, заяви в Ростов, че след като на 31 юли изтече крайният срок за подаване на заявки за домакинството на двубоя за световната титла между Вишванатан Ананд и Борис Гелфанд, в централата на Международната федерация са получени 2 оферти - от Москва и от Ченай. Окончателното решение ще бъде обявено на 10 август.

Х. КОНЕРУ - Х. ИФАН
35.Td5 Dh4 36.h3 De1 37.Ch2 Tg6 38.Dc2 De3 39.Kd3 Ob6 40.Kc5 Df4 41.Ch1 Df1 0:1

СВОЕОБРАЗЕН ПОЛИТИЧЕСКИ "СЕАНС" НА ВИСОКО НИВО ИЗНЕСЕ КИРСАН ИЛЮМЖИНОВ ТЕЗИ ДНИ, след като в рамките а 48 часа успя да се срещне и да изиграе по няколко шахматни партии с първия (и последен) президент на СССР Михаил Горбачов и с лидера на либерално-демократическата партия на Русия (ЛДПР) Владимир Жириновски. Първо водачът на ФИДЕ се срещна в Москва с превърналия се в жива легенда Горбачов, с който са обсъдили аспекти от "международния обществен живот", както съобщава официалният сайт на ФИДЕ. Шахматният функционер е разказал на президента за резултатите от срещите си с различни държавни глави и особено с Муамар Кадафи, с когото Илюмжинов също игра шах преди повече от месец по време на посещението си в Либия. Освен това президентът на ФИДЕ е предложил на Горбачов да изнесе слово на предстоящото през есента Общо събрание на Международната федерация в Краков. Събеседниците не се ограничиха само с разговора, а изиграха и няколко партии, като президентът на СССР отбеляза, че шахматът винаги е играл значителна роля в живота му и е неотделима част от световната цивилизация.

Илюмжинов с Горбачов...

САМО НЯКОЛКО ДНИ ПОКЪСНО ИЛЮМЖИНОВ ГОСТУВА в парламентарния кабинет на Владимир Жириновски, където също направиха няколко приятелски партии. Двамата са обсъдили внедряването на шаха в руските училища и са постигнали пълно съгласие по този въпрос.

...и с Жириновски

Задача

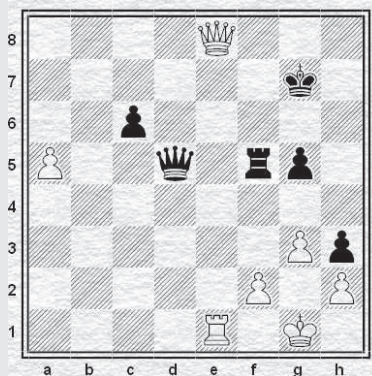
Пасивната отбрана изглежда безнадеждна за черните предвид незащитения им цар и затова те предпочитат да организират контраигра посредством 64...h3 (положението на диаграмата). Как бихте оценили позицията след 65.Te7+? Сега белите

- А) печелят форсирано черната дама;
Б) могат евентуално да разчитат на пешка повече в топовен ендшпил;
В) постигат само вечен шах, а ако "изпуснат" черния цар да избяга през h5-g4, дори губят.

К. САСИСКИРЯН - В. ЛАЗНИЧКА, НЮ ДЕЛХИ, 2011 Г.

Белите са на ход.

Отговор:

65.Te7+! По този начин форсирано се взема черната дама. Така че верният отговор е А. тънкоостта е, че за да постигнат това белите, дамата им трябва да закара противниковия цар в собствения си лагер! 65...Cf6 (Не помага 65...Tf7, тъй като след размяната на тежките фигури бялата пешка "а" не може да бъде спряна. След 65...Ch6 пък черните получават мат: 66.Dh8+ Cg6 67.Dh7+ Cf6 68.Dg7x). 66.Df8+ Cg6 67.Tg7+ Ch5 68.Dh8+ Cg4 69.Dh4+! Cf3 70.Dh5+! (В случай на 70.Dh3 Dd1+ 71.Df1 Df1+ 72.Cf1 Ta5 успехът на белите се отдалечава бързо времето). 70...Ce4 (70...g4 71.Dg4x) 71.De2+! Cd4. И сега - 72.Td7! Прегвуд 72...Dd7 73.Dd2+, последвано от 74.Dd7 черните се предават. 1-0

Карлсен спечели в Бил и взе втори „Оскар“

Победителят Карлсен заедно с подгласниците си Морозевич (вляво) и Ваше-Лаграв

Лидерът в световната ранглиста Магнус Карлсен спечели поредния супергросмайсторски турнир - този в Бил, който бе част от традиционния, 44-ти поред шахматен фестивал в швейцарския град. Младият норвежец убедително изпревари конкуренцията в кръговия "А" турнир, в който участваха шестима гросмайстори, финиширайки с 19 точки от 30 възможни (изчисляването ставаше по футболната система). Той спечели 5 партии, 4 завърши наравно и допусна само едно поражение - от французина Максим Ваше-Лаграв. Главният му конкурент по време на надпре-

варата беше руснакът Александър Морозевич, който в крайна сметка остана втори, само на две точки от победителя. След тях се наредиха Ваше-Лаграв и Алексей Широв с по 12 т., Фабиано Каруана с 10 и представителят на домакините Яник Пелетие със скромните 5 т.

Интересен е фактът, че тази година играещите с черните фигури са спечелили повече партии, отколкото тези с белите 26,7% срещу 23,3% (осем срещу седем победи). Най-успешен играч с черните е Морозевич с 3 победи, докато Карлсен и Каруана взеха по две. Показателно за борбената настройка на

състезателите е и статистиката, че от всичките 30 двубоя само 5 завършиха преди 30-я ход (сред тях и победата на Карлсен над Каруана за 27 хода).

Буквално часове след успеха в Бил младият норвежец узна, че за втори пореден път печели шахматния "Оскар", който се присъжда от руското списание "64" за най-добри постижения през изтеклата година. Редакторът на "64" Марк Глуховски обяви, че Карлсен е победител с 1264 точки, изпреварвайки световния шампион Ананд едва с 20 т. Това е третият случай в историята на наградите, когато действащият световен шампион, защитил в мач титлата си (през май 2010 индиецът победи нашия Веселин Топалов в София), не получава приза. За първи път това се случи през 1978 г., когато Виктор Корчной бе удостоен с наградата, въпреки че загуби двубоя за световната корона от Анатолий Карпов. През 2004 г. пък Владимир Крамник остана едва четвърти, след като бе затвърдил световното си господство, побеждавайки в мач Петер Леко.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Шампионска лига, III предварителен кръг, реванши

Панатинайкос (Гър) - **Огензе (Дан)** 3:4 (общ резултат 4:5); Шамрок Роувърс (Ирл) - **Копенхаген (Дан)** 0:2 (0:3); **БАТЕ Борисов (Блрс)** - Екранас (Лит) 3:1 (3:1). **Късно снощи** Висла Краков (Пол) - Литекс (2:1 в първия мач); Марибор (Слвн) - Макаби Хайфа (Изра) (1:2); Динамо Загреб (Хърв) - ХИК Хелзинки (Фин) (2:1); Виктория Пилзен (Чех) - Розенборг (Нор) (1:0); Цюрих (Швейц) - Стандард Лиеж (Бел) (1:1); Трабзонспор (Тур) - Бенфика (Пор) (0:2); Щурм Грац (Ав) - Зестафони (Груз) (1:1); Слован Братислава (Слвк) - АПОЕЛ Никозия (Кип) (0:0); Рубин Казан (Рус) - Динамо Киев (Укр) (2:0); Васлуй (Рум) - Твенте (Хол) (0:2); Партизан (Сър) - Генк (Бел) (1:2); Малмьо (Шв) - Рейнджърс (Шот) (1:0).

Снимка БГНЕС

Йоргос Карагунис получава екип с името си и №100, озаглавен изиграните от него 100 мача за Панатинайкос в евротурнирите. Юбилейният му двубой на Олимпийския стадион в Атина обаче завърши злостно, след като Панатинайкос загуби с 3:4 от датския Огензе и отпадна в III предварителен кръг на Шампионската лига

Гонзо води 20 от Левски за нов успех

От Спартак Търнава се заканват да изхвърлят „сините“ с 1:0

Владимир НИКОЛОВ

Мениджърът на Левски Георги Иванов-Гонзо се заклани отборът му да победи отново Спартак в реванша в Търнава и да се класира за IV квалификационен кръг в турнира Лига Европа. Мачът на стадион „Антон Малатински“ дотече започва в 20.00 ч. и ще бъде предаван по ТВ+. „Отиваме в Търнава, за да продължим. Щом футболистите са попаднали в групата, значи са готови да играят. Колкото до Тони Калво, ще преценим дали да го пуснем. Колкото до състава, вие, журналистите, толкова пъти ми го „наредихте“, че аз няма какво да кажа. Отбора ще го видите, когато почне мачът“, лаконичен беше пловдивчанинът. Той качи на правителствения „Еърбъс“ 20 футболисти. Капитанът на Левски Христо Иовов и новото попълнение Тони Калво отпътуваха с тима за Словакия. Иовов още не е възстановен напълно от контузия. Холандецът Дъдли Мюлдер също се качи на самолета, въпреки че имаше стомашни проблеми от летен вирус в последните часове преди заминаването. С отбора не замина обаче единственият българин, вкарал гол за Левски в групите на Шампионската лига - Мариян Огнянов. Той остана да се възстановява за началото на шампионата в „А“ група.

Икономическият директор на „сините“ Константин Баждеков също изрази надежда Левски да преодолее съперника и да стигне поне до баражите в турнира. Той призна, че в клуба са направени разчети на постъпления от участие в груповата фаза. „Очаквам да продължим напред. Очаквам по-добра игра и съм оптимист. Дай Боже, да продължим. Финансовите приходи ще дойдат след това. За всеки кръг ние

Георги Иванов-Гонзо

получаваме 90 000 евро, които общо взето са пари, които ни покриват разходите по участието в турнира. Дай Боже, да отидем в следващия етап и тогава ще правим повече сметки. Г-н Батков ще дойде за мача в Словакия и ще присъства на двубой“, обяви Константин Баждеков.

ГРУПАТА НА ЛЕВСКИ:

Пламен Илиев, Божидар Митрев, Дъдли Мюлдер, Сержиньо Грийн, Орлин Старокин, Даниел Димов, Тони Калво, Сърд Арс, Христо Иовов, Симеон Райков, Марко Видович, Даниел Младенов, Иван Цветков, Александър Башлиев, Тодор Христов, Дарко Тасевски, Лъчезар Балтанов, Ларс Рисп, Владимир Гаджев, Йордан Милиев.

Нападателят на Спартак (Търнава) Марио Бицак пък изрази оптимизъм, че отборът ще успее да отстрани Левски. „Вярвам, че ще вкарам един гол и ще продължим напред. Нямахме късмет в първия мач, в който водехме с 1:0 до предпоследната минута, но не успяхме да запазим аванса си до края. Като домакини ще направим всичко възможно това да не се повтори. Убеден съм, че нашите фенове ще напълнят стадиона и ще създадат страхотна атмосфера“, заяви Бицак. Капитанът Мартин Рашка също изрази увереност, че отборът е готов за реванша, въпреки че очаква тежък мач. „Подготвени сме за мача и вярвам, че всичко ще завърши добре за нас. Левски практикува бърз и техничен футбол. Очаква ни труден мач срещу сериозен съперник, който има опит в Европа. Няма да бъде лесно, но 1:0 ни стига, макар че това е коварен резултат. Не трябва да допускаме грешки в защита и да използваме максимално шансовете си в нападение“, заяви вратарят Рашка.

www.duma.bg

злегайте

ФУТБОЛ

ПО ТВ + ЛИГА ЕВРОПА

20.00 Спартак Търнава - Левски

СП ЗА МЛАДЕЖИ ПО ЕВРОСПОРТ

20.00 Екватор - Испания

1.00 Мексико - Англия

ПО ЕВРОСПОРТ 2

1.00 Аржентина - КНДР

кратки

Шлъонск тренират дузпи за реванша

„Готови сме за реванша с Локомотив. Наясно сме, че може да се наложи да играем 120 минути. Тренирахме и дузпи, което е задължително преди такива мачове“, заяви старши треньорът на Шлъонск (Вроцлав) Орест Ленчик преди мача с Локомотив Сф от III предварителен кръг на Лига Европа. Реваншът е тази вечер от 20.30 ч. на Националния стадион „Васил Левски“. Първият мач в Полша преди седмица завърши 0:0. „След първия двубой знаем много повече за Локомотив. Българите направиха всичко възможно, за да не загубят. Ние пък създадохме доста положения, но това не беше достатъчно за победа. Сигурен съм, че съперникът ще играе по-различно като домакин. Ние ще атакуваме повече и ще се опитаме да се противопоставим с добър футбол“, допълни Ленчик при пристигането на аерогара София. „Всичко ще зависи от поведението на нашите футболисти на терена и от това доколко ще изпълнят тактическите задачи“, завърши Ленчик.

Монтана взе 10-и нов играч

Бившият нападател на Локомотив Пд, ЦСКА, Миньор и Пирин Димитър Илиев подписа договор с Монтана за 1+1 година. Преди да парафира с новия си клуб, Илиев се срещна с кмета Златко Живков, за да договори личните си условия. Илиев е 10-ият нов футболист, който идва на стадион „Огоста“ това лято, и 7-мият от Пирин Благоевград. „Бях обещал, че ако не си уредя трансфер в чужбина, ще играя в Монтана. Имах и други предложения, но предпочетох тази оферта заради треньора Стефан Грозданов. Тук правят добър отбор, надявам се да изпитвам отново удоволствие от футбола и да помогна на Монтана да изпълни целите си“, каза юношата на Локо Пд, канен на скаут лагер в Челси преди години.

ГАНЧЕВ НЕ ГЛЕДА ЛИТЕКС В ПОЛША

Собственикът на ПФК Литекс Гриша Ганчев не присъства на реванша с Висла от III предварителен кръг на Шампионската лига, който се игра късно снощи. Поляците спечелиха с 2:1 първата среща преди седмица в Ловеч, но въпреки това реваншът предизвика сериозен интерес. За него бяха продадени почти всички билети за стадион „Хенрик Рейман“ в Краков. На мача се очакваше да

дерат гърла над 30 хиляди „кибици“, както наричат феновете в Полша.

Любо Пенев заложил на младия халф Георги Миланов, който успя да се възстанови на 100% от травмата, която получи в мача за Суперкупата срещу ЦСКА. Очакваше се Пенев да направи само една промяна в титулярния състав и вместо продадения в германския Дуисбург Джамал Берберович да заложат на французина Максим Жос.

ФЪРГЮСЪН: БЕРБАТОВ МОЖЕ ДА ЗАИГРАЕ В ПСЖ

Мениджърът на Манчестър Юнайтед сър Алекс Фъргюсън призна пред френски ТВ канал, че е напълно възможно българският нападател Димитър Бербатов да заиграе във френския гранд Пари Сен Жермен. Българинът беше спряган и като разменна монета за искания от сър Алекс холандски халф на Интер Уесли Снайдер, но шотландецът обяви: „Не зная нищо за Снайдер, всичкото това говорене е по вестниците. Ние нищо не сме казвали“. Фъргюсън отново не пусна Бербатов в игра в контролата срещу Олимпик Марсия в благотворителен мач, игран в Монако. Тимът му бе разгромен с 2:8. Повечето от футболистите на „червените дяволи“ в мача бяха млади френски възпитаници на академията и бивши звезди като Фабиен Бартез и Давид Жинола. От титулярите на Юнайтед участие взеха Патрис Евра, Крис Сمولинг, Фил Джоунс, Том Клевърли, Джи-Сунг Парк и Дани Уелбек. Марсилия от своя страна пък игра с всичките си звезди.

МАНЧЕСТЪР ЮНАЙТЕД: Фабиен Бартез, Патрис Евра, Крис Сمولинг, Фил Джоунс, Кевин Малкуит, Том Клевърли, Идир Белхаид, Ясид Мансури, Чадир Белгазани, Джи-Сунг Парк, Дани Уелбек (Давид Жинила, Пол Погба)

Снимка АФП

Мениджърът на Манчестър Юнайтед сър Алекс Фъргюсън и принц Алберт II на Монако наблюдават благотворителния мач между Юнайтед и Олимпик Марсилия на стадиона в Монако, завършил с разгромна победа на французите с 8:2

Гришо се мъчи с №227 в света

Григор Димитров

Хасковлията излиза срещу французина Льодра във II кръг във Вашингтон

Най-добрият български тенисист Григор Димитров се класира за II кръг на турнира по тенис на твърди кортове във Вашингтон (награден фонд \$1 166 400). 20-годишният хасковлия обърна американския квалификант Тим Смитч (№227 в света) с 4:6, 7:6(3), 7:6(3). Мачът бе изключително оспорван и продължи повече от 2 ч. Американецът направи пробив за 4:3 в първия сет и го спечели с 6:4. Нашият тенисист продължи да изпитва сериозни трудности, но остана в мача, след като измъкна втория сет след тайбрек със

7:3. В решителния трети сет Димитров направи пробив за 5:4 и сервираше за спечелване на мача. Американецът обаче върна пробива и изравни за 5:5. Стигна се отново до тайбрек, който Григор спечели отново със 7:3.

Следващият съперник на нашия талант ще бъде поставеният под №10 в основната схема Микаел Льодра (Фр). С класирането си за II кръг Гришо заработи 20 т. за класацията на АТП и \$7585.

Шампионът на турнира от 2010 г. Давид Налбандиан (Арж) загуби от Джеймс Блейк (САЩ) с 4:6, 2:6.

Младежите губят и от Япония

Младежкият национален тим загуби с 2:3 гейма (25:20, 25:20, 31:33, 18:25, 11:15) от Япония във втория си мач от група "А" на Световното първенство по волейбол в Рио де Жанейро, Бразилия. Това е втора поредна загуба за тима, воден от селекционера Николай Желязков и с това шансовете за класиране в следващата фаза станаха нищожни. Българите започнаха силно и поведоха с 2:0 гейма, след като затвориха първите 2 части с по 25:20. Кулминацията в мача настъпи в третия гейм, в който нашите отстъпиха в маратонска битка с 31:33. Това стопи ентузиазма на българите и сложи началото на пълен об-

рат в мача. Азиатците взеха инициативата и спечелиха с лекота с 25:18, а после и тайбрека с 15:11 в двубой, продължил повече от 2 часа.

Такаши Декита бе най-резултатен с 45 точки, а за България Яни Желязков вкара едва 22, а Николай Пенчев 20. В последен мач от групата България излезе нощес срещу домакина Бразилия. Бразилците постигнаха първа победа - с 3:1 гейма (25:19, 21:25, 25:23, 25:19) срещу тима на САЩ, от който нашите паднаха с 0:3 на старта. След първите 2 кръга в група А България е на последното място с 1 т. Водят Япония и Бразилия с по 4, а тимът на САЩ е трети с 3 т.

Снимка Мариета ТОМОВА

Нападателят на ЦСКА Станислав Костов получи наградата за Футболист на 30-ия кръг в "А" група

Мболи подписа с ЦСКА за 1 г.

Алжирският национален вратар Райс Мболи подписа договор с ЦСКА за една година, съобщиха от клуба. Мболи ще бъде със статут на преотстъпен от руския Крыля Советов. Алжирецът не успя да се адаптира към обстановката в Самара и поиска да се върне в ЦСКА, където игра също под

наем, но от Славия миналата есен. Вратарят изгледа победата на "червените" с 2:1 над гръцкия Атромитос в Повец. Илиас Анастасакос (12) откри за гостите, а новото бразилско попълнение Жуниор Мораес (21 и 36) донесе успеха на "армейците" в последната им проверка преди новия сезон.

ЦСКА: Макенджиев, Виданов (46-Бандаловски), Денис Халилович (60-Мартин Дечев), Григоров (46-Александър Якимов), Адемар Жуниор, П. Стоянов, Костадин Николов (46-Ангел Грънчов, Александър Живец (69-Четин Садула), Станислав Костов (64-Станко Йовчев), Антон Карачанак (46-Томи Костадинов), Жуниор Мораес.

ПО НОВА СПОРТ
ЛЕКА АТЛЕТИКА
20.00 "Атлетикс",
магазинно предаване,
14-и епизод

ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.30 Обиколка на Полша,
Освиенцим - Чешин (IV етап),
18.30 Закопане - Закопане (V етап)

Кметът на Русе Божидар Йотов (в средата) награди световната шампионка по борба при девойките Тайбе Юсеин и личния ѝ треньор Сава Семков

Русе пак награди Тайбе Юсеин

Кметът на Русе Божидар Йотов награди световната шампионка по борба при девойките Тайбе Юсеин и личния ѝ треньор Сава Семков. Състезателката на КБ Юнак - Локомотив получи златна значка на общината, диплом и парична премия от 1000 лв. Наставникът ѝ взе 500 лв. И двамата благодариха за подкрепата, която им оказва община Русе. Тайбе Юсеин сподели, че от 3 години се готви за тази титла, след като предишните 2 стана вицешампионка. Тя вече се готви за Световното първенство по борба през септември. Класиралите се на първите 5 места ще получат квота за Олимпиадата в Лондон 2012. Тайбе Юсеин изрази надежда за олимпийска квота и за медал от Лондон 2012.

Димитър Вангелов 7-и на СП в Москва

Димитър Вангелов завърши на 7-мо място в крайното класиране на Световното първенство по ветроходство за младежи в клас "Фин" в Москва. 19-годишният Вангелов натрупа 72 нак. т. след 8-те гонки. Титла спечели Аркадий Кистанов (Рус) с 35 нак.т., пред поляците Милош Войевски с 43 нак.т. и Артур Понечински с 46 нак.т. В гонките участваха 37 ветроходци. В началото на юли Вангелов завърши 5-и на Европейското първенство в Хелзинки.

Снимки БГНЕС

Вратарят на Франция Жонатан Лигали и защитникът Зак Лионел се мъчат да изчистят топката пред атакуващия Чой Сун-Гуен от Южна Корея в мач от група А на Световното първенство по футбол за младежи в Богота, спечелен от "петлите" с 3:1

СП за младежи

II кръг
ГРУПА А: Колумбия - Мали 2:0, Франция - Република Корея 3:1
ГРУПА В: Португалия - Камерун 1:0, Уругвай - Нова Зеландия 1:1

Колоритни колумбийски фенове подкрепят младежките си национали в мача срещу Мали в Баранкия. Домакините на световното първенство по футбол за младежи спечелиха с 2:0 и станаха първият тим, осигурил си участие във II фаза на мундиала